GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

www.glos-tn.krakow.pl

4 stycznia 2019 r., nr 1 (1448) cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO
TUMEX SA
Twoja przestrzeń codziennych zakupów

Zatrudnię stylistkę paznokci.
511-172-880

PIEKARNIA CUKIERNIA AWITEKS
Tradycja wypieku na zakwasie.

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Szopki nowohuckie ➡ str. 3
Mistrzyni z Mogiły ➡ str. 8
Najpierw C-1, dziś Teatralne ➡ str. 10
Są miejsca wymagające zadbania ➡ str. 12

Fot. AGStudio G. Wawrzonek

Hej, Malućki, Malućki...

Czytaj na str. 2

BIURO OGŁOSZEŃ
Redakcja „Głosu" (NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR
Centrum B, blok 7
www.oprawaksiazek.pl
INTROLIGATOR

PRACA!
PUNKT OPIEKI PCK
os. KOLOROWE 21
(przychodnia)
zatrudni osoby w charakterze opiekunki osób starszych.
TEL. 12/644-95-62
w godz. 8.00–15.00

NOWY SKLEP SPORTOWO-TURYSTYCZNY
FitForYou
KUPON RABATOWY
NA CAŁY ASORTYMENT
Na jednorazowy zakup w sklepie FitForYou ul.Pilotów 6 (w Almie)
KUPON WAŻNY DO KOŃCA 2018r.
www.FITFORYOU.pl
-10%

9 771231 858906 01

DYŻUR W „GŁOSIE"

Głosy i interwencje Czytelników są inspiracją wielu naszych tekstów. Dlatego zapraszamy na nasze dyżury redakcyjne (NCK, pok. 206).

W najbliższą środę 9.01, w godzinach 12.00–13.00, dyżurować będzie w redakcji red. **Marcin Pietrzyk** (tel.: 12 643-44-33).

W pozostałe dni tygodnia można się z nim kontaktować za pomocą poczty sp64@onet.pl.

ZMARLI
KRONIKA PAMIĘCI

W rubryce podajemy bezpłatnie imię, nazwisko i wiek Zmarłego. Natomiast na życzenie rodzin zamieścimy dodatkowe informacje.

★★★

Krystyna AUGUSTYNIAK-RACHTAN, lat 77
Andrzej BOLANOWSKI, lat 60
Barbara BORUTA, lat 79
Stanisława DUDA, lat 91
Adam FILIPOWICZ, lat 69
Roman GAJEWSKI, lat 63
Karolina KNET, lat 87
Wiesław KONIECZNY, lat 83
Edward KOWALCZYK, lat 67
Krzysztof KOZIEŁ, lat 53
Jan MATUSZ, lat 78
Aleksandra NOSEK, lat 84
Krzysztof ORLIŃSKI, lat 63
Leszek PAC, lat 66
Józefa PAWELA, lat 61
Jerzy PIETROŃ, lat 56
Maria RZESZUTKO, lat 83
Alicja SASNAL, lat 80
Andrzej SOCHA, lat 84
Stanisława SZOPA, lat 75
Dorota SZYDŁOWSKA, lat 55
Piotr ŚLIWIŃSKI, lat 42
Janina WASILEWSKA, lat 89
Dariusz WÓJTOWICZ, lat 46

Ogłoszenia zakładów pogrzebowych i nekrologi drukujemy na str. 12.

Z Kapelą Hanki Wójciak w Nowej Hucie

HEJ, MALUĆKI, MALUĆKI...

Dobrą tradycją zimowej odsłony cyklu *Nowa Huta. Dlaczego Nie?!* stało się poświęcenie jej wspólnemu kolędowaniu z artystami, którzy potrafią nadać swój indywidualny styl tradycyjnym pieśniom okresu bożonarodzeniowego – sprawić by znane i cenione kolędy oraz pastorałki zabrzmiały w zupełnie nowym wymiarze. Organizatorzy cyklu, w 2018 roku to trudne, ale niezwykle wdzięczne zadanie, powierzyli Kapeli Hanki Wójciak, a koncert *Hej, Malućki, Malućki...* w ich wykonaniu odbył się 28 grudnia w kościele pw. Maksymiliana Marii Kolbego na os. Tysiąclecia.

Idziemy tu, idziemy, z betlejemskiej krainy, sukomy tu schronienio, dlo malućkiej Dzieciny... – od samych drzwi wejściowych, między ławami pełnymi zasłuchanych ludzi, w stronę ołtarza, w zupełnej ciszy pełnego kościoła, niosły się słowa góralskiej pastorałki śpiewane pięknym, mocnym kobiecym głosem. Tak zaczął się ten niesamowity, przepełniony ciepłem i serdecznością w chłodny zimowy wieczór, koncert. Do nowohuckiego kościoła przybyło bardzo wielu słuchaczy z różnych stron świata, nie tylko z Polski. Naprzeciw zasłuchanego tłumu stanął zespół młodych, uzdolnionych ludzi, z charyzmatyczną wokalistką na czele, by przez niemal półtorej godziny wyznaczać zebranym takt bicia serc i rytm oddechów, by przewodniczyć, prowadzić i dekorować wspaniałym muzycznym ornamentem chóralne kolędowanie.

W repertuarze artystów nie zabrakło powszechnie znanych kolęd, jak *Bóg się rodzi*, *Dzisiaj w Betlejem*, czy tytułowe *Hej Malućki*. Pojawiły się też muzyczne perełki w postaci wykonania mniej znanych lub całkiem zapomnianych utworów, jak na przykład *Walc zimowy* – napisany przez Henryka Rostworowskiego w wigilię 1939 roku, podczas jenieckiego pobytu pisarza i publicysty, aktora, cenionego autora i wykonawcy piosenek, w oflagu hitlerowskim. Do wspólnego zaśpiewania tej piosenki Hanka Wójciak zaprosiła gościnnie Kamilę Najduk – absolwentkę Państwowej Szkoły Muzycznej im. Władysława Żeleńskiego w Krakowie i studentkę warszawskiej Akademii Teatralnej. Ciekawym zamysłem, poszerzającym kontekst i wykraczającym poza ramy zwykłego kolędowania, było wykonanie utworu *Matki człowieczej lament* z muzyką Edwarda Pałłasza do słów Joanny Kulmowej. Zespół zagrał też autorską, pochodzącą z wydanej w 2014 roku płyty Znachorka, kompozycję pt. *Matulu*. A gdy wybrzmiały ostatnie tony zamykającej koncert, odśpiewanej chóralnie przez zebranych w kościele, kolędy *Mędrcy świata, monarchowie* – słuchacze na stojąco nagrodzili wykonawców morzem oklasków.

Koncert poprowadziła Lidia Jazgar – dyrektor artystyczna cyklu, która życzyła wszystkim wykonawcom, słuchaczom, organizatorom, sponsorom i partnerom wszelkiej pomyślności w Nowym Roku 2019. Nie są to puste słowa, zważywszy że nadrzędną ideą cyklu *Nowa Huta. Dlaczego Nie?!* jest nie tylko zapewnienie krakowianom powszechnego, bezpłatnego dostępu do wydarzeń kulturalnych, ale też wsparcie działalności Hospicjum św. Łazarza w Krakowie i pomoc jego podopiecznym, a realizacja tych celów zależy od pracy, wsparcia i przychylności wielu ludzi, firm i instytucji.

Organizatorzy cyklu *Nowa Huta. Dlaczego Nie?* dziękują wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji koncertu. **(f)**

POWITALIŚMY NOWY ROK

W nocy z poniedziałku na wtorek powitaliśmy Nowy 2019 Rok. W Nowej Hucie bawiono się na licznych domówkach i organizowanych balach sylwestrowych. Jak co roku taki bal odbył się w Nowohuckim Centrum Kultury. Ponad 200 osób bawiło się przy muzyce zespołu „Czakram" (na zdjęciu). Były liczne konkursy z nagrodami. Ostatni goście opuszczali NCK nad ranem. Podobny bal sylwestrowy odbył się w restauracji „Piastowska", gdzie grał sprawdzony do lat w tej restauracji DJ Maros. Smaczne potrawy podawano prosto z kuchni. Tutaj także bawiono się do świtu.

Miasto Kraków zorganizowało trzy zabawy sylwestrowe. Największą w Rynku Głównym, ale także w Rynku Podgórskim i w al. Róż. Tutaj DJ Vasil w dużym namiocie wprowadzał przybyłych w rytmy z lat osiemdziesiątych. Bawiono się do 2 godziny w nocy. W tym roku nie było oficjalnych pokazów fajerwerkowych, ale wiele osób odpalało o północy swoje fajerwerki. Wszyscy życzyli sobie pomyślnego roku. **(mp)**

W DZIELNICY XVIII WYBRANO PRZEWODNICZĄCYCH KOMISJI

W ostatni piątek starego roku odbyło się trzecie posiedzenie Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta, na którym wybrano przewodniczących komisji merytorycznych. Przewodniczącymi odpowiednich komisji zostali: ds. Rodzin, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych – Bogumiła Drabik; Ochrony Środowiska i Zieleni – Marcin Pawlik; Sportu, Rekreacji i Turystyki – Tomasz Kudelski; Prawa i Porządku Publicznego – Iwona Sewiło; Edukacji – Rafał Brzeziński; Kultury, Zabytków i Rewitalizacji – Łukasz Zarodkiewicz; Komisji ds. Budżetu – Sebastian Piekarek; Rewitalizacji Osiedli Peryferyjnych – Jarosław Matuszczyk; Infrastruktury i Rozwoju Gospodarczego – Agnieszka Żołądź; Planowania Przestrzennego i Mienia – Jan Pyż; Mieszkalnictwa – Beata Poszwa; Rewizyjnej – Krystyna Frankiewicz. Gratulujemy i życzymy efektywnego działania na rzecz mieszkańców Nowej Huty. **(mp)**

KOLĘDNICY W „ŻEROMSKIM"

Przebywać w szpitalu to rzecz nieprzyjemna, ale wylądować na oddział w święta – jeszcze gorsza. Pacjenci, którzy znaleźli się w Szpitalu im. S. Żeromskiego w okresie świątecznym, mieli okazję posłuchać kolęd w wykonaniu artystów z Wieliczki. Chór „Camerata" pod dyrygenturą Izabeli Szoty wprowadził chorych w niepowtarzalny klimat Świąt Bożego Narodzenia. Koncert kolęd odbył się w „Żeromskim" po raz pierwszy, ale mamy nadzieję nie był. A ci, którzy jednak nie mogli opuścić swojej sali, mogli usłyszeć piękne głosy chórzystów, gdyż echo roznosiło śpiew po całym szpitalu.

– Miła niespodzianka z tym koncertem – mówi pani Karolina, która trafiła do szpitala ze złamaną ręką. – Wykonanie na najwyższym poziomie, piękne kolędy. Są to sympatyczne momenty i wbrew pozorom ważne dla chorych – dodaje.

Chór „Camerata" to amatorski chór mieszany z Wieliczki. Zaczynali, jako 16-osobowa grupa miłośników pięknego śpiewu, a teraz jest ich ponad 50 zapalonych chórzystów! Izabela Szota prowadzi chór Camerata Wieliczka od 1999 roku. **(f)**

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Rozliczenia bezgotówkowe

ul.Bieżanowska 24 Tel. 12 658 21 11 całą dobę
ul.Rakowicka 33a Tel. 12 412 89 83 Tel. 12 4 111 111 całą dobę
ul.Dolnych Młynów 3 Tel. 12 632 11 22 8.00 - 15.00
ul.Sieroszewskiego 5b Tel. 12 686 61 20 12 686 61 45 całą dobę
os.Na Skarpie 20 Tel. 12 686 43 40 8.00 - 15.00
ul.Wrocławska 8 Tel. 12 631 77 95 8.00 - 16.00
Cm. Grębałów Tel. 12 645 14 35 8.00 - 15.30
Cm. Batowice Tel. 12 413 63 46 8.00 - 15.30
www.karawan.pl

DYŻUR CAŁODOBOWY
również w Niedziele i Święta
tel.12 4 111 111
tel.12 658 21 11
ul.Sieroszewskiego 5b
Nowa Huta

SZOPKI NOWOHUCKIE

W minioną niedzielę odwiedziłem kilka kościołów nowohuckich robiąc zdjęcia szopek. W większości kościołów szopki mają tradycyjny charakter skromnego pomieszczenia stajenki, w którym jest Święta Rodzina i liczne grono przybyłych wędrowców z pastuszkami i królami, a szopkę wypełniają także zwierzęta. Jedynie w kościele pw. św. Maksymiliana Kolbe żłóbek jest umieszczony w grocie. W kościele Matki Bożej Królowej Polski – Arka Pana słychać płynącą wodę jak przystało na Arkę. W parafii pw. Matki Bożej Pocieszenia przy ul. Bulwarowej szopkę widać z daleka, bo znajduje się ona na poboczu ulicy i wypełniają ją duże małowidła. Oryginalna jest szopka w Bazylice Krzyża Świętego w Mogile, gdzie pojawiają się Gospodarze tego miejsca ojcowie Cystersi i co ciekawe także przy zastawionym stole. W parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w os. Teatralnym szopka została usytuowana tuż przed ołtarzem, co wyraźnie podnosi jej znaczenie. W parafiach pw. Matki Bożej Częstochowskiej – os. Szklane Domy oraz kościele św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny – w os. Kalinowym tradycyjne szopki były umieszczone w bocznych nawach. (sp) fot. autor

Kościół Matki Bożej Królowej Polski – Arka Pana.

Kościół św. Maksymiliana Kolbe – Mistrzejowice.

Parafia pw. Matki Bożej Pocieszenia – ul. Bulwarowa.

Kościół św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny – os. Kalinowe.

Bazylika Krzyża Świętego w Mogile.

Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa – os. Teatralne.

Parafia pw. Matki Bożej Częstochowskiej – os. Szklane Domy.

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: **Jan L. Franczyk**.
Redaguje zespół.
Telefon red.: **12 643-44-33**. Faks **12 643-66-33**.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: **al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków**.
Wydawca: **„Graf-Press" sp. z o.o. Kraków**.

SKŁAD, ŁAMANIE: **„Graf-Press"**.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: **358835**. ISSN: **1231-8582**.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść zamieszczanych ogłoszeń.

Wielu z nas zadaje sobie pytanie: Co nas czeka w nowym roku? Co nadchodzące miesiące przyniosą nam samym, naszym rodzinom, naszej Ojczyźnie, światu?

Tydzień

Z nadzieją w nowy rok

Kardynał Stefan Wyszyński napisał kiedyś tak: „Tyle wart jest nasz rok, ile zdołaliśmy przezwyciężyć w sobie niechęci, ile zdołaliśmy przełamać ludzkiej złości i gniewu. Tyle wart jest nasz rok, ile ludziom zdołaliśmy zaoszczędzić smutku, cierpień, przeciwności. Tyle wart jest nasz rok, ile zdołaliśmy okazać ludziom serca, bliskości, współczucia, dobroci i pociechy. Tyle wart jest nasz rok, ile zdołaliśmy zapłacić dobrem za wyrządzane nam zło."

To mądre słowa. Bo niezależnie od tego, co nam przyniosą nadchodzące dni i miesiące, jeśli tylko będziemy pamiętać o przywołanych słowach Prymasa Tysiąclecia i w praktyce je realizować (niezależnie od tego jaki wyznajemy światopogląd), to nadchodzący rok na pewno będzie dobry – dobry zarówno dla nas jak i dla naszych bliskich. Będzie dobry dla wszystkich.

Jan L. FRANCZYK

BIURO PODRÓŻY GALEON

Biuro Podróży „GALEON"

Laureat konkursu „ODYS 2007" za najlepszą ofertę własną w turystyce młodzieżowej

www.galeon.krakow.pl

zaprasza na

NOWA STRONA WWW - ZAPRASZAMY

ZIMOWISKA i OBOZY ZIMA 2019
z ubezpieczeniem narciarskim OC i SKI !!!

SIEROCKIE k. ZAKOPANEGO (7 dni)
stoki: WITÓW SKI, SUCHĘ SKI, ZĄB, CZERWIENNE SKI, BIAŁKA TATRZ. i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY
Turnus II: 19 - 25.01.2019 r. **Cena: 950 zł**
W programie m. in. dla chętnych z nauką i doskonaleniem jazdy na nartach i snowboardzie, NOCNA JAZDA NA NARTACH, dla chętnych nauka tańców i zabaw świata, FITNESS, ZUMBA, OGNISKO z pieczeniem kiełbasy. BASENY TERMALNE

Jak co roku zapraszamy wszystkich!
Dzieci pracowników huty (i **firm** z dofinansowaniem).
Jak zwykle na zasadzie: zaliczka, zaświadczenie do funduszu socjalnego, dopłata.
Każda oferta zawiera transport, zakwaterowanie w ośrodkach w pok. z łazienkami, 4 posiłki dziennie, opiekę medyczną, ubezpieczenie NNW i ubezpieczenie narciarskie OC i SKI, jazdę pod okiem INSTRUKTORÓW NARCIARSTWA i SNOWBOARDU.
Bogaty i urozmaicony program pobytu: DYSKOTEKI, ZABAWA KARNAWAŁOWA, BAL PRZEBIERAŃCÓW, BAL PIŻAMOWY, OLIMPIADA ZIMOWA, BITWA ŚNIEŻNA, KONKURS RZEŹBY W ŚNIEGU i wiele innych niespodzianek.
Jak co roku wyjeżdża wykwalifikowana kadra lubiana przez dzieci i młodzież (nauczyciele na co dzień uczący w szkołach).

Zapraszamy latem na KOLONIE i OBOZY' 2019:
- nad polskie morze m. in. do: JASTRZĘBIEJ GÓRY, USTKI, SIANOŻĘTÓW, PODDĄBIA, KRYNICY MORSKIEJ itd.
- nad jeziora i w góry do: KRASNOBRODU, KLUSZKOWCÓW, ZAKOPANEGO, MURZASICHLA, BORKOWA, ŚWIERADOWA ZDROJU itd.
Zatrudnimy dod. wychowawców - czynnych nauczycieli (b. dobre warunki współpracy!).

WYCIECZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

1. ŚWIĘTY KRZYŻ, MAŁOGOSZCZ - pielgrzymka
- 1 DZIEŃ 30.III.2019 - W Wielkim Poście - SZLAKIEM KRZYŻA ŚW.
cena: 110 zł (przejazd komfort. autokarem, obiad, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW)
2. PRAGA i KUTNA HORA (lista UNESCO) - Stolica i Sanktuaria Czech - pielgrzymka - 3 DNI 30.IV. - 02.V.2019 - WEEKEND MAJOWY cena: 670 zł
(przejazd komfort. autokarem, 2 noclegi w hotelu w Pradze, 2 śniadania i 2 obiadokolacje, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW i KL)
3. Sł. Boży O. WENANTY KATARZYNIEC - POLSKI CHARBEL - KALWARIA PACŁAWSKA, PRZEMYŚL - pielgrzymka - 2 DNI
29 - 30.VI.2019 - cena: 299 zł (przejazd komfort. autokarem, 1 nocleg w hotelu, 1 śniadanie, 1 obiadokolacja, 1 dod. obiad, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW)
4. WŁOCHY: m. in. O. DOLINDO RUOTOLO, św. O. PIO, św. RITA RZYM, WATYKAN, PADWA, CASCIA, CIVITAVECCHIA, NEAPOL, POMPEJE, MONTE S. ANGELO, S.G.ROTONDO, RIMINI, MARIAZELL
pielgrzymka 10 / 11 DNI 17/18.VII. - 27.VII.2019 cena: wkrótce
(przejazd komfort. autokarem, 9 noclegów, 9 śniadań wzmocnionych i 9 obiadokolacji, opieka duszpasterza i pilota/przewodnika, ubezpieczenie NNW i KL)
w przygotowaniu ponad 10 terminów pielgrzymek do MEDZIUGORJE oraz inne pielgrzymki i bardzo ciekawe wycieczki - POLSKA, EUROPA, ZIEMIA ŚWIĘTA

WYCIECZKI KRAJOWE

(ponad 74 propozycje dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii) m. in.:
Muzeum Lalek i Wizyta u Wiedźmy, Karpacka Troja (osada z epoki brązu i żelaza a la Biskupin, ale większa !) + Biecz, Miasteczko Galicyjskie + skansen Nowy Sącz, Europejskie Centrum Bajki – wizyta u Kaziołka Matołka, Pacanów Kurozwęki + zagroda bizonów, Ogrodzieniec + Góra Birów + Zamki Jurajskie Miniaturze + Pustynia Błędowska, Inwałd – Park Miniatur, Dinozatorland, Karawana Jurajska – Zaczarowany Las – w poszukiwaniu Jasia i Małgosi oraz Domku Baby Jagi + ognisko z pieczeniem kiełbasy i dyskoteka w remizie, Osada Indiańska + Diabelski Kamień + Opactwo Cystersów w Szczyrzycu, Park Jurajski, Góry Świętokrzyskie, Oświęcim, Nowa Huta, Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, Szyndzielnia, Niepołomice Obserwatorium Astronom. ferma strusi, Izba leśna, bacówka, Kazimierz Dolny n/ Wisłą, Czarnolas, Puławy, Baranów Sand., Pieniński Park Narodowy, zamek w Niedzicy i Czorsztynie, Spływ Dunajcem, Tatrzański Park Narodowy i Zakopane, Zamki i warownie Jury Krakowsko-Częst., Jaskinia Wierzchowska, Nietoperzowa itp., Szlak Jana Pawła II, Bieszczady, Warszawa, Mazury, Wrocław, Chorzów, Szlak Piastowski (Poznań, Biskupin, Wenecja, Gniezno, Ostrów Lednicki itd.), Szlak Orlich Gniazd, Częstochowa, Ojców i Pieskowa Skała, Wieliczka, Bochnia, Nowy Wiśnicz, Dębno, Tarnowskie Góry, Kotlina Kłodzka, Karkonosze itp.
Ogniska z pieczeniem kiełbasy i atrakcjami oraz programy na życzenie !

ZAPISY i INFORMACJE:
Biuro Podróży „GALEON" 31-959 Kraków, os. Górali 5
czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00
budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks"
tel./fax: 12 642 26 20, tel. 12 684 01 48, tel. 511 440 930
e-mail: galeon@galeon.krakow.pl
www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

NOWA TURBINA DLA TAMEHU

Na początku grudnia dotarł do Krakowa kolejny wielki element turbiny dla krakowskiej elektrociepłowni TAMEH POLSKA. To ważący 35 ton wirnik turbiny niezbędnej do produkcji energii z gazów hutniczych. Urządzenie o średnicy ponad 3 metry i długości 8 metrów, które jest sercem turbiny, przetransportował z Brna wykonawca tej części inwestycji – firma Budimex.

Turbina jest instalowana w ramach dużej modernizacji w elektrociepłowni TAMEH POLSKA na terenie huty ArcelorMittal Poland w Krakowie. Dzięki inwestycji wartej ponad 300 mln zł zakład rezygnuje z węgla, a energię elektryczną, ciepło i dmuch do wielkiego pieca będzie produkował wykorzystując do tego gazy hutnicze. Pozwoli to ograniczyć emisje m.in. pyłu o 90 proc. rocznie.

Wirnik to część turbiny, która pozwoli w zmodernizowanej elektrociepłowni produkować energię na potrzeby huty ArcelorMittal Poland z gazów hutniczych i przy wsparciu gazu ziemnego, a nie – jak do tej pory – z węgla. Ogromne urządzenie zostało przewiezione z Czech, a cała podróż trwała prawie dwa dni. Sam rozładunek tego kolosa zajął dwie godziny.

– *Budowa nowego turbozespołu w zakładzie z lat 50. stanowi duże wyzwanie technologiczne i organizacyjne* – podkreśla Beata Mizyn-Palasz, zastępca kierownika projektu w biurze Zarządzania Programem Inwestycyjnym w TAMEH POLSKA. – *Zmodernizowana elektrociepłownia będzie w głównej mierze opierać się na działaniu nowego turbogeneratora, którego częścią jest dostarczony wirnik* – dodaje.

Kompleksowa modernizacja w zakładzie, który jest wspólnym przedsięwzięciem spółki TAURON i ArcelorMittal Poland, obejmuje wymianę kotłów z tych opalanych węglem na kotły gazowe, uruchomienie nowego turbogeneratora o mocy 55 MWe (megawatów elektrycznych) i nowego kolektora pary, który połączy kotły z turbinami. W przyszłym roku gruntownie zmodernizowany zostanie też układ chłodzenia wody.

Jeden kocioł, który został przekształcony z węglowego na gazowy już działa. Budowa dwóch nowych kotłów gazowych jest na finiszu, a obydwie instalacje są już w fazie rozruchu.

Po zakończeniu modernizacji, dzięki rezygnacji ze spalania ok. 160 tys. ton węgla kamiennego rocznie, elektrociepłownia ograniczy emisję pyłu o 90 proc., tlenków azotu o 83 proc., dwutlenku siarki o 80 proc., tlenku węgla o 40 proc., a dwutlenku węgla o 20 proc.

Dzięki inwestycji wartej ponad 300 mln zł zakład rezygnuje z węgla, a energię elektryczną, ciepło i dmuch do wielkiego pieca będzie produkował wykorzystując do tego gazy hutnicze. Pozwoli to ograniczyć emisje m.in. pyłu o 90 proc. rocznie.

Nowoczesne urządzenia zamontowane podczas modernizacji wpłyną również na ograniczenie hałasu, a dzięki większej sprawności kotłów zmniejszy się zużycie paliwa potrzebnego do produkcji mediów energetycznych.

Warta znacząco ponad 300 mln zł modernizacja elektrociepłowni TAMEH POLSKA w krakowskiej hucie ArcelorMittal Poland zakończy się w 2019 roku.

Fot. Budimex

STOJAKI ROWEROWE ZE STARYCH PIECÓW

ArcelorMittal Poland zaoferowało mieszkańcom Krakowa, którzy zdecydowali się na wymianę starych pieców węglowych dodatkowy, finansowy bonus. – Wiemy, że wrzesień 2019 r. to będzie bardzo ważna data dla Krakowa – wchodzi wtedy w życie zakaz palenia węglem. Mamy też świadomość, że są jeszcze mieszkańcy, którzy nie zlikwidowali pieców, tacy, do których trudniej dotrzeć i zachęcić ich do inwestycji. Nasze działanie mają nie tylko dać materialną korzyść tym, którzy zdecydują się zrezygnować z ogrzewania węglem, lecz także motywować mieszkańców, wspierać miasto w działaniach antysmogowych – mówi Marzena Rogozik z Biura Komunikacji i Dialogu Lokalnego.

Aby otrzymać dofinansowanie trzeba było najpierw fizycznie zrealizować inwestycję, czyli przejść całą procedurę: wypełnić dokumenty, podpisać umowę z miastem, otrzymać dofinansowanie do wymiany pieca z miejskiego programu (PONE), zrealizować inwestycję, otrzymać zaświadczenie od urzędu miasta, że piec został zlikwidowany. Likwidowane piece przetapiane są na stojaki rowerowe. – Ponieważ smog powstaje także z transportu, chcemy promować transport rowerowy. Tym bardziej że widzimy, że mieszkańcom takie inwestycje są potrzebne – podkreśla Marzena Rogozik. Lokalizacje stojaków mieszkańcy wybrali w konkursie internetowym.

Akcja wymiany pieców nabrała tempa latem i jesienią. Dodatkowy bonus od ArcelorMittal Poland, za wymianę starego pieca odebrało już ponad 800 mieszkańców Krakowa.

Stojaki rowerowe stanęły już przed 22 krakowskimi placówkami edukacyjnymi.

Wigilia i spotkanie opłatkowe w Szkole Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie

JEST TAKI DZIEŃ, TAKI CIEPŁY, CHOĆ GRUDNIOWY...

Oto zwiastuję wam radość wielką,
która będzie udziałem całego narodu.
Dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel,
którym jest Chrystus Pan.

W piątkowe przedpołudnie, 21 grudnia 2018 r. w Szkole Podstawowej im. Bogdana Jańskiego na os. Niepodległości 19 miało miejsce wyjątkowe spotkanie wigilijne, które zgromadziło wokół świątecznego stołu wielu znamienitych gości: ks. dr. Jerzego Czerwienia – proboszcza parafii Matki Bożej Królowej Polski (Arka Pana), Michała Drewnickiego – wiceprzewodniczącego Rady Miasta Krakowa, Włodzimierza Pietrusa – radnego Miasta Krakowa, Marcina Permusa – radnego Dzielnicy XVI Miasta Krakowa, Kacpra Rosę – radnego Dzielnicy XVIII Miasta Krakowa, Mariana Czajczyka – kanclerza Uczelni Jańskiego w Łomży, dyrekcję, grono pedagogiczne, pracowników oraz uczniów szkoły.

W świąteczny nastrój wprowadziło nas niezwykle wzruszające przedstawienie jasełkowe dotyczące istoty Świąt Bożego Narodzenia. Zaprezentowali je uczniowie klas: pierwszej, drugiej, piątej, siódmej i ósmej szkoły podstawowej, wspomagani przez gimnazjalistów. Dodatkowych wzruszeń dostarczyła zebranym relacja wolontariuszki Szlachetnej Paczki z przekazania darów wybranej przez szkołę rodzinie. Jest to tym bardziej cenne, że Szkoła Jańskiego od dawna angażuje się w działania charytatywne i wolontaryjne.

Po tych wzruszających chwilach kanclerz Uczelni – mgr Marian Czajczyk – złożył na ręce społeczności szkolnej oraz zaproszonych gości serdeczne życzenia ciepłych, rodzinnych i radosnych Świąt, spędzonych w atmosferze wzajemnej życzliwości i miłości. Następnie uczniowie z wychowawcami udali się do swoich klas, by we własnym, kameralnym gronie podzielić się opłatkiem, a zaproszeni goście i pozostali pracownicy szkoły udali się na świąteczny poczęstunek.

(kr)

Fot. Agata Piotrowicz

Kiedy powstanie sala gimnastyczna w Branicach przy SP 74?

CZAS NAJWYŻSZY INWESTOWAĆ W KRAKÓW-WSCHÓD

Kraków jako aglomeracja miejska potrzebuje rozwoju. Zdecydowana większość ekspertów wskazuje, że najlepszym terenem do rozwoju miasta jest jego wschodnia część, czyli ta położona w Nowej Hucie. Tutaj są uzbrojone tereny będące własnością Skarbu Państwa i komunalne, a przede wszystkim grunty, które mogą być przeznaczone pod strefy ekonomiczne, dla budowy nowoczesnych zakładów pracy, a także pod mieszkania dla przyszłych pracowników tych firm. Również mogą tutaj powstać tereny rekreacyjne w Przylasku Rusieckim. Nie raz już pisaliśmy o planach rozwoju rejonu Kraków Wschód.

To tutaj Skarb Państwa prowadzi negocjacje o przejęciu uzbrojonych terenów od Arcelor Mittal SA (nasuwa się pytanie dlaczego tak długo?), a także Gmina Kraków włada spółką Kraków Nowa Huta Przyszłości SA. To ona zakłada powstanie Parku Naukowo-Technologicznego Branice, Centrum Logistyczno-Przemysłowego Ruszcza, Centrum Wielkoskalowych Wydarzeń Kulturalnych Błonia 2.0 oraz Centrum Rekreacji i Wypoczynku Przylasek Rusiecki. Obecnie prowadzona jest przebudowa ulicy Igołomskiej i powstaje arteria E7, jako część obwodnicy Krakowa. Wodociągi Krakowskie budują sieć kanalizacyjną przy wykorzystaniu środków unijnych i dysponują nowoczesną oczyszczalnią ścieków Kujawy z dużymi rezerwami. Wszystko na to wskazuje, że Kraków w tym rejonie będzie się rozwijał.

Biorąc te plany, a właściwie realizowane już projekty trzeba inwestować także w rozwój bazy oświatowej, bo dla obecnych i przyszłych mieszkańców nowoczesne szkoły są potrzebne. W tym rejonie istnieją placówki szkolne z dużymi tradycjami. Niedawno pisaliśmy o Szkole Podstawowej w Kościelnikach, która obchodziła 200-lecie swojego istnienia. Także piękne tradycje ma szkoła podstawowa w Branicach zbliżająca się do 170. rocznicy powstania i ponad pół wieku działa w obecnym budynku. Były jeszcze kilkanaście lat temu próby likwidacji szkoły, na szczęście do tego nie doszło. Obecnie jest to placówka oświatowa z dużymi perspektywami. Zauważała to Gmina i zaczęła inwestować w szkołę. Nie tak dawno sam prezydent Jacek Majchrowski otwierał tu nowoczesne boisko ze sztuczną nawierzchnią. Budynek szkolny powoli odzyskuje swój blask. Obecnie najpilniejszą inwestycją jest budowa nowoczesnej sali gimnastycznej. Od kilku lat społeczność szkolna prowadzi starania w tej sprawie. Rada Dzielnicy XVIII Nowa Huta z inicjatywy radnego z tego terenu w poprzedniej kadencji, Marka Kurzydło, występowała do Gminy Kraków w sprawie rewitalizacji boisk sportowych i budowy sali gimnastycznej. W roku 2017 Rada Dzielnicy uzyskała odpowiedź od Zarządu Infrastruktury Sportowej w sprawie wprowadzenia do budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej. Czytamy w tym piśmie m.in. że Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dopuszcza na tym terenie zabudowę do 9 metrów wysokości co pozwala zbudować salę gimnastyczną. Szacunkowy koszt budowy tej sali według obowiązujących standardów wyniósłby ok. 8,25 mln zł. Dalej czytamy, „biorąc pod uwagę fakt, że szkoła nie posiada sali gimnastycznej, realizacja przedmiotowego zadania jest jak najbardziej zasadna. Zarząd Infrastruktury Sportowej w podsumowaniu stwierdza, iż zawnioskuje wprowadzenie takiej inwestycji do budżetu w miarę pojawienia się wolnych środków finansowych. Obecnie uczniowie korzystają z pseudosali gimnastycznej położonej w piwnicach o wymiarach 70 m kw. i wysokości 3,5 m. Sala jest wilgotna i była zalewana w przypadku powodzi. Panuje tu nieprzyjemny zapach i podłoga bywa wilgotna".

Niestety, nie udało się umieścić tej inwestycji w budżecie 2018 i teraz społeczność szkolna ponownie stara się o realizację tej inwestycji. Rada Rodziców, dyrekcja oraz Grono Pedagogiczne Szkoły Podstawowej nr 74 wystąpiło tym razem do radnych Miasta Krakowa z tego okręgu nr 7, w tym wiceprzewodniczącego Rady Miasta Sławomira Pietrzyka i radnego Lecha Kucharskiego z Klubu Przyjazny Kraków o wsparcie tej inwestycji i wprowadzenie jej do budżetu miasta oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej. Zebrano ponad 800 podpisów mieszkańców popierających budowę sali gimnastycznej. Radni obiecali wesprzeć te starania. Przyszłoroczny budżet 2019 jest bardzo trudny, ale może uda się wprowadzić przynajmniej fundusze na projekt, co pozwalałoby na realizację projektu w najbliższym czasie. Będziemy o tych staraniach na bieżąco informować.

MARCIN PIETRZYK

Fot. autor

OŚRODKI KULTURY PROPONUJĄ

OŚRODEK KULTURY IM. C.K. NORWIDA, OS. GÓRALI 5

● **7 I, godz. 14.45 i 16.15** – Joga w oparciu o metodę Iyengara (dwie grupy). Wstęp 25 zł / karnet na 1 miesiąc 80 zł.

● **7 I, godz. 19** – Zapomniane laboratorium III Rzeszy. Slajdowisko **Michała Banasia** w ramach cyklu „Podróże z historią w tle". Wstęp wolny. C-2 Południe Cafe, os. Górali 5.

● **8 I, godz. 8.30** – Pilates dla początkujących. Wstęp 14 zł / karnet na 4 zajęcia 50 zł.

● **8 I, godz. 10** – Chór GospelSenior pod kierunkiem **Lei Kjeldsen**. Organizatorzy: Stowarzyszenie Gospel i Fundacja Nowe Centrum.

● **9 I, godz. 17** – Miejskie hafciarki – warsztaty i spotkania dla kobiet. Wstęp wolny. ARTzona, os. Górali 4.

● **10 I, godz. 12** – Galeria Huta Sztuki. Szkolenie dla przewodników miejskich. Wstęp 30 zł. Galeria Huta Sztuki, os. Górali 5.

● **10 I, godz. 16** – Polates dla początkujących. Wstęp 14 zł / karnet na 4 zajęcia 50 zł.

● **10 I, godz. 18** – DKF Kropka: Pokaz filmu pt. „Ludzie za mgłą" reż. Marcel Carne. Wstęp 12 zł. Kino Studyjne Sfinks, os. Górali 5.

KLUB KUŹNIA OKN, OS. ZŁOTEGO WIEKU 14

● **4 I, godz. 9.30** – Joga w Kuźni. Wstęp 25 zł / karnet na 1 miesiąc 100 zł.

● **4 I, godz. 16** – Vivace. Zespół wokalny dla dzieci w wieku 7 – 12 lat. Prowadzenie: **Wiktoria Federowicz** – muzyk i pedagog. Wstęp 25 zł/miesiąc.

● **4 I, godz. 17** – Muzyczne piątki. Zajęcia umuzykalniające skierowane do dzieci w wieku od 5 lat. Prowadzenie: **Wiktoria Federowicz**. Wstęp 25 zł/miesiąc.

● **4 I, godz. 18.30** – Taniec brzucha dla kobiet w każdym wieku. Prowadzenie: **Małgorzata Kujawa**. Wstęp: 25 zł / karnet 60 zł.

● **8 I, godz. 9.30** – Joga w Kuźni. Wstęp 25 zł / karnet na 1 miesiąc 100 zł.

● **8 I, godz. 10** – Maluję jak impresjonista. Warsztaty malarskie dla dorosłych. Koszt: 5 zł za spotkanie.

● **8 I, godz. 15.30** – Akademia Młodego Rysownika. Warsztaty rysunku skierowane do dzieci od 10 do 17 roku życia. Wstęp 25 zł/m–c.

● **8 I, godz. 17** – Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych w Kuźni. Spotkanie poświęcone książce Mariusza Surosza pt. „Pepiki: dramatyczne stulecie Czechów". Wstęp wolny.

● **8 I, godz. 19.30** – Teatr Mikser. Grupa teatralna dla młodzieży i dorosłych. Wstęp wolny.

● **9 I, godz. 10.15** – Mistrzejowicki Klub Rodziców w Kuźni: Gordonki (dzieci 8–18 mies.) – umuzykalnienie metodą E. Gordona. Prowadzi Fundacja Popularyzacji Edukacji Artystycznej. Informacje: mkr@kuznia.edu.pl. Wstęp 1 zł (zapisy).

● **9 I, godz. 11** – Mistrzejowicki Klub Rodziców w Kuźni: Jak wprowadzać zmiany nawyków i postaw w życie swoje i swoich dzieci. Wstęp 1 zł (zapisy).

● **10 I, godz. 12** – Mistrzejowicki Komputerowy Klub Seniora. Informacje: tel. 12 648 08 86, e–mail: j.kornas@kuznia.edu.pl. Wstęp: 15 zł.

● **10 I, godz. 16** – Recykling na wesoło. Warsztaty dla dzieci w wieku od 5. do 13. lat. Wstęp 25 zł/m–c.

● **10 I, godz. 17** – Plastyka dla dzieci. Zajęcia adresowane do dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Wstęp 25 zł/m–c.

● **10 I, godz. 17.30** – Bajki nie tylko europejskie: bajki amerykańskie. Spotkania z baśnią i bajką dla dzieci przedszkolnych. Wstęp: 6 zł/os.

KLUB 303 OK KRAKÓW-NOWA HUTA, OS. DYWIZJONU 303 NR 1

● **5 I, godz. 10** – Cyrkowa sobota. Nowy rok – nowe cyrkowe wyzwania! Już 5 stycznia 2019 r. spotykamy się w Klubie 303 na Cyrkowej Sobocie, bo jak mówi starocyrkowe przysłowie – *Gdy na Sylwestra fajerwerki na Szymona czas żonglerki*. Czas biegnie szybko – to już 15 spotkanie w ramach otwartych sobotnich „pikników" cyrkowych! W programie cyrkowe gry i zabawy dla najmłodszych oraz warsztaty dla wszystkich zainteresowanych (z nastawieniem na początkujących). Propozycja skierowana jest do każdej grupy wiekowej. Nie ważne czy ma się lat 5, czy 95, można przyjść i spróbować swoich sił z instruktorami Klubu 303 i spędzić sobotni poranek z cyrkiem!

Program: od 10.00 do 11.30 dla osób powyżej 12 lat, od 11.30 do 13.00 dla dzieciaków 5–12 lat i ich rodziców. Wstęp wolny.

● **9 I, godz. 17** – Zajęcia muzyczno-ruchowe. Zajęcia w ramach Klubu Rodziców przeplatane są pracami plastycznymi z elementami sensoplastyki. To zabawy, które uwrażliwiają dzieci na rytm i muzykę, łączące się płynnie z zajęciami twórczymi dla dzieci, kładącymi nacisk na wykorzystanie przeróżnych materiałów dostępnych w naszej codzienności – nierzadko wtórnych – w niekonwencjonalny sposób. Łączą tworzenie z doświadczaniem otaczającego świata.

KLUB JEDNOŚĆ OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. DROŻYSKA 3C

● **5 I, godz. 16** – Z kolędą przez wieki. Ogromne bogactwo kolęd i zwyczaj ich wspólnego wykonywania są częścią polskiej tradycji. Warto ją pielęgnować i przekazywać kolejnym pokoleniom. Jedną z takich okazji jest coroczne, międzypokoleniowe spotkanie *Z kolędą przez wieki* w Klubie Jedność OK Kraków-Nowa Huta. Podczas spotkania zespoły z Branic, Chałupek, Kościelnik, Przylasku Rusieckiego, Wolicy i Wróżenic zaprezentują kolędy i pastorałki – zarówno te znane jak i prawie zapomniane. Oprócz dorosłych wystąpią młodzi uczestnicy zajęć w Klubie Jedność, natomiast dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 142 przedstawią jasełka. Wspólne śpiewanie kolęd czy pastorałek łączy pokolenia – gorąco zachęcamy do udziału w imprezie. Wstęp wolny.

KLUB DUKAT OK KRAKÓW-NOWA HUTA, UL. STYCZNA 1

● **9 I, godz. 17** – Witajcie w naszej bajce: Bajka Mikołajowa. Święta już za nami, ale zawsze miło wrócić do nich myślami. Pomogą w tym zabawne dialogi Aniołka i Diabełka, które na pewno rozweselą dzieci i rodziców. Piękne zimowe dekoracje oraz fantastyczna muzyka uświetnią przedstawienie. **(f)**

Koncert ZPiT Nowa Huta

Zespół Pieśni i Tańca NOWA HUTA zagra doroczny koncert w Nowohuckim Centrum Kultury. Tradycyjnie, na początku stycznia, ZPiT NOWA HUTA zaprasza na doroczny koncert dedykowany swoim wychowankom, sympatykom oraz rodzicom i opiekunom. W koncercie zaprezentują się wszystkie grupy pracujące obecnie w ramach zespołu: grupy dziecięce, grupa młodzieżowa, grupa zaawansowana oraz kapela ludowa. Zaprezentowane zostaną polskie tańce narodowe i regionalne. A wszystko to już w piątek 11 stycznia na scenie NCK o godz. 18.00. Bilet: 20 zł. **(mp)**

Notowania cenowe

KARNAWAŁOWE STUDIO URODY MK

Czas karnawału to świetna okazja, by skorzystać z usług specjalistów przed wyjściem na bal, a nawet zwykłą „domówkę". Zapraszamy do Studia Urody MK przy ul. Szybkiej 25/4 (za salonem samochodowym), tel. 12 643-63-13 (rezerwacja).

Nieodmiennie panują tu nowoczesne trendy fryzjerskie, a studio specjalizuje się w zabiegach stylizacji i przedłużania paznokci, manicure, pedicure, makijażu, zabiegach pielęgnacyjnych, w tym wykonuje: mikrodermabrazję diamentową, mezoterapię bezigłową, peeling kawitacyjny, zabiegi kwasami medycznymi i wiele innych. Zabieg mezoterapii igłowej – drugi zabieg 50 proc. ceny. Zabieg odmładzający kwasami – co trzeci zabieg gratis, manicure hybrydowy – 60 zł. Jeżeli chcą Państwo zadbać o swoje zdrowie, ładny wygląd lub potrzebują odrobiny relaksu, to warto skorzystać z oferty Studia Urody MK. Ma ono dla Państwa szeroką ofertę usług na najwyższym poziomie, każdy znajdzie coś dla siebie. Można również skorzystać z bezpłatnych konsultacji z wykwalifikowanym kosmetologiem. W swojej ofercie Studio Urody MK poleca także pełen zakres usług fryzjerskich. Rekomendujemy karnawałowe promocje: fryzura + makijaż na wielkie wyjście (także studniówkę) to wydatek 130 zł, ale modne strzyżenie zaczyna się już od 25 zł. Pracująca tu stylistka pani Sandra, która sama jest żywą promocją salonu w afrolokach o kolorze neonowego różu twierdzi, że w tym roku najmodniejsze są fryzury podgalane i to zarówno symetryczne jak i asymetryczne. Dotyczy to zarówno pań i panów. Najnowszą modą kobiecą są włosy poukładane indywidulnie o różnorodnych kolorowych pasemkach włosów. Panowie znów czeszą się z przedziałkami i do łask powracają włosy dłuższe. **(sp)**

Fot. autor

WALUTA

Po nowym roku ceny walut nie zmieniły się. Lekko podrożał frank.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,73–3,77 zł; euro: 4,27–4,30 zł; GBP: 4,73–4,78 zł; CHF: 3,79–3,83 zł. **(mp)**

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466 na bazarze „Tomex".

wędliny u Józefa

Czynne: wt.–pt. 8.00–15.00, sob. 7.30–14.00.

Ciągła dostawa tradycyjnych wędzonek.

Od 4 do 10 stycznia

W KINIE SFINKS

● **„ROMA"**, znakomity czarno-biały film Alfonso Cuaróna, zwycięzca Festiwalu w Wenecji, zdobywca trzech nominacjo do Złotych Globów, jest najpoważniejszym rywalem „Zimnej wojny" w drodze po Oscara. Opowiada historię Cleo, młodej służącej, która pracuje w zdominowanej przez klasę średnią dzielnicy Roma w Meksyku. Reżyser maluje w swoim filmie żywy i poruszający obraz domowych napięć i zmian hierarchii społecznej na tle politycznego chaosu lat 70. „Roma" jest również pełnym artyzmu i miłości listem Cuaróna do kobiet, które go wychowały.

● Komediodramat **„ZABAWA ZABAWA"** to najnowszy film Kingi Dębskiej („Moje córki krowy") z Agatą Kuleszą, Dorotą Karolak, Marią Dębską i Marcinem Dorocińskim w rolach głównych. Pokazuje trzy przeplatające się historie kobiet uzależnionych od alkoholu. 40-letnia prokurator Dorota pije, by – jak sama mówi – „nie zwariować". Zasłaniając się immunitetem, ukrywa wszystkie wykroczenia popełnione „pod wpływem". Skutecznie pomaga jej w tym mąż, znany polityk. Studentka Magda lubi ostro imprezować, ale świetnie się uczy, więc nikt nie robi jej z tego powodu wyrzutów. Dla szanowanej chirurg – Teresy każdy pretekst jest dobry. Alkoholu nie odmawia sobie nawet w szpitalu, którego jest ordynatorem. Wkrótce, w życiu każdej z kobiet nastąpią wydarzenia, po których ich problem przybierze na sile.

● Południowokoreański thriller **„PŁOMIENIE"** zdobył już Nagrodę FIPRESCI na Festiwalu w Cannes i jest jednym z poważnych kandydatów do Oscara w kategorii Najlepszy film Nieanglojęzyczny. Marzący o karierze pisarza Jong-soo, został zmuszony do powrotu na rodzinną wieś. Chłopak przeżywa właśnie zauroczenie Haemi, która twierdzi, że zna go ze szkoły. Pod jej nieobecność Jong-soo opiekuje się kotem, którego nigdy nie udaje mu się zobaczyć, choć znika zostawiane dla niego jedzenie. Z dalekiej podróży Haemi przywozi Bena, zamożnego, pewnego siebie światowca, i to z nim spędza teraz czas. Zrozpaczony Jong-soo krąży wokół szczęśliwej pary – aż do dnia, w którym dziewczyna znika. Z dnia na dzień chłopak nabiera coraz większej pewności, że to Ben jest za to odpowiedzialny. Seanse w Małym Metrażu.

● **„OVER THE LIMIT"** Marty Prus to znakomity dokument o cenie sukcesu i samotności. Film przedstawia decydujący rok w życiu rosyjskiej gimnastyczki Margarity Mamun. Dziewczyna stoi przed unikalną szansą występu na Igrzyskach Olimpijskich w Rio de Janeiro i zdobycia złotego medalu. W przygotowaniach pomagają jej dwie trenerki reprezentujące różne podejścia do sportowego sukcesu. Film w emocjonalny sposób opowiada o psychicznych kosztach, jakie niesie ze sobą uprawianie wyczynowego sportu. Pokazuje, jak dążenie do mistrzostwa łączy się z brutalnym hartowaniem charakteru zawodniczki. Seanse w Małym Metrażu.

● **DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY „KROPKA"** zaprasza w czwartek 10 I o godz. 18.00 na pokaz filmu Marcela Carné z 1938r. – **„LUDZIE ZA MGŁĄ"**. W obrazie uznawanym za arcydzieło realizmu poetyckiego wystąpili Jean Gabin i Michele Morgan. Jean jest dezerterem z armii kolonialnej i potajemnie przybywa do Hawru. Tam odwiedza podrzędną knajpę, w której poznaje Nelly. Kobieta ukrywa się przed swoim opiekunem Zabelem, który zabił jej narzeczonego. Unika również bossa miejscowych gangsterów. Jean i Nelly zakochują się w sobie, co niebawem doprowadzi do tragedii...

„Terapia" w NCK

„Terapia" to Spektakl Teatru Ab Intra inspirowany sztuką „Idź się leczyć" Inki Dowlasz. „Lubię myśleć, że psychika człowieka jest jak małe, kruche dziecko" – mówi terapeuta w trakcie sesji. „Terapia" to historia pokazująca, jak trudne doświadczenia z wczesnych lat mogą zranić właśnie to dziecko, odcisnąć w nim trwały ślad i wpłynąć na to, jak radzi sobie (bądź nie) w późniejszym dorosłym życiu. Reżyseria: Marlena Topolska. Spektakl „Terapia" zobaczymy w czwartek 10 stycznia w studio teatralnym 209 NCK o godz. 19.00. Bilet: 20 zł. **(mp)**

liteARTura – wieczór autorski

W środę 9 stycznia o godz. 18 w sali kameralnej 203 NCK, wieczór autorski Beaty Kępińskiej z cyklu liteARTura pt. „Pomiędzy piekłem i niebem – satyrą i powieścią – liryczny świat", poprowadzi redaktor Magdalena Węgrzynowicz-Plichta. Bilet: 2 zł. **(mp)**

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Jerzy W. Borejsza, *Ostaniec czyli ostatni świadek*, Wydawnictwo Wielka Litera 2018.** Znany w świecie historyk totalitaryzmów Jerzy W. Borejsza (rocznik 1935) jest dzisiaj ostatnim, który ocalał z dwóch rozgałęzionych niegdyś rodzin. Gdy jego najbliżsi ginęli jako Żydzi z rąk Niemców, był małym dzieckiem. Nie był jeszcze pełnoletni, kiedy umarł Stalin. Już jako zawodowy dziejopis potrafił odnaleźć niedostępne dokumenty i nałożyć je na strzępy pamięci dziecka, na własne archiwum prywatne. Jest też ostatnim, który zdążył porozmawiać z ministrami Mussoliniego i ambasadorami Stalina w krajach faszystowskich. W swojej najnowszej książce opowiada między innymi o tym, jak ten sam Rosjanin stalinizował i destalinizował ZSRR, i o tym, jak latem 1939 roku niemiecki dyplomata ostrzegał amerykańskiego polityka przed paktem Stalina z Hitlerem. Opisuje wiele wybitnych postaci polityki i nauki, które spotkał na swojej drodze. Nie brakowało historycznych postaci i wśród jego bliskich. Dzieje tej rodziny stanowią ważne fragmenty historii polskiej, żydowskiej i europejskiej.

● **Jennifer Egan, *Manhattan Beach*, Wydawnictwo Znak 2018.** Jest rok 1943, dziewiętnastoletnia Anna Kerrigan nurkuje w okolicach Staten Island. Do tej pory, jako jedyna kobieta nurek, schodziła pod wodę, by naprawiać zniszczone statki, które walczyły na Pacyfiku. Teraz nurkuje w poszukiwaniu ciała swojego ojca. Kilka lat wcześniej Anna towarzyszyła ojcu podczas wizyty w posiadłości Dextera Stylesa, szemranego biznesmena, który dorobił się na czarnym rynku w czasach prohibicji. Spotkanie na Manhattan Beach trwało krótko, jednak losy tych trojga splotły się już na zawsze. *Manhattan Beach*, jak każda wielka powieść, ma wiele warstw i tajemnic. To nie tylko wciągająca historia z suspensem, rozgrywająca się na tle panoramy Nowego Jorku lat 30. i 40., ale przede wszystkim porywająca opowieść o dziewczynie, która na nowo zdefiniowała granice tego, co jest dopuszczalne dla kobiet.

Barokowe kolędy na Wzgórzach Krzesławickich

Ostatnie dni grudnia to najradośniejszy i najbardziej rodzinny czas w całym roku. Za nami Święta Bożego Narodzenia i Sylwester. Okres ten w tradycji polskiej obfituje w różnego rodzaju spotkania, którym zazwyczaj towarzyszy wspólne kolędowanie. To w polskiej kulturze, jak w żadnej innej, posiadamy wielki skarbiec kolęd i pastorałek.

Bezpośrednio po świętach, przedłużając świąteczną radość, organizatorzy cyklu Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich zaprosili mieszkańców Krakowa na *Koncert Kolęd*. Tym razem Marek Walczak, kierownik artystyczny cyklu, zaproponował kolędowanie w barokowym stylu z artystami – zespołem wokalnym *Cracow Baroque Consort* oraz organistą Patrykiem Lipa.

Młodzi artyści nie tylko wykazali się niecodziennymi umiejętnościami i wspaniałym warsztatem technicznym, ale przede wszystkim stworzyli magiczną świąteczną atmosferę. Koncert rozpoczął się uroczystym organowym preludium, na temat kolędy *Przybieżeli do Betlejem*, która następnie zabrzmiała w wykonaniu zespołu wokalnego. Następnie licznie zgromadzona publiczność mogła wsłuchiwać się w kolędy takich mistrzów jak Johann Sebastian Bach, Thomas Tallis, Giovanni Luigi da Palestrina. Utwory te skonfrontowane zostały z tradycyjnymi polskimi kolędami, które dzięki wytrawnym improwizacjom organowym otrzymały charakterystyczne dla epoki baroku cechy. Tym sposobem można było usłyszeć, jak powszechnie znane i chętnie śpiewane kolędy, najprawdopodobniej interpretowaliby tacy mistrzowie jak G. Haendel, A. Vivaldi czy J. S. Bach. Podczas kolędowania nie mogło zabraknąć także wspólnego śpiewu. Pełen radości koncert zakończył podniosły śpiew kolędy *Bóg się rodzi*, w wykonaniu artystów i publiczności.

Organizatorzy cyklu: Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta, Dzielnica XVII Wzgórza Krzesławickie oraz Parafia Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich dziękują wszystkim, dzięki którym możliwe było zorganizowanie tego wydarzenia. Podziękowania kierują w stronę Miasta Kraków – za nieocenione wsparcie oraz Sponsora Koncertu – Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o. w Krakowie.

Na szczególne słowa podziękowania zasługuje Bronisław Matuszczyk, gdyż to dzięki jego osobistemu zaangażowaniu i wsparciu koncerty cyklu zyskują wspaniałą oprawę. Za scenariusz i kierownictwo artystyczne wydarzeń cyklu odpowiada Marek Walczak, organista kościoła Miłosierdzia Bożego na Wzgórzach Krzesławickich.

Patronat medialny nad wydarzeniem sprawowali: Głos. Tygodnik Nowohucki, Radio Plus oraz Dziennik Polski. Sponsorem strategicznym cyklu jest Zakład Odzysku Surowców „Madrohut" Sp. z o.o. Honorowy patronat nad wydarzeniami cyklu w 2018 roku sprawował ks. abp Marek Jędraszewski metropolita krakowski.

(f) Fot. Art-Vivo

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
Kościół św. Bartłomieja: 10.00, 11.30.
Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 17, 19, 20.30.
Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 16, 17.30, 19.
Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19.15.
Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 13.00, 17, 19.00.
Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.
Boh. Września: 6.00, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.30, 16.30, 18, 19.30.
ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.
Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.
Krzesławice: 9.30, 14.00.
Pleszów: 7.30, 11.30.
Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
Ruszcza: 7, 9, 11, 16.
Górka Kościelnicka: 7, 12.
Kościelniki: 10.30, 18.30.
Wolica: 9, 18.
Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

Mędrcy otrzymali we śnie nakaz, żeby nie wracali do Heroda.
/por. Mt 2/

Mędrcy to ludzie obdarzeni nie tylko wiedzą. Mędrcy to ludzie roztropni. Potrafili korzystać z różnych źródeł informacji, aby dotrzeć do celu. Umieli słuchać i analizować. Ale nade wszystko wiedzieli komu można zaufać. Zjawiska kosmiczne służyły im za wskazówkę. Przebiegły Herod podpowiedział, gdzie może się znajdować poszukiwane Dziecię. Natomiast błogosławiony nakaz otrzymany na śnie uchronił ich przed fatalnym w skutkach donosicielstwem.

My też mamy do czynienia z trudnymi sprawami i decyzjami. Niechaj Mędrcy pomogą nam właściwie wybierać w kolejnym roku naszego życia.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień** pełnią: Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● ***Od piątku do czwartku:*** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
● **Ponadto przez cały tydzień** dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30, tel. 648-59-57 – od poniedziałku od piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● *Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.*
● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty", os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Branice ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogólne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego" zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINA

● **4.01. (piątek): 17.00** – „Zabawa zabawa" (Polska), **18.00** – „Over the Limit" (Finlandia/Polska) (MM), **19.00** – „Roma" (Meksyk/USA). ● **5.01. (sobota): 16.00** – „Over the Limit" (MM), **17.00** – „Roma", **18.00** – „Płomienie" (Korea Płd.) (MM), **19.30** – „Zabawa zabawa". ● **6.01. (niedziela): 16.00** – „Płomienie", **17.00** – „Zabawa zabawa", **18.45** – „Over the Limit" (MM), **19.00** – „Roma". ● **7.12. (poniedziałek)**: kino nieczynne. ● **8.01. (wtorek): 11.30** – Seans z Maluszkiewm: „Roma", **14.30** – Filmowy Klub Seniora: „Zabawa zabawa", **17.00** – „Roma", **18.00** – „Płomienie" (MM), **19.30** – „Zabawa zabawa". ● **9.01. (środa): 17.00** – „Zabawa zabawa", **18.00** – „Over the Limit" (MM), **19.00** – „Roma". ● **10.01. (czwartek): 17.00** – „Roma", **18.00** – DKF „Kropka": „Ludzie za mgłą" (Francja), **19.30** – „Zabawa zabawa".

W TEATRZE LUDOWYM

■ **Duża Scena, os. Teatralne 23**: ● **4 i 5 I (piątek i sobota), godz. 19** – Akt równoległy. ● **6 I (niedziela), godz. 18** – Salto w tył. ● **8 I (wtorek), godz. 11** – Królowa Śniegu. ● **9 i 10 I (środa i czwartek), godz. 10** – Królowa Śniegu.

■ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1**: ● **4 i 5 I (piątek i sobota), godz. 19** – Na początku i na końcu czasu. ● **6, 8 i 9 I (niedziela, wtorek i środa), godz. 19** – Wszystko o kobietach. ● **10 I (czwartek), godz. 19** – Wszystko o mężczyznach.

Sport

Z NOTESU KIBICA

11.01 (piątek) – godz. 16, mecz piłki nożnej: Hutnik – Cracovia.

Bardzo wcześnie w tym roku rozpoczną się w naszym kraju zmagania w ligach żużlowych. Już w niedzielę, 24 marca, nastąpi inauguracja sezonu – odbędą się mecz Północ–Południe i Memoriał Alfreda Smoczyka – a niecały tydzień później, bo w sobotę, 30 marca, przystąpią do rywalizacji pierwsze zespoły w I i II lidze. I dopiero w kolejny weekend wystartuje Ekstraliga.

WYSTARTUJĄ POD KONIEC MARCA

W przypadku obydwu niższych lig znane są terminy wszystkich kolejek – ostatnia ma odbyć się 15 września, a terminy rezerwowe to 22 i 28 września, baraże zaplanowano na 29 września i 6 października – ale nie podano jeszcze kto z kim będzie wówczas się mierzył. Powód jest tylko jeden. Otóż po tym, *jak Stal Rzeszów, która w poprzednim* sezonie wywalczyła awans do I ligi, nie otrzymała licencji na 2019 rok – dawno takiej rzeczy nie było, a oznacza to, iż tego zespołu w tym roku nigdzie nie zobaczymy – nie wiadomo, który zespół ją zastąpi w rozgrywkach na tym poziomie (coś tam przebąkiwano o Polonii Piła, ale ma ona spore problemy) i czy w ogóle jakikolwiek klub zajmie jej miejsce. Możliwe jest nawet, że w tych ligach pojedzie po siedem zespołów. Trudno zatem podać, z kim przyjdzie rywalizować nowohuckiej Speedway Wandzie (szuka tytularnego sponsora i ponoć niewykluczone jest, że będzie to firma, która ją kiedyś wspomagała) w II lidze.

W terminarzu GKSŻ znalazły się natomiast trzy imprezy, do których ma dojść na torze w Nowej Hucie. W środku długiego weekendu kwietniowo-majowego, bo w czwartek, 2 maja, na obiekcie przez ul. Odmogile odbędzie się finał Srebrnego Kasku. Z kolei na sobotę, 25 maja, zaplanowana została runda kwalifikacyjna Indywidualnych Mistrzostw Świata Juniorów. Najciekawiej zapowiada się jednak półfinał indywidualnych mistrzostw Polski, do którego ma dojść w środę, 12 czerwca. Nie wszystkie imprezy, zwłaszcza jeśli chodzi o młodzieżowe, które znalazły się w ogólnokrajowym terminarzu, mają już gospodarzy. Nie można zatem wykluczyć, iż jeszcze jakaś inna odbędzie się na nowohuckim torze. **(dan)**

MISTRZYNI Z MOGIŁY

Udany był miniony 2018 rok dla występującej w MMA nowohucianki Karoliny Wójcik z Mogiły, która obecnie mieszka w angielskim Preston. Rozpoczęła zawodowe występy i już w piątej profesjonalnej walce wywalczyła mistrzowski pas w wadze słomkowej, jednej z najbardziej liczących się federacji, EFC Worldwide.

– Urodziłam się do walki – mówi Karolina Wójcik, która na Święta Bożego Narodzenia przyjechała do Nowej Huty, ale nie pozwoliła sobie na wypoczynek i trenowała w Nowohuckim Klubie Bokserskim – Biłam się z chłopakami na ulicy i w szkole. Kiedy miałam 11 lat zaczęłam wraz z braćmi, Grześkiem i Pawłem, trenować boks w hali Hutnika, dlatego żeby swoją agresję wyładowywać na ringu. Ćwiczyłam przez trzy lata, ale żadnej oficjalnej walki nie miałam, bo byłam za młoda. Występowałam tylko w pokazowych przeciwko chłopakom i nie ustępowała im. Trenowałam też piłkę nożną, ale zawsze bardziej ciągnęło mnie do boksu.

Cztery lata temu Wójcik przeprowadziła się do Wielkiej Brytanii. O pięściarstwie jednak nie zapomniała. – Szukałam klubu, w którym mogłabym trenować – opowiada – Pewien Polak skierował mnie do Reps Gym i polecił mi MMA. Tak zaczęła się moja przygoda z tą dyscypliną. Dosyć szybko stoczyłam pierwszą amatorską walkę, bo trener uznał, że mam styl. Wygrałam jedenaście pojedynków, mam też jedną porażkę.

Nie było i nie jest jej jednak łatwo, chociaż nie musi już płacić za treningi, bo dzięki swej postawie została zwolniona z opłat. Do tej pory też pracuje, chociaż w 2018 roku przeszła na zawodowstwo, i trenuje dwa razy dziennie, a jedne zajęcia trwają od półtorej do dwóch godzin. Widać, że ma charakter, który może doprowadzić ją do jeszcze większych sukcesów. – Mój trener cały czas mi wpaja, że będę mistrzynią i to on mnie namówił do podpisania profesjonalnej umowy – mówi Karolina Wójcik – Często także powtarza, że muszę być w każdej chwili gotowa na występ. Nawet nazajutrz, bo to cechuje wojowników, a on uważa, że nim jestem. Dzięki temu w minionym roku stoczyłam pięć zawodowych walk, a o tej ostatniej w Pretorii, która przyniosła mi mistrzowski pas, dowiedziałam się dopiero dwa tygodnie wcześniej.

Od 4 stycznia Wójcik przebywa na sześciotygodniowym obozie w Hiszpanii. Przygotowuje się do kolejnej, już szóstej zawodowej walki. Data jest znana, 13 kwietnia, ale nie znana jeszcze przeciwniczka. **(dan)**

SZCZYPIORNIŚCI DLA KUBY

Po raz piąty odbył się w Busku-Zdroju turniej charytatywny w piłce ręcznej mężczyzn. Ta edycja rozegrana została pod hasłem „Gramy w ręczną dla Kuby!".

Podczas każdej rywalizacji przez cały czas zbierane są datki na rzecz chorych dzieci i odbywa się również licytacja różnych wartościowych rzeczy – m.in. koszulek, piłek z autografami, voucherów – ale nie tylko sportowych. Tak było i tym razem. W hali, w której rozgrywane były spotkania, odbywał się również kiermasz sportowy.

Cały dochód z tej imprezy przeznaczony został dla 12-letnego **Jakuba Wieczorka**, pochodzącego z jednej z pobliskich miejscowości, *u którego kilka miesięcy temu stwierdzono nowotwór kości.* Przechodzi on obecnie chemioterapię, a jej efekty będą znane dopiero za jakiś czas. – Wyniki meczów zawsze odgrywają drugoplanową role. Kwota, jaka została podliczona z puszek i licytacji to w sumie 23 618,25 zł. Liczymy, ze wzrośnie ona po uregulowaniu na konto bankowe Kuby zadeklarowanych wpłat! W imieniu organizatorów wszystkim serdecznie dziękujemy! Do zobaczenia za rok! – poinformował Handbalove Buskowianka, organizator tego turnieju.

W turnieju wzięło udział osiem drużyn, które podzielone zostały na dwie grupy. Po tej fazie – grano 2 x 10 minut – rozegrane zostały spotkania decydujące o końcowej klasyfikacji. Wśród zespołów, które wzięły udział w tych zawodach znalazły się dwie ekipy z Nowej Huty. Po raz drugi wystąpił w nich Hutnik, a w Finlandii Kraków zagrali byli szczypiorniści Krakowianki. Warto może podkreślić, że również w Buskowiance były osoby związane niegdyś z piłką ręczną w naszym mieście. Pierwsze miejsce zajęła Gwardia Mielce, które w decydującym meczu pokonała Finlandię.

Dalsza klasyfikacja: 3. Kubisztale i Przyjaciele, 4. HLB Buskowianka, 5. Handball Busko, 6. Suków Team, 7. Hutnik, 8. Wisła Old Boys Sandomierz. **(dan)**

Zespół Hutnika uczestniczący w turnieju w Busku.

Uczestniczący w rozgrywkach wielickiej klasy A piłkarze Złomexu Branice zajmują po rundzie jesiennej trzecie miejsce, ze stratą dziewięciu punktów do prowadzących Wolni Kłaj. Szansa na awans, w roku 80-lecia klubu, do klasy okręgowej jeszcze jest, ale drużyna z Nowej Huty musiałaby chyba w wiosennych rewanżach zdobyć komplet punktów – rywal z Kłaja na razie w tym sezonie przegrał tylko jedno spotkanie – i liczyć na kilka porażek konkurentów.

W BRANICACH NIE ZIMUJĄ

W Branicach przygotowania do rundy rewanżowej rozpoczną dopiero 18 stycznia. Ćwiczyć oczywiście będą w Krakowie. W planach zajęć znalazło się siedem terminów na sparingi. W tym m.in. z Wiarusami Igołomia (okręgówka), Dąbskim Kraków (klasa A) i Tempem Rzeszotary. – Te sprawdziany będą odbywać się na sztucznych boiskach Nadwiślanu Kraków i Hutnika na Suchych Stawach – mówi prezes klubu, **Marek Dudek**.

Nie oznacza to, że teraz zawodnicy Złomeksu zapadli w zimowy sen i nic nie robią od 4 listopada, kiedy rozegrali ostatni mecz ligowy. – Nie zimujemy – zapewnia prezes Dudek – Część chłopaków z zespołów seniorów występuje teraz przez cały czas w hali, reprezentując różne ekipy. Natomiast nasze drużyny młodzieżowe uczestniczą w tak popularnych o tej porze roku rozgrywkach pod dachem.

Ekipę z Branic dalej ma prowadzić trener **Tomasz Kępski**, który przejął ją w nagłym trybie pod koniec sierpnia ubiegłego roku. Trudno jeszcze przewidzieć, w jakim składzie drużyna będzie grać, *czy dojdzie w niej do wielu* zmian. – Na razie nikt nie zgłosił chęci odejścia – podkreśla Marek Dudek – Chociaż wiemy, że lider grupy wschodniej czwartej ligi małopolskiej, Poprad Muszyna, który przymierza się do walki o trzecią ligę, interesuje się naszym czołowym piłkarzem, pomocnikiem **Tomaszem Dudkiem**.

Złomex chciałby w najbliższych tygodniach pozyskać kilku zawodników. – Myślimy o trzech nowych graczach. Właściwie można chyba powiedzieć, że ich mamy, dwóch z nich jest z trzeciej ligi. Szczególnie chcemy wzmocnić defensywę, stąd nasze zainteresowanie bramkarzem i stoperem – mówi prezes Dudek.

Marek Dudek nie mówi natomiast jeszcze nic o jubileuszu 80-lecia klubu. Z Branic dochodzi tylko, że chcieliby, aby główna uroczystość odbyła się przed wakacjami, pod koniec czerwca. Można tylko domniemywać, że wszystko zależne jest od funduszy. **(dan)**

Sport

ZAGRAJĄ JEDEN SPARING WIĘCEJ

Zawodnicy Hutnika, lidera grupy czwartej III ligi piłki nożnej, będą przebywać na urlopach jeszcze tylko do niedzieli, 6 stycznia, a nazajutrz rozpoczną przygotowania do rundy rewanżowej. Przez cały czas trenować mają na Suchych Stawach, opuszczając Nową Hutę tylko na niektóre sparingi.

Tych sprawdzianów – przed wznowieniem ligowych zmagań 9 marca – ma być aż szesnaście. Jeden więcej niż jeszcze w grudniu planowano. Pierwotnie hutnicy pierwszy mecz mieli rozegrać ze Skrą Częstochowa (II liga) w sobotę, 19 stycznia. Doszło jeszcze jeszcze jedno spotkanie z Cracovią (ekstraklasa) na sztucznym boisku na Suchych Stawach. Ma ono zostać rozegrane już w piątek, 11 stycznia i będzie to najsilniejszy przeciwnik z jakim przyjdzie im zmierzyć się tej zimy. Zanim wyjdą na boisko, to przez dwa dni przechodzić będą badania wydolnościowe.

Na razie cicho o większych zmianach w kadrze nowohuckiego zespołu. Już wcześniej wiadomo było, że z klubu odejdzie z niej bramkarz **Dawid Migdał** – nie zdecydował się na przedłużenie umowy – a obrońca **Oskar Lejda** poprosił o rozwiązanie kontraktu ze względu na naukę. Nie słychać też jeszcze, aby pojawiły się jakieś propozycje dla innych piłkarzy, ale po bardzo dobrej postawie jesienią nie można ich wykluczyć. Hutnik ma natomiast prowadzić rozmowy w sprawie pozyskania kilku zawodników, ale ich nazwiska na razie się nie pojawiły.

(dan)

Tydzień TELEWIZJA

GŁOS
TYGODNIK NOWOHUCKI

PIĄTEK 4.01

TVP1

5.00 Telezakupy **5.35** Jaka to melodia? (3978) – teleturniej muzyczny **6.15** Wieczna miłość (88) – serial obyczajowy, Turcja (2015) **7.05** Elif 2 (396) – serial, Turcja (2014) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Ranczo 9 (117): Złoty róg – serial obyczajowy TVP **9.40** Komisarz Alex 3 (39): Krwistoczerwone róże – serial kryminalny TVP **10.35** Ojciec Mateusz (3): Dług – serial kryminalny TVP **11.30** Korona królów (151) – telenowela historyczna TVP **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda – magazyn **12.40** Rok w zagrodzie: Ziemniak, ulubione warzywo Polaków **12.55** Natura w Jedynce: Głos Dunaju – serial dokumentalny, Niemcy (2016) **13.50** Skoki Narciarskie: Turniej Czterech Skoczni – *Innsbruck* **16.25** *Magazyn śledczy Anity Gargas* (96) – magazyn **17.00** Teleexpress **17.15** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (3979) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3404) – telenowela TVP **18.30** Korona królów – taka historia... (17) – telenowela historyczna TVP *18.55 Jeden z dziesięciu (21/110)* – teleturniej **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.25** Sport **20.35** The Wall. Wygraj marzenia (52) – teleturniej **21.30** Wiktoria (3): Brocket Hall – serial kostiumowy, Wielka Brytania (2016) **22.30 Mama Tina – dramat, Francja (2015); reż.: Stephan Bradley; wyk.: Deirdre O'Kane, Brendan Coyle, Liam Cunningham (dozwolone od lat 16) 0.20** El Principe – dzielnica zła (1) – serial, Hiszpania (2014) (dozwolone od lat 16) **1.15** El Principe – dzielnica zła (2) (dozwolone od lat 16) **2.15** Wiktoria (3): Brocket Hall – serial kostiumowy, Wielka Brytania (2016) **3.05** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **3.50** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **4.55** Jeden z dziesięciu (21/110) – teleturniej **5.25** Notacje **5.40** Zakończenie dnia

TVP2

5.15 Koło fortuny (121) **5.55** Egzamin z życia (19) **6.50** Podróże z historią 4 (36): Jak powstaje papier? **7.20** Na sygnale (188): Truposz – serial fabularyzowany TVP **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda Flesz **11.10** Pytanie na śniadanie extra (255) **11.25** Rodzinka.pl 4 (84): W jakim wieku? – serial komediowy TVP **11.55** Barwy szczęścia (1972) – serial obyczajowy TVP **12.30** Koło fortuny (122) – teleturniej **13.15** Cena miłości (109) – serial, Turcja (2011) **14.05** Coś dla Ciebie – magazyn **14.35** Operacja Zdrowie! – magazyn medyczny **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (3): Ostre cięcie – serial, Niemcy (2008) **16.00** Koło fortuny (383) – teleturniej **16.35** Familiada (2396) – teleturniej **17.10** Łzy Cennet (85) – serial obyczajowy, Turcja (2017) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.35** Rodzinka.pl 12 (231): Pranie nie jest sexy – serial komediowy TVP **19.05** Na sygnale (18) – serial fabularyzowany TVP **19.35** Barwy szczęścia (1972) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (1973) **20.45 Miłość na wybiegu – komedia romantyczna, Polska (2009); reż. Krzysztof Lang 22.35** La La Poland – program rozrywkowy **23.25 Miłość aż po grób – dramat, Kanada (2016); reż.: Penelope Buitenhuis; wyk.: Shenae Grimes - Beech, Samantha Ferris, Brent Stait (dozwolone od lat 16) 1.05** Rodzina na Gwiazdkę – film obyczajowy, USA (2017) **2.40 Zanim się obudzę – horror, USA (2016); reż.: Mike Flanagan; wyk.: Kate Bosworth, Thomas Jane, Jacob Tremblay, Michael Polish 4.20** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Czas honoru: Powstanie (1): Jeszcze nie dziś – serial TVP **6.55** Magazyn śledczy Anity Gargas **7.25** Domisie: Domisie modnisie **7.55** Pytanie na śniadanie *11.00 Polonia 24* **11.25** Rozmowa Polonii (368) **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia (562): Początek zimnej wojny **12.35** Wiadomości **12.50** Wschód – magazyn **13.10** Na *sygnale (191): Rozstanie 13.45 Nad* Niemnem (4/4) – serial TVP **14.50** Uwikłani (6): Nina – krok od śmierci **15.40** Turystyczna jazda **15.55** Korona królów – taka historia... (13): Ars medicina, czyli jak leczono w średniowieczu **16.30** Baw się słowami (35): Podróżowanie **16.40** Baw się słowami (36): Zapraszamy do Polski **16.55** Domisie: Domisie modnisie **17.20** Krótka historia (563): Adolf Dymsza **17.30** Teleexpress **17.55** Okrasa łamie przepisy: Tajemnice domowej kiełbasy **18.25** Kapitał Polski (14) **18.45** Spis treści: Eugeniusz Małaczewski **18.55** Wszystko przed nami (1) – telenowela TVP **19.25** Kierunek Zachód (22) – magazyn, Niemcy (2019) **19.45** Dobranocka: Marceli Szpak dziwi się światu **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem (3/3) **21.45** Polonia 24 **22.05** Halo Polonia **22.45** Wielkopolanie śpiewają Niepodległej: W chwilach próby zwycięstwo – koncert **0.00** Wolny Ekran (125) – magazyn **0.15** Focus on Poland **0.30** Korona królów – taka historia... (13): Ars medicina, czyli jak leczono w średniowieczu **1.00** Kierunek Zachód (22) **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Antenowe remanenty **6.30** Lecznica pod św. Franciszkiem **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.53** Tematy dnia **8.05** Pogoda na narty **8.15** Prosto z lasu **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Gorący temat **9.05** Sprawa dla reportera **10.10** Antenowe remanenty **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Antenowe remanenty **11.15** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **12.15** Antenowe remanenty **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Sekrety mnichów **13.00** Kryminalna „siódemka" **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Kalejdoskop regionalny **15.05** Lecznica pod św. Franciszkiem **15.35** Moja praca **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.01** Kronika – zapowiedź **17.03** Raport pogodowy **17.07** Pogoda **17.08** Muzealne opowieści **17.10** Msza święta dla chorych **18.01** Ślizg **18.15** Karnet #NastawSieNaKulture **18.26** Pogoda **18.30** Kronika – program informacyjny **18.50** Raport pogodowy **18.52** Pogoda **18.55** Tematy dnia **19.05** Pogoda na narty **19.14** Turystyczna jazda **19.25** Wiara i życie – cykl reportaży **19.45** Pod Tatrami **19.54** Pogoda **20.00** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **21.03** Kronika – program informacyjny **21.14** Raport pogodowy **21.17** Pogoda **21.19** Gorący temat – rozmowa **21.30** Tygodnik polityczny – program publicystyczny **21.50** Sport w regionach – magazyn sportowy **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! – magazyn **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier **23.45** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **0.50** Antenowe remanenty **1.05** Wiatr od morza **1.40** Sprawa dla reportera **2.35** Antenowe remanenty

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **9.00** Superpies – magazyn poradnikowy **9.30** Malanowski i partnerzy (781) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy– serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.10 Jak rozpętałem II wojnę światową (1/3): Ucieczka – komedia Polska (1969) 22.00 Niesamowity Spider-Man – film przygodowy USA (2012) 0.55 Rocky Horror Pisture Show: Zróbmy to jeszcze raz – horror komediowy USA (2016) 2.50** Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! **5.35** Mango **6.50** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.50** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ (308, 309) – serial para dokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** TVN Fakty **19.35** Sport, pogoda **19.49** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.50** Uwaga! – magazyn reporterów **20.00 Jack Ryan: Teoria chaosu – film sensacyjny USA/Rosja (2014) 22.15 Czas apokalipsy – dramat wojenny USA (2001) 2.30** Życie bez wstydu – reality show

TVN 7

6.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **7.15** Szpital – serial paradokumentalny Polska **8.15** Przyjaciele (11, 12) – serial komediowy **9.15** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.55** Szpital – serial paradokumentalny Polska **15.55** Przyjaciele (13, 14) – serial komediowy **16.55** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **17.55** Brzydula (133, 134) – serial obyczajowy **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **20.00 Kung Fu Panda 2 – film animowany USA (2011) 21.55 Scott Pilgrim kontra reszta świata – komedia fantasy USAWielka Brytania/Kanada (2010) 0.15** Oszuści 2 (1) – serial kryminalny **1.15** Moc magii

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn USA **7.05** Turbo Fast (20, 21) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia **11.25** Beny Hill – program rozrywkowy **12.00** Detektywi w akcji – serial fabularny **13.00** Galileo (696, 697) **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Maria z przedmieścia – telenowela **17.00** Światło twoich oczu – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy **21.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (225, 226) – serial kryminalny **23.00 Szkoła wyrzutków – dramat sensacyjny USA (1991) 1.20** Śmierć na 1000 sposobów – serial dokumentalny

PULS

7.00 Zbuntowany anioł – telenowela **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny **10.00** Nash Bridges – serial sensacyjny **11.00** Kobra – oddział specjalny (14, 15) – serial sensacyjny **13.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny **14.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **15.00** 112 na każde wezwanie (15, 16) – serial sensacyjny **15.55** Kobra – oddział specjalny (16, 1) – serial sensacyjny **18.00** Najlepsza kuchnia! – magazyn **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 (76, 77) – serial paradokumentalny **20.00 Trefny wóz – film sensacyjny USA (2012) 21.30 Nienawistna ósemka – western USA (2015) 0.50** Zobacz to!

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TVN, GODZ. 20.00

● ***JACK RYAN. TEORIA CHAOSU*** – Amerykańsko-rosyjski thriller z 2014 roku. Jack Ryan pracuje w CIA jako analityk. Pewnego dnia mężczyzna zostaje wysłany z misją do Moskwy. Ma za zadanie rozpracować jednego z najpotężniejszych rosyjskich oligarchów, Wiktora Czerewina. Jack szybko odkrywa, że biznesmen w porozumieniu z rosyjskimi władzami planuje przeprowadzić atak na Stany Zjednoczone. Zamach ma doprowadzić do krachu na giełdzie w USA. Jack próbuje udaremnić spisek.

TV POLSAT, GODZ. 20.10

● ***JAK ROZPĘTAŁEM II WOJNĘ ŚWIATOWĄ*** – Polska komedia z 1970 roku. Franek trafia do Włoch. Przypadkowa dekonspiracja w obecności włoskiego faszysty zmusza go do przywdziania niemieckiego munduru. Niemcy aresztują go jako dezertera i odsyłają na front wschodni. Franek wyskakuje z samolotu ze spadochronem i ląduje w Polsce. Po wielu perypetiach wreszcie trafia do partyzantów i zdobywa ich zaufanie.

TVN, GODZ. 22.15

● ***CZAS APOKALIPSY*** – Dramat wojenny produkcji amerykańskiej z 1979 roku. Scenariusz oparty jest na opowiadaniu Josepha Conrada „Jądro ciemności" i relacjonuje historię wyprawy kapitana Benjamina Willarda. Bohaterowi polecono zlikwidowanie szalonego pułkownika Kurtza, który na własną rękę rozpoczął morderczą wojnę na pograniczu wietnamsko-kambodżańskim. Po odnalezieniu pułkownika Willard ma według własnego uznania go zabić bądź wezwać bombowce, które zniszczą obóz. Wraz z grupką żołnierzy kapitan rusza łodzią patrolową w górę Mekongu.

TVP I, GODZ. 22.30

● ***MAMA TINA*** – Amerykańsko-wietnamski film biograficzny z 2014 roku. Urodzona w Dublinie Christina Noble od najmłodszych lat doświadczała krzywd od losu. Nieszczęścia, które na nią spadły – głód, pobyt w sierocińcu, gwałt i odebranie dziecka, nie złamały jej, lecz dodały sił. Wiedziona powracającym przez lata snem o wietnamskich dzieciach uciekających przed napalmem kobieta postanowiła wyruszyć do Azji, by odkryć przeznaczenie.

lombard4u.pl
SKUP
ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW, RTV, TELEF. KOMÓRKOWYCH LAPTOPÓW I INNYCH WARTOŚCIOWYCH PRZEDMIOTÓW
M1 Al. Pokoju 67
509-164-757, 12-682-58-85
GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444
CH CZYŻYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21
www.lombard4u.pl

SOBOTA 5.01

TVP1

6.00 Klan (3402) **6.25** Sprawa dla reportera **7.20** Rok w ogrodzie **7.45** Rok w ogrodzie extra **8.00** Pełnosprawni (283) – magazyn dla niepełnosprawnych **8.20** Czołówka. Natura w Jedynce **8.20** Natura w Jedynce: Planeta lasów. Lasy w chmurach – film dokumentalny, Hiszpania (2017) **8.55** Studio Raban **9.25** Rodzinny ekspres – magazyn **9.50** Korona królów – taka historia... (17) **10.25** Korona królów (148) – telenowela historyczna TVP **10.55** Korona królów (149) **11.25** Korona królów (150) **11.55** Korona królów (151) **12.35** Podmuch energii (3) – cykl reportaży **12.50** Jak to działa (150): Powietrze **13.15** Spis treści: Stanisław Vincenz – felieton **13.25** Okrasa łamie przepisy: Polska wieprzowina na trzy sposoby **14.05** Blondynka (83) **15.00** Ojciec Mateusz 16 (211): Napad doskonały – serial kryminalny TVP **15.55** Fascynujący świat: Polska rzeczywistość wirtualna – film dokumentalny **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.30** Big Music Quiz (5) – teleturniej muzyczny **18.35** Jaka to melodia? (3987) – teleturniej muzyczny **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.25** Sport **20.30** Komisarz Alex 12 (144): Intruz – serial kryminalny TVP **21.30 Hit na sobotę: Medicus – dramat historyczny, Niemcy (2013); reż.: Phillip Stoelzl; wyk.: Tom Payne, Stellan Skarsgard, Oliver Martinez, Ben kengsley (dozwolone od lat 16) 0.10 Ostatni pasażer – thriller, Wielka Brytania (2013); reż.: Omid Nooshin; wyk.: Dougray Scott, Kara Tointon, Iddo Goldberg, David Schofield, Lindsay Duncan (dozwolone od lat 16) 1.55** Jaka to melodia? (3987) – teleturniej muzyczny **2.50 Mama Tina – dramat, Francja (2015); reż.: Stephan Bradley; wyk.: Deirdre O'Kane, Brendan Coyle, Liam Cunningham (dozwolone od lat 16) 4.35** Spis treści: Stanisław Vincenz – felieton **4.40** Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Koło fortuny (123) **5.55** Barwy szczęścia (1971) **6.25** Barwy szczęścia (1972) **7.00** M jak miłość (1408) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.20** Pytanie na śniadanie extra (256) **11.50** To je Borowicz. Podróże ze smakiem (3) **12.20** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (3) – koncert **13.05** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (4) **14.00** Familiada (2512) **14.35** Koło fortuny (350) **15.15** Voice Kids 2 (1): Przesłuchania w ciemno **16.00** Voice Kids 2 (2): Przesłuchania w ciemno **16.45** Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Serce otwarte czy serce jak pięść? **16.55** Alternatywy 4 (4/9): Profesjonaliści **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.25** Sport Telegram **18.35** Postaw na milion (188) **19.25** Postaw na milion (188) – kulisy **19.35** Lajk! **20.05** Voice Kids 2 (3): Przesłuchania w ciemno **21.10** Voice Kids 2 (4): Przesłuchania w ciemno **22.20 Zanim się obudzę – horror, USA (2016); reż.: Mike Flanagan; wyk.: Kate Bosworth, Thomas Jane, Jacob Tremblay, Michael Polish 0.00** The Good Doctor 2 (21) **0.55** La La Poland **1.40 Miłość na wybiegu – komedia romantyczna, Polska (2009); reż. Krzysztof Lang 3.30 Miłość aż po grób – dramat, Kanada (2016); reż.: Penelope Buitenhuis; wyk.: Shenae Grimes - Beech, Samantha Ferris (dozwolone od lat 16) 5.05** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Barwy szczęścia (1898) **6.40** Barwy szczęścia (1899) **7.05** Barwy szczęścia (1900) **7.35** Barwy szczęścia (1901) **8.10** Turystyczna jazda **8.20** Krótki film o Warszawie: Warszawskie gwiazdy **8.35** Sposób na Alcybiadesa (3) **9.30** Teleranek (73): Zwierzęta, które leczą **9.50** Baw się słowami 4 **10.20** Studio Raban **10.50** Polonia 24 **11.05** Halo Polonia **11.45** Okrasa łamie przepisy: Tajemnice domowej kiełbasy **12.15** Przedszkole Plus. Szopka Noworoczna – widowisko **12.55** Drogi wolności – tajemnice filmowego planu **13.15** Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem (3/3) **14.10** Wielkopolanie śpiewają Niepodległej: W chwilach próby zwycięstwo – koncert **15.30** Prywatne życie zwierząt (3): Wierność **16.00** Kulturalni PL (437) **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (1399) **18.50** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (3) **19.45** Dobranocka: Rodzina Treflików: Pułapka (42) **19.50** Dobranocka: Cała Polska czyta dzieciom: *Czytanie przed spaniem: Babcocha (1)* **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Drogi wolności (5): Oberwanie chmury **21.50 Szczęśliwego Nowego Jorku – film obyczajowy, Polska (1997); reż.: Janusz Zaorski; wyk.: Bogusław Linda, Cezary Pazura, Zbigniew Zamachowski, Janusz Gajos, Katarzyna Figura, Rafał Olbrychski, Danuta Stenka 23.30** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (4) **0.25** M jak miłość (1399) **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Reportaż **6.30** Było, nie minęło – kronika zwiadowców historii **7.05** Astronarium **7.25** Pogoda **7.35** Nożem i widelcem **0.50** Spotkania w świecie ciszy **8.15** Pogoda na narty **8.40** Ślizg **9.00** Gołas, absolutnie! – film dokumentalny **10.00** Pogoda **10.02** Muzealne opowieści **10.05** Pogoda na narty **10.15** Wiara i życie **10.36** Zima w Małopolsce **10.47** Turystyczna jazda **11.00** Jedź bezpiecznie (728) **11.10** Jan Paweł II w Małopolsce **11.30** Zima w Małopolsce **11.40** To ty **11.50** Kwartet – magazyn **12.05** Zima w regionach **12.20** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn **12.50** Krainy niezwykłych przeobrażeń. Nowa Anglia – cykl dokumentalny**13.50** Jak to działa (156): Ewolucja **14.25** Antenowe remanenty **14.55** Zima w regionach – magazyn **15.10** Rolnik szuka żony 5 (4) – reality show **16.00** Zima w regionach – magazyn **16.15** Spotkania w świecie ciszy – magazyn **16.40** Pogoda **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.00** Rok w ogrodzie **17.32** Pogoda **17.33** Raport pogodowy **17.35** Muzealne opowieści **17.40** Pod Tatrami **17.50** Ślizg (3) – magazyn **18.01** Muzealne opowieści **18.10** Reporter – magazyn **18.30** Kronika – program informacyjny **18.53** Raport pogodowy **18.55** Pogoda **18.58** Więcej kultury **19.15** Muzealne opowieści **19.15** Jedź bezpiecznie (728) – magazyn **19.30** Krakowska Panorama Kultury **19.55** Pogoda **20.00** Piosenka dla Ciebie – koncert życzeń **21.03** Kronika – program informacyjny **21.16** Raport pogodowy **21.18** Pogoda **21.21** Speed 2 **21.35** Reportaż **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Pogoda **22.25** Kryminalna „siódemka" – magazyn **22.45** Sądy, przesądy: Rozróby u Kuby **23.35** Astronarium **0.05** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie **0.35** Pogoda na narty **0.50** Rok w ogrodzie **0.15** Nożem i widelcem **1.35** Antenowe remanenty

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.20 Żółwik Sammy 2: Wielka ucieczka – film animowany Belgia/USA/Francja (2012) 10.10** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **10.45 Świąteczna gorączka 2 – komedia USA (2014) 12.45 W rytmie hip-hopu – film obyczajowy USA (2001) 15.05** 10 w skali humoru – czyli dekada Kabaretu Nowaki – program rozrywkowy **17.45** Chłopaki do wzięcia (133, 134) – serial dokumentalny **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy **20.00** Gala Mistrzów Sportu 2019 – widowisko **22.30 Ucieczka z Alcatraz – film sensacyjny USA (1979) 0.55 Korpus weteranów – film sendsacyjny USA (2006) 3.25** Tajemnice losu

tvn

5.20 Uwaga! **5.45** Mango **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Na Wspólnej (2802, 2803) – serial obyczajowy **12.00** Złodzieje – magazyn policyjny **12.50** Domowe rewolucje – program rozrywkowy **13.50** Ameryka Express – reality show **15.20** Kobieta na krańcu świata – serial dokumentalny **15.50 Muppety: Poza prawem – komdia przygodowa USA (2014) 18.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **19.00** Fakty, sport **19.44** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.45** Uwaga! – program publicystyczny **20.00 Poznaj mojego tatę – komedia USA (2000) 22.15 Czego pragną kobiety – komediodramat USA (2000) 1.00 Jack Ryan: Teoria chaosu – film sensacyjny USA/Rosja (2014) 3.20** Uwaga! **3.40** Moc magii

TVN 7

5.40 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **6.50** Mango **8.55** Brzydula (127–129) – serial obyczajowy **10.40** Zabójcza broń (17, 18-ost.) – serial sensacyjny **12.40** Dziewczyny z Hollywood – program rozrywkowy **13.00 Dzwoneczek i bestia z Nibylandii – film animowany USA (2014) 14.20 Areszt domowy – film familijny USA (1996) 16.40 Kopciuszek: Roztańczona historia – komedia muzyczna USA/Kanada (2008) 18.35 Sylwester w Nowym Jorku – komedia romantyczna USA (2011) 21.00 Daję nam rok – komedia Wielka Brytania (2013) 23.05 Dwanaście małp – film s.f. USA (1995) 1.50** Moc magii

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn **7.05** Jeźdźcy smoków na końcu świata (20, 21) – serial animowany USA **8.05** Flintstonowie – serial animowany **8.30** Dzielna mysz – serial animowany **8.50 Duszek – film familijny Niemcy/Szwajcaria (2013) 10.40** Policjantki i policjanci (450–452) – serial obyczajowy **13.40** STOP Drogówka – magazyn policyjny **14.50 Akadaemia sztuk walki – film przygodowy USA (2015) 17.00** Spadkobiercy (76, 77) – program rozrywkowy **19.00** Galileo **20.00** Policjantki i policjanci (453, 454) – serial obyczajowy **22.00** Sprawiedliwi – *Wydział Kryminalny (227, 228)* – serial kryminalny **0.05 Na uwięzi – film sensacyjny USA/Meksyk (2014) 2.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **3.00** Disco polo Life

PULS

5.45 Hotel Zacisze – serial komediowy Wielka Brytania **6.25** Co ludzie powiedzą? 5 (1) – serial komediowy **7.00** Taki jest świat **7.50** Co ludzie powiedzą? 5 (2, 3) – serial komediowy **9.05** 13 posterunek 2 (30, 31) – serial komediowy Polska **10.20** Lombard. Życie pod zastaw 2 (75–79) – serial obyczajowy **15.05** 19. Mazurska Noc Kabaretowa (4) – program rozrywkowy **16.10 SexiPistols – western komediowy Francja/Meksyk/USA (2006) 17.50 Oskar – komedia USA (1991) 20.00 Likwidator – film sensacyjny USA (2013) 22.10 Django – western USA (2012) 1.25** Zobacz to!

PROPOZYCJE NA SOBOTĘ

TVN, GODZ. 20.00

● *POZNAJ MOJEGO TATĘ* – Komedia produkcji amerykańskiej z 2000 roku. Pochodząca z zamożnej rodziny Pam zakochuje się z wzajemnością w sanitariuszu Gregu. Młodzi chcą się pobrać, lecz Greg musi poprosić o rękę ukochanej jej ojca. Idealną okazją wydają się uroczystości weselne siostry Pam. Niestety, ojciec dziewczyny, Jack, od pierwszego spotkania daje odczuć Gregowi dzielące ich różnice klasowe. Mężczyzna uważa, że jego córka zasługuje na kogoś lepszego. Jack, były agent CIA, poddaje Grega serii testów, by zniechęcić go do siebie i swojej rodziny. Pobyt u rodziców Pam staje się dla niego koszmarem.

TVP I, GODZ. 21.30

● *MEDICUS* – Niemiecki film przygodowy z 2013 roku. Anglia, XI w. Po śmierci matki 9-letni Rob Cole zostaje przygarnięty przez wędrownego znachora. Uczy się reguł rządzących światem oraz podstaw medycyny. Gdy opiekun zaczyna ślepnąć, Cole szuka pomocy u prawdziwego lekarza. Dowiaduje się o lekarzu perskich królów, który naucza w arabskim Isfahanie. Od tej pory marzy o tym, by pobierać nauki u mistrza. Wyrusza w podróż do Persji. Aby dostać się na uczelnię, na którą nie są przyjmowani chrześcijanie, udaje Żyda. Zanim powróci do Londynu z tytułem hakima, spotka go wiele niebezpiecznych przygód.

TVP II, GODZ. 22.20

● *ZANIM SIĘ OBUDZĘ* – Amerykański horror z 2016 roku. Jessie i Mark są małżeństwem, które straciło ukochanego synka. By poradzić sobie z traumą, para adoptuje uroczego ośmiolatka o imieniu Cody. Małżonkowie robią wszystko, by stworzyć mu pełen ciepła i miłości dom. Szybko jednak wychodzi na jaw, że dziecko skrywa mroczny sekret – sny chłopca stają się rzeczywistością. Rodzinę zaczynają nawiedzać wyśnione przez Cody'ego demony.

TV POLSAT, GODZ. 22.30

● *UCIECZKA Z ALCATRAZ* – Film sensacyjny produkcji amerykańskiej z 1979 roku. Frank Morris zostaje przewieziony do położonego na niedostępnej wyspie najcięższego amerykańskiego zakładu karnego. Alcatraz uchodzi za miejsce, z którego nie da się uciec. Bohater nie załamuje się. Układa plan ucieczki, do którego angażuje dwóch innych skazańców, dawnych kolegów, Clarence'a i Johna. Przygotowania do ucieczki trwają dwa lata. W końcu więźniowie wydostają się z twierdzy przez wydrążony w ścianie otwór. Wypływają w morze tratwą, którą wykonali z nieprzemakalnych płaszczy. Poszukiwania zbiegów nie dają żadnych rezultatów.

Restauracja „Piastowska" Zaprasza !!!
pon.-czw. 12.00-22.00
pt.-sob. 12-24
niedz. 12.00-22.00

12 648 27 26, 606 205 558
os. Na Lotnisku 4
(dawna restauracja „Wanda")
www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ◆ komunie ◆ chrzty ◆ stypy itp.

Tanie obiady po 14 zł

ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE
na każdą okazję i kieszeń
w lokalu lub w miejscu wskazanym przez klienta

BIURO OGŁOSZEŃ
Redakcja GTN:
NCK al. Jana Pawła II 232
TEL. 12 643-44-33

NIEDZIELA 6.01

TVP1

5.15 Klan (3403) **5.40** Klan (3404) **6.05** Słownik polsko@polski **6.35** wojsko-polskie.pl **7.00** Transmisja mszy świętej **8.00** Tydzień **8.30** Zakochaj się w Polsce (97): Bielsko-Biała **9.00** Ziarno: Trzej Królowie **9.35** Las bliżej nas 2 (11) **10.05 Gwiazdkowy uśmiech losu – film obyczajowy, USA (2015); reż.: Gary Yates; wyk.: Elizabeth Berkley, Mitchell Kummen, Mike Bell, Julia Arkos 11.45** Transmisja Orszaku Trzech Króli **12.00** Anioł Pański **12.15** Transmisja Orszaku Trzech Króli **13.50** Spis treści: Monika Żeromska **14.00** Natura w Jedynce: Wokół mórz. Zgromadzenie krabów – cykl dokumentalny, Francja (2018) **14.30** Komisarz Alex 12 (144): Intruz – serial kryminalny TVP **15.30** Kuloodporne serce (1) – serial, Włochy (2014) **16.35** Skoki Narciarskie: Turniej Czterech Skoczni – Bischofshofen **16.55** Teleexpress **17.00** Skoki Narciarskie: Turniej Czterech Skoczni – Bischofshofen **19.30** Wiadomości **20.00** Pogoda **20.10** Sport **20.15** Blondynka (84) **21.15 Zakochana Jedynka: To znowu ty – komedia, USA (2010); reż.: Andy Fickman; wyk.: Jamie Lee Curtis, Kristin Chenoweth, Odette Justman 23.10 Medicus – dramat historyczny, Niemcy (2013); reż.: Phillip Stoelzl; wyk.: Tom Payne, Stellan Skarsgard, Oliver Martinez, Ben Kengsley (dozwolone od lat 16) 1.50 Ostatni pasażer – thriller, Wielka Brytania (2013); reż.: Omid Nooshin; wyk.: Dougray Scott, Kara Tointon, Iddo Goldberg, David Schofield, Lindsay Duncan (dozwolone od lat 16) 3.35 Kratka – film fabularny, Polska (1996); reż.: Paweł Łoziński; wyk.: Jerzy Kamas, Michał Michalak, Jadwiga Bukowska, Jolanta Czaplińska, Jerzy Dominik 4.30** Spis treści: Monika Żeromska **4.35** Zakończenie dnia

TVP2

5.35 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Serce otwarte czy serce jak pięść? **5.45** Barwy szczęścia (1973) – serial obyczajowy TVP **6.15** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (1) **7.05** Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (2) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.15** Rodzinne oglądanie: Groźne cuda natury. Życie na krawędzi (1): Ekstremalne cuda – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2015) **12.20 Rodzina na Gwiazdkę – film obyczajowy, USA (2017); reż.: David Winning; wyk.: Erin Krakow, Niall Matter, Wendie Malick 14.00** Familiada (2513) – teleturniej **14.35** Koło fortuny (384) – teleturniej **15.15** Bake off. Ale ciacho! (3) – widowisko **16.10** Bake off. Ale przepis (3) **16.25** Voice Kids 2 (3): Przesłuchania w ciemno – widowisko muzyczne **17.15** Voice Kids 2 (4): Przesłuchania w ciemno **18.00** Panorama **18.20** Pogoda **18.25** Sport Telegram **18.35** Na sygnale (212): Małżeństwo doskonałe – serial fabularyzowany TVP **19.00** Na sygnale (213): Trauma – serial fabularyzowany TVP **19.30** Rodzinka.pl (243): Kruche szkło – serial komediowy TVP **20.05** Polska pomaga. Pomoc dla Syrii – koncert kolęd **21.15 Teściowie – komedia, Niemcy/USA (2003); reż.: Andrew Fleming; wyk.: Michael Douglas, Ryan Reynolds, Albert Brooks 23.00 Kino bez granic: Koneser – dramat, Włochy (2013); reż.: Giuseppe Tornatore; wyk.: Geoffrey Rush, Jim Sturgess, Sylvia Hoeks, Donald Sutherland (dozwolone od lat 16) 1.20 Ona – dramat, USA (2013); reż.: Spike Jonze; wyk.: Joaquin Phoenix, Scarlett Johansson, Amy Adams, Roonay Mara, Chris Pratt (dozwolone od lat 16) 3.35 Teściowie – komedia, Niemcy, USA (2003); reż.: Andrew Fleming; wyk.: Michael Douglas, Ryan Reynolds, Albert Brooks 5.15** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.35 Czterdziestolatek (19/21): Z dala od ludzi, czyli coś swojego – serial TVP **7.35** Prywatne życie zwierząt (3): Wierność – reportaż **8.00** Lajk! **8.20** Sto minut wakacji (2) – serial TVP **8.50** Sto minut wakacji (3) **9.25** Supełkowe ABC (138) – magazyn **9.40** Król Maciuś Pierwszy (3): Wyspa niezgody – serial animowany, Francja/Polska (2002) **10.00** Baw się słowami 5 – magazyn **10.25** Ziarno: Trzej Królowie – magazyn **10.55** Wolny Ekran (126) – magazyn **11.15** Czemuż się dzisiaj weselić nie mamy – koncert **11.45** Transmisja Orszaku Trzech Króli **12.00** Anioł Pański **12.15** Transmisja Orszaku Trzech Króli **13.50** Witaj Mała Gwiazdko **14.45** Czterdziestolatek (19/21): Z dala od ludzi, czyli coś swojego – serial TVP **15.40** Lajk! **16.00** Zakochaj się w Polsce (96): Konstancin-Jeziorna – magazyn **16.30** Leśniczówka (19) **16.55** Leśniczówka (20) **17.30** Teleexpress **17.35** Wolny Ekran (126) – magazyn **17.55** M jak miłość (1400) – serial TVP **18.50** Oczy w oczy (99) **19.25** Borówka skrzat wyrusza w świat (1): Białowieski Park Narodowy – serial animowany **19.45** Dobranocka: Mami Fatale: Mami Fu (11) – serial animowany **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Pensjonat nad rozlewiskiem (3) – serial TVP **21.40 Ja wam pokażę! – komedia romantyczna, Polska (2006); reż. Denis Delić 23.45** Polska pomaga. Pomoc dla Syrii – koncert kolęd **0.50** M jak miłość (1400) – serial TVP **1.45** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Reportaż **6.30** Bliżej nieba **7.05** Wiatr od morza **7.25** Pogoda **7.35** Rolnik szuka żony 5 (5) **8.30** Agape **9.00** Wielka rafa koralowa (1) – serial dokumentalny, Wielka Brytania **10.00** Pogoda **10.02** Muzealne opowieści **10.05** Pod Tatrami **10.15** Reporter **10.25** Magazyn medyczny **10.41** Mandaty/Omiń korki **10.45** Więcej kultury **11.01** Wolę dokument – dyskusja **12.05** Głos regionów **13.05** Rączka gotuje **13.30** Pogoda **13.40** 1200 Muzeów **14.10** Reportaże CIRCOM **15.15** Sekrety ojca – serial **16.10** Pod Tatrami **16.20** Dwie stolice **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.00** Reportaż **17.15** Reportaż **17.30** Pogoda **17.32** Raport pogodowy **17.34** Muzealne opowieści **17.40** Film dokumentalny **18.25** Mandaty/Omiń korki **18.30** Kronika **18.51** Raport pogodowy **18.53** Pogoda **18.56** Bliżej polityki **19.15** Muzealne opowieści **19.18** Dwie stolice **19.45** Krakowska Panorama Kultury **20.00** Ocaleni **21.03** Kronika **21.14** Raport pogodowy **21.16** Pogoda **21.19** Kronika sportowa **21.35** Reportaż **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.25** Pogoda **22.35** Sądy, przesądy: W powiększeniu **23.25** Sądy, przesądy: Wstęp do filmu **23.35** Sądy, przesądy: Film dokumentalny – magazyn publicystyczny **0.40** Sekrety ojca – serial **1.25** Pod Tatrami **1.40** Ocaleni **2.45** Głos regionów

POLSAT

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.35 Marley i ja: Szczenięce lata – komedia USA (2011) 10.30 Karate Kid – film przygodowy USA (1984) 13.10 Na fali – film animowany USA (2007) 14.55 Niesamowity Spider-Man – film przygodowy USA (2012) 17.50** Nasz nowy dom – reality show **18.50** Wydarzenia **19.20** Sport, pogoda **19.30** Państwo w państwie – program publicystyczny **20.05** Festiwal „Magiczne zakończenie wakacji z Polsatem i RMF FM" Kielce 2018 (1) **21.50** Festiwal „Magiczne zakończenie wakacji z Polsatem i RMF FM" Kielce 2018 (2) **23.55 Lincoln – dramat biograficzny USA (2012) 3.20** Tajemnice losu

tvn

5.20 Uwaga! – magazyn reporterów Polska **5.45** Mango – telezakupy **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Domowe rewolucje – program rozrywkowy **12.00** Co za tydzień? – magazyn informacyjny Polska **12.25** Drzewo marzeń – reality show Polska **13.25** Pascal w krainie asków – film dokumentalny **14.25 Przygoda na Antarktydzie – film przygodowy USA (2006) 16.50 Listy do M. 2 – komedia romantyczna Plska (2015) 19.00** TVN Fakty, sport, pogoda – program informacyjny **19.44** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.45** Uwaga! – magazyn reporterów **20.00** Tu się gotuje! – magazyn **20.05 Królewna Śnieżka i Łowca – baśń filmowa USA (2012) 22.45 Terminator 2: Dzień sądu – film s.f. USA/Francja (1991) 1.25** MasterChef (6, 7) – program rozrywkowy **4.25** Moc magii

TVN 7

5.40 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **6.50** Mango – telezakupy **8.55** Brzydula (130–134) – serial obyczajowy **11.50 Lemony Snickt: Seria niefortunnych zdarzeń – film familijny USA/Niemcy (2004) 14.10 Beethoven 2 – film familijny USA (1993) 15.55 Kopciuszek w rytmie miłości – komedia romantyczna USA (2011) 17.50 Nie kłam, kochanie – komedia romantyczna Polska (2008) 20.00 Wróg publiczny – dramat USA (1998) 22.45 Aeon Flux – film s.f. USA (2005) 1.15** Sposób na morderstwo 2 (15-ost.) – serial kryminalny **1.40** Moc magii

TV 4

6.00 Galileo **7.05** Jeźdźcy smoków na końcu świata (22, 23) – serial animowany USA **8.05** Flintstonowie (8, 9) – serial animowany USA **9.05 Superpies – komedia sensacyjna USA (1995) 10.55** Galileo (697, 698) – program popularnonaukowy **12.55 Wielka draka w chińskiej dzielnicy – komdia fantasy USA (1986) 15.00 K-19 – dramat sensacyjny Niemcy/USA/Wielka Brytania/Kanada (2002) 18.00** Spadkobiercy – program rozrywkowy **19.00** Galileo **20.00 Niebezpieczna dzielnica – film sensacyjny USA (2010) 21.50 Iluzjonista – dramat kostiumowy USA/Czechy (2006) 0.05** Tuż przed tragedią (4, 5) – serial dokumentalny **2.05** Polityka na ostro – program publicystyczny **3.00** Disco Polo Life **4.00** Top 10 – lista przebojów

PULS

5.45 Flash 2 (5–7) – serial sensacyjny USA **8.15** Przygody Merlina 4 (12, 13) – serial fantasy Wlk. Brytania **10.30 Eloise z hotelu Plaza – komedia USA/Wielka Brytania (2003) 12.20 Beethoven – komedia USA (1992) 14.00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Biały wąż – baśń filmowa Niemcy (2015) 15.55 Goście, goście 2 – komedia Francja (1998) 18.25 Taxi 2 – komedia sensacyjna Francja (2000) 20.00 Parker – film sensacyjny USA (2013) 22.15 Plan doskonały – thriller USA (2006) 1.00** Zobacz to!

NIEŚWIADOMY (?) WANDALIZM

Ziemie polskie zostały szczególnie ciężko doświadczone przez tragiczne wydarzenia historyczne, w wyniku których ucierpieli nie tylko ich mieszkańcy, ale również znacznemu zniszczeniu, a często wręcz unicestwieniu uległy nasze dobra kulturalne. Liczne wojny połączone z łupiestwami, jakich dopuszczały się obce wojska, w tym szczególnie kradzieże, które miały miejsce w czasach szwedzkiego „potopu", później często rabunkowa działalność zaborców, grabieże i pożary II wojny światowej i nie zawsze sprzyjająca zachowaniu wszystkich zabytków przeszłości polityka państwa przed 1989 rokiem, doprowadziły do znacznego uszczuplenia zasobu dziedzictwa kulturalnego.

Jeden z niszczonych kopców w Łapszowie.

Wszystko to sprawia, że z tym większym pietyzmem powinniśmy się pochylać nad każdym zabytkiem, który dotrwał z przeszłości do naszych czasów. Dlaczego jednak często się tak nie dzieje? Archeolodzy z Muzeum Archeologicznego w Krakowie, w tym również pracownicy jego nowohuckiego Oddziału, uczestniczyli w 2016 roku w weryfikacji stanu małopolskich stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków po II wojnie światowej, często w czasach niezbyt odległych – w latach sześćdziesiątych, czy siedemdziesiątych XX wieku. Wyniki tej inspekcji wykazały, często nawet bardzo znaczne, zniszczenie monumentów, które przetrwały, niejednokrotnie tysiące lat i były dobrze czytelne w krajobrazie jeszcze 40, czy 50 lat temu. Los ten dotknął szczególnie ziemne kopce, które nasi przodkowie usypali nie tylko jako mogiły nad ciałami swoich zmarłych, ale także jako pamiątki doniosłych wydarzeń czy pomniki znacznych członków swoich społeczności. Obiekty takie, wznoszące się na terenie Krakowa, takie jak kopce noszące imiona mitycznych władców: Wandy, czy Kraka, otoczone są pieczołowitą opieką. W ich przypadku osoby, którym nieobce jest dbanie o zabytki przeszłości martwią się, czy, na przykład, wzmożony ruch samochodowy na nowej drodze przebiegającej u stóp kopca Wandy nie wpłynie szkodliwie na stan monumentu.

Mniej znane kopce zlokalizowane w mniejszych miejscowościach często nie mają tyle szczęścia. Kiedy archeolodzy przybyli do Przemykowa koło Koszyc na działkę, na której jeszcze kilkadziesiąt lat temu wznosił się kurhan, zastali płaskie, równo zaorane pole. Niewiele lepiej było w Łapszowie, gdzie jeden z kopców wznosi się na granicy kilku pól uprawnych i od lat podlega rozorywaniu i erozji.

Jest to tym bardziej przykre, że nie wszystkie spośród niszczonych kopców są pamiątkami anonimowych dla nas bohaterów sprzed tysięcy lat. Niektóre mogą zawierać, na przykład, kości naszych bezpośrednich przodków i być mogiłami polskich powstańców, czy żołnierzy I, czy II wojny światowej.

W sytuacji, kiedy naziemna część kopca została znacznie, lub nawet całkowicie zniszczona, w sukurs przychodzą nowoczesne, bezinwazyjne badania, w tym badania magnetyczne, które umożliwiają rejestrację anomalii pola magnetycznego, wywołanych działalnością ludzką o różnym charakterze. W ten sposób można zarejestrować, na przykład, nieczytelne już w terenie, stare rowy, jamy, czy konstrukcje kamienne.

Właśnie w wyniku, między innymi takich badań, udało się odtworzyć, wynoszącą aż około 36 metrów, średnicę rowu okalającego niegdyś jeden z pradziejowych kurhanów w Łapszowie. Okazało się również, że pierwotna średnica, tego znacznie dziś zniszczonego monumentu mogła wynosić aż około 25–30 metrów.

Archeolodzy z nowohuckiego Oddziału Muzeum Archeologicznego w Krakowie, którzy przeprowadzili inspekcję opisywanych kurhanów oraz opracowali program badań jednego z tych monumentów zapraszają Państwa serdecznie do zapoznania się z wynikami ich starań oraz efektami przeprowadzonych do tej pory prac bezinwazyjnych na wystawie czasowej „Badania i odkrycia Muzeum Archeologicznego w Krakowie w 2017–2018", czynnej od końca grudnia w gmachu Muzeum przy ul. Poselskiej 3 w Krakowie.

Ewa Kubica-Kabacińska
Fot. Janusz Bober

U ŚW. JUDY TADEUSZA MSZA Z KONCERTEM

Parafia św. Judy Tadeusza w Czyżynach, ul. Wężyka 6, zaprasza na mszę świętą w najbliższą niedzielę, 6 stycznia 2019 r. o godz. 10.00. Podczas liturgii śpiewać będzie Nina Nowak, czołowa polska śpiewaczka klasyczna i symfoniczna – występuje z najbardziej elitarnymi orkiestrami symfonicznymi w kraju i zagranicą. Po mszy świętej odbędzie się koncert najpiękniejszych kolęd polskich i międzynarodowych. **(mp)**

PONIEDZIAŁEK 7.01

TVP1

4.50 Telezakupy **5.25** Jaka to melodia? (3979) **6.05 Szybka jak wiatr – film obyczajowy, Kanada/USA (2002)** **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Ranczo 10 (118): Kto tu rządzi **9.40** Komisarz Alex 4 (40): Zemsta **10.35** Ojciec Mateusz (4): Narkotyk **11.30** Korona królów – taka historia... (16) **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Magazyn rolniczy: Sięgnij po wołowinę **12.55** Natura w Jedynce: Planeta ziemia. Sezon drugi. Tropikalne lasy deszczowe **14.00** Elif 2 (397) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! **15.35** Okrasa łamie przepisy: Brytyjska jagnięcina po polsku **16.05** Wieczna miłość (89) **17.00** Teleexpress **17.15** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (3982) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3405) **18.30** Korona królów (152) **18.55** Jeden z dziesięciu (1/105) – teleturniej **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! **20.25** Sport **20.30** Leśniczówka (72) **21.00 Teatr Telewizji: List z tamtego świata – spektakl teatralny, Polska (2018); reż.: Anna Wieczur-Bluszcz; wyk.: Wojciech Wysocki, Beata Fido, Monika Pikuła, Jarosław Gajewski, Jakub Sasak, Filip Kosior, Krzysztof Dracz, Przemysław Bluszcz, Paweł Szczesny, Franciszek Kalinowski** **22.35** Serial fabularny **23.40** Globalne marnotrawstwo – film dokumentalny, Francja (2011) **0.45 Wymarzony ślub – film obyczajowy, Kanada (2013); reż.: Mark Griffiths; wyk.: Brooke D'Orsay, Wes Brown, Anne Marie DeLuis** **2.25** Serial fabularny **3.20** Granice pod specjalnym nadzorem – film dokumentalny, Francja (2016) **4.25** Notacje: Irena Laskowska. Wyjdę, kiedy zechcę... ***4.40*** *Zakończenie dnia*

TVP2

5.25 Koło fortuny (124) **6.00** M jak miłość (1408) **6.55** Program katolicki **7.20** Na sygnale (189): Szał **7.55** Pytanie na śniadanie **10.30** Panorama **10.40** Pogoda Flesz **10.45** Pytanie na śniadanie extra (257) **10.55** Prawosławna Liturgia Bożego Narodzenia **11.55** Barwy szczęścia (1973) **12.30** Koło fortuny (125) – teleturniej **13.15** Cena miłości (110) **14.05** Bake off. Ale ciacho! (2) – widowisko **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (4): Trudne decyzje **16.00** Koło fortuny (385) – teleturniej **16.35** Familiada (2397) – teleturniej **17.10** Łzy Cennet (86) – serial obyczajowy, Turcja (2017) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.35** Rodzinka.pl 12 (232): Wilgotna Szeherezada – serial komediowy TVP **19.05** Na sygnale (19) – serial fabularyzowany TVP **19.35** Barwy szczęścia (1973) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (1974) **20.55** M jak miłość (1409) – serial TVP **21.45** Kulisy serialu „M jak miłość" (1142) **21.55** Rozbite marzenia. 1918–1939 (1) – serial dokumentalny, Niemcy (2017) **23.05** Godziny grozy (1/8) – serial, Kanada/USA (2016); reż.: Paul Tanter; wyk.: Sean Brosnan, Peter Outerbridge, Simon Phillips, Al Sapienza, Michael Hogan, Eva Link (dozwolone od lat 16) **23.55** Trzeci oficer (11/13): Rząd oficjalny – serial sensacyjny TVP (dozwolone od lat 16) **0.55 Koneser – dramat, Włochy (2013); reż.: Giuseppe Tornatore; wyk.: Geoffrey Rush, Jim Sturgess, Sylvia Hoeks, Donald Sutherland (dozwolone od lat 16)** **3.10 Ona – dramat, USA (2013); reż.: Spike Jonze; wyk.: Joaquin Phoenix, Scarlett Johansson, Amy Adams, Rooney Mara, Chris Pratt (dozwolone od lat 16)** **5.15** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.20 Żywy Bałtyk: Podwodne królestwo Bałtyku **6.55** Zakochaj się w Polsce (96): Konstancin-Jeziorna **7.25** Supełkowe ABC **7.40** Król Maciuś Pierwszy (4): Ja zazdrosny...?! **07.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Kulturalni PL (437) **12.00** Racja stanu (135) **12.25** Krótka historia **12.35** Wiadomości **12.50** Kierunek Zachód (22) **13.10** Barwy szczęścia (1902) **13.45** Pensjonat nad rozlewiskiem (3) **14.40** Oczy w oczy (99) **15.15** Polacy w Panamie **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (132) **16.25** Żywy Bałtyk: Podwodne królestwo Bałtyku **16.55** Supełkowe ABC **17.10** Król Maciuś Pierwszy (4): Ja zazdrosny...?! **17.20** Krótka historia **17.30** Teleexpress **17.55** Niedziela z... Barbarą Krafftówną **18.40** Pod Tatrami **18.55** Barwy szczęścia (1902) **19.25** Nad Niemnem **19.45** Dobranocka: Przygód kilka wróbla Ćwirka **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Doręczyciel (4/14): Ważna przesyłka **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii (369) **22.20** Halo Polonia **23.15** Film dokumentalny **0.15** Focus on Poland **0.30** Korona królów (132) **1.00** Nad Niemnem **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Zaklinacze koni 4 (1) **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.50** Bliżej polityki **8.09** Dwie stolice **8.29** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Kronika sportowa **9.05** Głos regionów **10.10** Antenowe remanenty **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Antenowe remanenty **11.15** Powrót do Mirandy (17) **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Magazyn medyczny **13.00** Kryminalna „siódemka" **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Turystyczna jazda **15.05** Zaklinacze koni 4 (1) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** *Kryminalna „siódemka"* ***16.45*** *Dziennik regionów* **17.00** Sonda 2 **17.31** Kronika – zapowiedź **17.33** Raport pogodowy **17.36** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.41** Parafia z sercem **18.05** Jedź bezpiecznie **18.14** Kalejdoskop regionalny **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.50** Raport pogodowy **18.52** Pogoda **18.55** Tematy dnia **19.05** Nowohucka Kronika Filmowa – magazyn **19.15** Niecodziennik **19.26** Magazyn medyczny **19.43** Magazyn Aktywni 60+ **19.55** Pogoda **20.00** Agape – magazyn **20.30** Tygodnik polityczny – program publicystyczny **21.03** Kronika – program informacyjny **21.14** Raport pogodowy **21.16** Pogoda **21.19** Gorący temat – rozmowa **21.35** Twój wybór – program publicystyczny **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" – magazyn **23.00** Alarm! – magazyn **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier **23.45** Powrót do Mirandy (17) **1.05** Sonda 2 **1.40** Głos regionów **2.35** Antenowe remanenty

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **9.00** Malanowski i partnerzy (782, 783) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy– serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.10 Braveheart – waleczne serce – dramat historyczny USA (1995)** **23.55 Sabotaż – film sensacyjny USA (2014)** **2.10 Pamięć absolutna – dramat s.f. USA/Kanada (2012)**

tvn

7.25 Nowa Maja w ogrodzie – program przyrodniczy **7.55** Akademia ogrodnika – magazyn **7.50** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.00** Dzień Dobry TVN **11.05** Tu się gotuje! – magazyn kulinarny **11.05** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ (310, 311) – serial paradokumentalny Polska **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** Spital – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.49** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Życie bez wstydu – reality show **22.30** Martyna na krańcu świata – serial dokumentalny **23.35 Miłość na zamówienie – komedia romantyczna USA (2006)** **2.10** Co za tydzień

TVN 7

5.15 Ukryta prawda – serial **6.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **7.15** Szpital – serial paradokumentalny **8.15** Przyjaciele (13, 14) – serial obyczajowy **9.15** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.55** Szpital – serial paradokumentalny Polska **15.55** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **16.55** Przyjaciele (15, 16) – serial obyczajowy **17.55** *Brzydula (135, 136)* – serial obyczajowy Polska **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00 Zagadka przeznaczenia – dramat USA (2009)** **22.30** W garniturach – serial obyczajowy **23.30 Żołnierze kosmosu – film s.f. USA (1997)**

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn USA **7.05** Turbo Fast (20, 21) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia **11.30** Beny Hill – program rozrywkowy Wlk. Brytania **12.00** Detektywi w akcji (96, 97) – serial fabularny **14.00** STOP Drogówka **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Maria z przedmieścia – telenowela **17.00** Światło twoich oczu – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (229) – serial kryminalny Polska **21.00** Śmierć na 1000 sposobów (1) – serial dokumentalny **21.30** Włatcy móch – serial animowany **22.00** Galileo (698, 699) **0.00 Radiowóz – komedia kryminalna USA (2015)**

PULS

7.00 Zbuntowany anioł – telenowela **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny **10.00** Nash Bridges – serial sensacyjny **11.00** Kobra – oddział specjalny (16, 1) – serial sensacyjny **13.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny **14.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **15.00** 112 na każde wezwanie (16, 17) – serial sensacyjny **16.00** Kobra – oddział specjalny (2, 3) – serial sensacyjny **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 (78, 79) – serial paradokumentalny **20.00 We krwi – film sensacyjny USA/Wielka Brytania/Portoryko (2014)** **22.05 Likwidator – film sensacyjny USA (2013)** **0.15 Godzilla – film s.f. USA/Japonia (1998)**

Nasze miasto

PRZYSPIESZONE WYBORY?

Od kilku tygodni w mediach krążą pogłoski o przyspieszonych wyborach parlamentarnych, które mogłyby się odbyć na początku kwietnia. Jedną z przyczyn tych pogłosek jest przełożenie przez marszałka Sejmu głosowania nad budżetem państwa na połowę stycznia. Gdyby budżet nie został wtedy uchwalony, Prezydent ma prawo rozwiązać Parlament i rozpisać wybory. Dla Prawa i Sprawiedliwości taki scenariusz mógłby mieć parę zalet. Po pierwsze PiS ma wysokie notowania w sondażach i wiosenne wybory wygrałby z łatwością. Po drugie opozycja jest w rozsypce i nie zdąży zmobilizować się do porozumień czy koalicji. Po trzecie kandydaci PiS do Europarlamentu mogliby w kwietniu zdobyć mandaty do Sejmu, a następnie – po wygranej w maju do parlamentu europejskiego – zostawić je kolejnym osobom na liście. Tacy kandydaci jak np. Beata Szydło, przysporzyliby liście sejmowej PiS dużo głosów, a jesienią – jako europosłowie – już do Sejmu kandydować nie będą mogli.

Korzyści dla obozu rządzącego byłoby więc sporo. Jest też powód, który z bieżącą polityką nie ma wiele wspólnego. Otóż kalendarz wyborczy w Polsce tak się ułożył, że kadencje Sejmu kończą się w jesieni i wtedy też wypadają terminy wyborów. Dopiero wtedy, pod koniec roku, większość parlamentarna powołuje rząd. Tymczasem budżet państwa uchwala się na przełomie wiosny i lata. Tym samym nowy rząd musi pracować z budżetem uchwalonym przez poprzedników, zamiast skonstruować nowy, dostosowany do własnego programu. Pół biedy, gdy wybory wygrywa to samo ugrupowanie, które rządziło w poprzedniej kadencji. Ale przy politycznej zmianie taka sytuacja utrudnia spełnienie obietnic wyborczych i zmusza do odkładania ich w czasie.

Opozycja, mimo marnych wyników sondaży, też powinna być zainteresowana wcześniejszymi wyborami. Platformie zagraża nowe ugrupowanie Biedronia, które ma powstać w lutym. Do wiosennych wyborów Biedroń nie zdąży zagrozić partii Schetyny, a do jesieni może zbudować jakieś struktury i parę procent Platformie odbierze. To samo dotyczy SLD, który straci trochę na rzecz Biedronia. Z kolei z PSL po utracie władzy w sejmikach odchodzić będą osoby związane dotąd posadami. Dla Kosiniaka-Kamysza także im szybciej tym lepiej.

Skoro wszyscy mogą na tym skorzystać, to dlaczego nie będzie przyspieszonych wyborów? No, może nie wszyscy, np. Kukiz jeszcze się łudzi, że do jesieni zdoła odbudować poparcie dla topniejącej grupki swoich posłów. Także polityczna drobnica, w tym Petru, partia Razem, Nowoczesna pod wodzą Lubnauer, narodowcy czy korwinowcy, także wyborów nie chcą, bo wiedzą, że zdobędą śladowe poparcie. Inna rzecz, że czas nie działa na ich korzyść i jesienią lepszego wyniku nie uzyskają. Problem polega na tym, że zwykłym wyborcom, którzy niekoniecznie z góry wiedzą na kogo głosować, trudno jest wytłumaczyć, dlaczego wybory zostały przyspieszone, skoro rząd działa sprawnie, a jego reformy służą większości Polaków. Rozwiązanie Sejmu i zmiana terminu wyborów mogłyby skutkować niższą frekwencją głosujących. Ponadto dwie kampanie jedna po drugiej, przed wyborami w kwietniu, a potem w maju (do Europarlamentu), zmęczyłyby polityczną publiczność i zmniejszyły frekwencję w tych drugich. Dlatego korzystniej będzie poczekać na koniec kadencji i przeprowadzić wybory parlamentarne zgodnie z ustawowym kalendarzem.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

IDZIE DROŻYZNA

W poprzednim numerze „Głosu" napisałem w felietonie o nie najlepszych perspektywach w nowym 2019 roku. Otrzymałem szybką reakcję od jednego ze stałych Czytelników, który zarzucił mi pesymizm, a wręcz straszenie społeczeństwa. Oburzony mówił w rozmowie telefonicznej, że wskazywałem na nie najlepsze uwarunkowania gospodarcze i złowieszczyłem nadchodzący kryzys światowy, a Polska jego zdaniem ma się dobrze i wyjdzie z niego obronną ręką. Mój adwersarz jako dowód mojego błędnego rozumowania wskazał na badania wskazujące zadowolenie większości Polaków z minionego roku. Nie zdążył już rozwinąć swojej myśli, bo na mój zarzut, że jest pod wpływem propagandy sukcesu, obecnie rządzących, obraził się i przerwał rozmowę telefoniczną.

Z całym szacunkiem odnoszę się do poglądów szanownego Czytelnika, a nawet mu zazdroszczę niepoprawnego optymizmu w sytuacji, gdy fakty wskazują zupełnie na coś innego w nadchodzącym roku. Na początek stwierdzę, że Polska nie jest autarkiczną wyspą w świecie powiązań gospodarczych między państwami. Zatem jeśli przyjdzie kryzys gospodarczy światowy to również, też nas dotknie. Oczywiście skala problemów będzie zróżnicowana w zależności od potencjału poszczególnych państw i prowadzonej przez nie polityki gospodarczej.

Niestety nie jesteśmy mocarstwem ekonomicznym, a zadłużenie naszego państwa jest potężne. Licznik powoli zbliża się do biliona złotych. Obecny rząd szczyci się zmniejszeniem deficytu budżetowego w okresie prosperity, gdy są państwa europejskie chlubiące się nadwyżką wpływów w stosunku do wydatków, jak np. nasi sąsiedzi Czesi. W tym jednak państwie od dawna obowiązują twarde prawa ekonomiczne, a my wracamy do gospodarki sterowanej, odbiegającej od zasad rachunku ekonomicznego. Świadczy o tym ustawa przyjęta w trybie ekspresowym o zmniejszeniu stałych opłat za przesył prądu i obniżeniu akcyzy. Te pieniądze trzeba znaleźć w kieszeniach podatników i nie da się oszukać na dłuższą metę zasad ekonomicznych.

Najgorszym sygnałem nadchodzącego kryzysu jest narastająca drożyzna. Sztucznie powstrzymana, na krótko do wyborów, podwyżka cen prądu dla odbiorców indywidualnych trochę ich uspokoi. Jednak nie do końca wiadomo, co będzie z ceną prądu dla firm i samorządów, bo tam już podwyżki miały miejsce i na pewno pociągną za sobą skutki w postaci różnych podwyżek. Na pewno zdrożeje gaz ziemny, bo PGNIG już zgłosił do URE zwyżkę cen, która sięgnie od 5 proc. dla indywidualnych odbiorców do kilkunastu procent dla firm. To wszystko spowoduje zwyżkę podstawowych artykułów żywnościowych. Na pewno zdrożeje pieczywo, makarony i kasze, bo zbiory zbóż w poprzednim roku były niższe o 16 proc. Jeśli na to nałożymy wzrost cen energii i gazu dla firm to cena chleba 1000 g przekroczy zdecydowanie 4 zł. Drogie zboża to wzrost ceny paszy i spadnie opłacalność hodowli. Mniej mięsa na rynku to jego większe ceny, ale także wzrost cen wędlin. Wreszcie drożeją jarzyny, których ze względu na suszę jest mniej. Na pl. Bieńczyckim za wiązkę jarzyny na zupę już płacimy 5 zł, a ziemniak dochodzi do 2 zł/kg. Strach pomyśleć co będzie działo się z cenami warzyw na przednówku od lutego do czerwca.

Szanowny Czytelniku jeśli Pan nie zauważa tych podwyżek cen to gratuluję beztroski, graniczącej z głupotą, którą wkrótce odczuje Pan dotkliwie w swojej kieszeni.

SŁAWOMIR PIETRZYK

WTOREK 8.01

TVP1

5.00 Telezakupy **5.35** Jaka to melodia? (3982) **6.15** Wieczna miłość (89) **7.00** Elif 2 (397) – serial, Turcja (2014) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Ranczo 10 (119): Partyzancka dola – serial obyczajowy TVP **9.35** Komisarz Alex 4 (41): Niebezpieczne związki – serial kryminalny TVP **10.30** Ojciec Mateusz (5): Róża – serial kryminalny TVP **11.30** Korona królów (152) – telenowela historyczna TVP **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda – magazyn **12.40** Magazyn rolniczy: Apetyt na jakość **12.55** Natura w Jedynce: Planeta Ziemia. Sezon drugi. Pustynie – cykl dokumentalny, Wielka Brytania (2016) **14.00** Elif 2 (398) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Leśniczówka (72) **16.05** Wieczna miłość (90) – serial obyczajowy, Turcja (2015) **17.00** Teleexpress **17.15** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (3983) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3406) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (153) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (2/105) – teleturniej **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.25** Sport **20.30** Leśniczówka (73) **21.00** Weterani. Wyrwani śmierci – reportaż **21.40** Kompania X 2 (15) – serial, Kanada (2015) **22.35 To znowu ty – komedia, USA (2010); reż.: Andy Fickman; wyk.: Jamie Lee Curtis, Kristin Chenoweth, Odette Justman 0.25 Doktor No – film sensacyjny, Wielka Brytania (1962); reż.: Terence Young; wyk.: Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman 2.25 Sekret niewierności – thriller, Kanada (2016); reż.: David Winning (dozwolone od lat 16) 4.00** W poszukiwaniu Boga z Morganem Freemanem: Stworzenie – serial dokumentalny, Wielka Brytania (2016) **4.50** Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (126) **6.05** M jak miłość (1409) **7.00** Wdzięczni Bogu **7.20** Na sygnale (190): Nic z tego nie będzie **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda Flesz **11.10** Pytanie na śniadanie extra (258) **11.25** Rodzinka.pl 4 (85): Praca Tomka **11.55** Barwy szczęścia (1974) **12.30** Koło fortuny (127) – teleturniej **13.15** Cena miłości (111) – serial, Turcja (2011) **14.10** Dla niesłyszących: M jak miłość (1409) – serial TVP **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (5): Pomocnik w ucieczce – serial, Niemcy (2008) **16.00** Koło fortuny (386) – teleturniej **16.35** Familiada (2398) – teleturniej **17.10** Łzy Cennet (87) – serial obyczajowy, Turcja (2017) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.35** Rodzinka.pl 12 (233): Przeszłości nie zmienisz – serial komediowy TVP **19.05** Na sygnale (20) – serial fabularyzowany TVP **19.35** Barwy szczęścia (1974) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (1975) **20.40** Kulisy serialu „Barwy szczęścia" – felieton **20.55** M jak miłość (1410) – serial TVP **21.45** Kulisy serialu „M jak miłość" (1143) **21.55** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.00** Świat bez fikcji: Dwa światy – film dokumentalny, Polska (2015); reż.: Maciej Adamek **0.00** Rodzinka.pl (243): Kruche szkło – serial komediowy TVP **0.35** Rozbite marzenia. 1918–1939 (1) – serial dokumentalny, Niemcy (2017) **01.45** Godziny grozy (1/8) – serial, Kanada/USA (2016); reż.: Paul Tanter; wyk.: Sean Brosnan, Peter Outerbridge, Simon Phillips, Al Sapienza, Michael Hogan, Eva Link (dozwolone od lat 16) **2.40** Magazyn Ekspresu Reporterów (powtórka) **3.45** Mars: Siła – dokument fabularyzowany, USA (2016); reż.: Everardo Gout **4.40** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.10 Witaj Mała Gwiazdko **7.05** Pożyteczni.pl **7.35** Margolcia i Miś zapraszają dziś **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia **12.35** Wiadomości **12.50** Nad Niemnem **13.10** Barwy szczęścia (1903) **13.45** Drogi wolności (5): Oberwanie chmury **14.45** Film dokumentalny **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (133) **16.25** Sonda 2 (99): Ryby **16.55** Margolcia i Miś zapraszają dziś **17.10** Przyjaciele lasu (52) **17.20** Krótka historia **17.30** Teleexpress **17.55** Szlakiem Kolberga: Barbara Kinga -Majewska **18.25** wojsko-polskie.pl **18.55** Barwy szczęścia (1903) **19.25** Magazyn z Wysp (48) **19.45** Dobranocka: Reksio **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Ojciec Mateusz 19 (248): Wina **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.15** Ocaleni **0.15** Focus on Poland **0.30** Korona królów (133) **1.00** Magazyn z Wysp (48) **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Zaklinacze koni 5 (1) **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.53** Tematy dnia **8.05** Parafia z sercem **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Gorący temat **9.05** Małe Pandy wielkie **10.10** Antenowe remanenty **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Antenowe remanenty **11.15** Powrót do Mirandy (18) **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Zdrowa rodzina dzień zaczyna **13.00** Kryminalna „siódemka" **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Nowohucka Kronika Filmowa **15.05** Zaklinacze koni 5 (1) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.00** Szlakiem Kolberga: Szlakiem Kolberga: Anna Maria Jopek **17.31** Kronika – zapowiedź **17.33** Raport pogodowy **17.37** Pogoda **17.38** Muzealne opowieści **17.40** Niecodziennik **17.55** Nowohucka Kronika Filmowa **18.05** Magazyn Aktywni 60+ **18.15** Strefa zdrowia **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.49** Raport pogodowy **18.51** Pogoda **18.54** Tematy dnia **19.05** Śladami historii **19.57** Pogoda **20.05** Głos regionów **21.03** Kronika **21.19** Raport pogodowy **21.21** Pogoda **21.23** Gorący temat **21.35** Twój wybór **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier **23.45** Powrót do Mirandy (18) **1.05** Szlakiem Kolberga: Anna Maria Jopek

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **9.00** Malanowski i partnerzy (784, 785) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy– serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, sport, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.10 Pamięć absolutna – dramat s.f. USA/Kanada (2012) 22.35** Ślad – serial kryminalny **23.40 Sprawa honoru: Córka generała – thriller Niemcy/USA (1999) 2.00 New York Taxi – komedia sensacyjna USA/Francja (2004)**

tvn

5.35 Mango **6.50** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **7.50** Doradca smaku – magazyn kulinarny **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ (312, 313) – serial paradokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **19.00** TVN Fakty, sport, pogoda **19.49** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.50** Uwaga! – magazyn reporterów **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny **20.15** Paszporty „Polityki" 2018 **22.00 Odważna – thriller USA/Australia (2007) 0.30** Tu się gotuje! – magazyn **0.35** Kuba Wojewódzki – talk-show **1.40** Drzewo marzeń – reality show **2.40** Masters of Sex – serial obyczajowy **3.55** Moc magii

TVN 7

7.15 Szpital – serial fabularno-dokumentalny **8.15** Przyjaciele (15, 16) – serial obyczajowy **9.15** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.55** Szpital – serial fabularno-dokumentalny **15.55** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy USA **16.55** Przyjaciele (17, 18) – serial obyczajowy **17.55** Brzydula (137, 138) – serial obyczajowy **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00 Aeon Flux – film s.f. USA (2005) 21.55 Dziewczyna z tatuażem – thriller USA/Szwecja/Wielka Brytania/Niemcy (2011) 1.10** Agentka o stu twarzach 2 (1, 2) – serial sensacyjny **3.00** Moc magii

TV 4

8.00 Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Hell's Kitchen – Piekielna kuchnia 6 **11.30** Benny Hill – program rozrywkowy Wlk. Brytania **12.00** Buffy, postrach wampirów (1) – serial przygodowy **13.00** Detektywi w akcji (98) – serial fabularny **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy Polska **16.00** Maria z przedmieścia – telenowela **17.00** Światło twoich oczu – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00 Armia ciemności – horror USA (1992) 23.05** Trampolina (1, 2) – program rozrywkowy **1.05** STOP Drogówka **2.05** Polityka na ostro – program publicystyczny **3.00** Interwencja **3.25** Atleci – magazyn sportowy

PULS

7.00 Zbuntowany anioł – telenowela **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy Polska **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial kryminalny USA **10.00** Nash Bridges – serial sensacyjny **11.00** Kobra – oddział specjalny (2, 3) – serial sensacyjny **13.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial kryminalny USA **14.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **15.00** 112 na każde wezwanie (17, 18) **16.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) – serial sensacyjny **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 (80, 81) – serial obyczajowy **20.00 Plan doskonały – thriller USA (2006) 22.40 System – dramat sensacyjny USA (1995) 0.55 Outlander – film przygodowy s.f. francja/Niemcy/USA (2008) 3.10** Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

NA PARSĘTĘ NA TROCIE

Pomorskie rzeki urzekają. Są piękne i dzikie. Są swoistym rarytasem na wędkarskiej mapie Polski. Przez wiele lat traktowane były jako Mekka dla miłośników ryb łososiowatych. Jednak problemem znanym i opisywanym od lat jest kłusownictwo na tych wodach. Bywało, że przyjezdni wędkarze, którzy zostawiali nad rzeką auto i wędrowali wzdłuż jej biegu, po powrocie zastawali samochód z wybitą szybą. Chyba, że wcześniej wnieśli kłusownikom stosowną opłatę. Podobno w ostatnich latach coś się jednak w tej materii zmieniło – na lepsze.

Wśród pomorskich rzek, na szczególną uwagę zasługuje Parsęta. To bez wątpienia najbardziej znana z rzek trociowych... Opisywana przez prekursorów wędkarstwa łososiowego na północy Polski... Piękna, dzika, trudna... Ta przymorska rzeka ma 157 km długości. Wpada do Bałtyku w Kołobrzegu.

Wybierając się nad Parsętę trzeba jednak pamiętać, że jest to łowisko, które obwarowane jest licznymi warunkami, jakie musi spełnić wędkarz. Po pierwsze, trzeba wiedzieć, że prawo do wędkowania na wodach obwodu rybackiego rzeki Parsęty nr 1, w których uprawnionym do rybactwa jest Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty mają osoby posiadające zezwolenie wydane przez ten Związek oraz kartę wędkarską. Dokumenty te w czasie wędkowania należy posiadać przy sobie. Istnieje możliwość zapłaty za zezwolenie przelewem na konto Związku w banku PKO BP – nr konta: 79 1020 2791 0000 7002 0092 1353. W tytule przelewu musi być wpisany nr karty wędkarskiej, adres e-mail (zamiast znaku @ należy wpisać at) lub nr telefonu, oraz okres na jaki pozwolenie ma być wystawione (daty od–do). Przesłanie bankowego potwierdzenia wykonania przelewu na adres mailowy zezwolenia@parseta.pl pozwoli na szybsze odesłanie pozwolenia na wskazany przez wędkarza adres. Oczywiście, jeśli planujemy wyjazd nad Parsętę, to o takie zezwolenie należy zadbać odpowiednio wcześniej.

Kolejna ważna sprawa. Otóż złowione ryby (z wyjątkiem łososiowatych i lipienia) wolno przechowywać w stanie żywym wyłącznie w siatkach wykonanych z miękkich nici, rozpiętych na sztywnych obręczach lub w specjalistycznych workach karpiowych. Ryby łososiowate i lipienie przeznaczone do zabrania należy uśmiercić bezpośrednio po złowieniu.

Rybacki właściciel rzeki postanowił, że na Parsęcie dozwolone jest jednoczesne stosowanie tylko jednej metody połowu: spinning – 1 wędka, metoda muchowa – 1 wędka oraz spławik i gruntówka – 2 wędki. W czasie połowu ryb na przynęty naturalne zabrania się równoczesnego łowienia metodami spinningową lub muchową. Na muchę wolno wędkować od świtu do zmierzchu tj. 1 godz. przed wschodem słońca i 1 godz. po zachodzie słońca. Na całym obwodzie rybackim rzeki Parsęty zabronione jest wędkowanie ze środków pływających.

I rzecz najważniejsza, czyli wymiary i okresy ochronne ryb: certa do 30 cm, jaź do 25 cm, jelec do 15 cm, kleń do 25 cm, lin do 25 cm, lipień do 30 i od 40 cm, miętus do 25 cm, okoń do 15 cm, pstrąg potokowy do 35 i od 45 cm, rozpiór do 25 cm, sandacz do 50 cm, szczupak do 50 cm, troć do 50 cm, węgorz do 60 cm oraz wzdręga do 15 cm. Jeżeli chodzi o okresy ochronne ryb, użytkownik rybacki ustalił, że poszczególne gatunki są chronione w następujących okresach: certa od 1 stycznia do 30 czerwca, lipień od 1 marca do 31 maja, łosoś: całkowity zakaz zabierania złowionych ryb, miętus od 1 grudnia do końca lutego, pstrąg potokowy od 1 września do 31 grudnia, sandacz od 1 stycznia do 31 maja, szczupak od 1 stycznia do 30 kwietnia, troć od 1 października do 31 grudnia oraz węgorz od 15 czerwca do 15 lipca.

JAKUB KLEŃ

Za kierownicą

TĘSKNOTA ZA ZWYKŁĄ ŻARÓWKĄ

Oświetlenie pojazdów jest znacznie starsze niż historia motoryzacji. Zrazu oświetlano wozy konne, by nocą inni użytkownicy dróg czy ulic mogli się zorientować, że porusza się pojazd. Potem zaczęto oświetlać samochody, początkowo też w celach informacyjnych, za pomocą gazu wytwarzanego z karbidu (tak, jak w lampach górniczych) lub z pomocą lamp naftowych. Był to system wielce zawodny, bo każdy podmuch wiatru lub chlapnięcie wody z kałuży mogły pozbawić pojazd oświetlenia. Wreszcie w drugim dziesiątku lat XX wieku samochód doczekał się oświetlenia elektrycznego. Takiego, jak zwykłe domowe żarówki. W 1962 roku nastała era żarówek halogenowych, potem świateł ksenonowych, wreszcie diod LED, a ostatnio trwają prace nad diodami laserowymi, znacznie zwiększającymi odległość działania świateł samochodowych nawet do 600 metrów.

Bardzo się wzruszyłem, kiedy śledząc wizytę prezydenta RP Andrzeja Dudy w Niemczech w listopadzie minionego roku usłyszałem z jego ust informację, że Unia Europejska zabrania stosowania w gospodarstwach domowych zwykłych żarówek z żarnikiem wolframowym. Otóż jest to informacja taka sama jak ta, że jakiś pies własnonożnie się powiesił. To fakt, że UE zabroniła od 1 września 2012 sprzedaży żarówek o mocy powyżej 25 W, ale wystarczy, że producent umieści na pudełku napis, że nie nadają się one do pomieszczeń domowych, albo opisze je jako przemysłowe, czy wstrząsoodporne i może handlować do woli. W rodzinnym mieście Andrzeja Dudy jest co najmniej kilkanaście sklepów, w których sprzedaje się takie żarówki. Ci którzy je kupują sponsorują bezpośrednio polskie górnictwo płacąc więcej za zużycie coraz droższego prądu.

W czasie przedświątecznych porządków znalazłem w piwnicy nowiutki - z 1984 roku – komplet żarówek do „fiata 125p". Myślałem przekazać je Aniołkowi, by złożył je w darze pod drzewkiem w Pałacu Prezydenckim. Ale po zastanowieniu zrezygnowałem. W końcu, gdzie pan prezydent RP miałby sobie te żarówki wsadzić, skoro 90% współczesnych samochodów na świecie korzysta z żarówek halogenowych?

WOJCIECH MACHNICKI

ŚRODA 9.01

TVP1

5.00 Telezakupy **5.35** Jaka to melodia? (3983) **6.15** Wieczna miłość (90) **7.05** Elif 2 (398) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Ranczo 10 (120): Próba ognia **9.35** Komisarz Alex 4 (42): Pogrzebana żywcem **10.35** Ojciec Mateusz (6): Anna **11.30** Korona królów (153) **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Rok w ogrodzie extra – magazyn **12.55** Boże Narodzenie w Kościele Greckokatolickim **14.00** Elif 2 (399) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Leśniczówka (73) **16.05** Wieczna miłość (91) – serial obyczajowy, Turcja (2015) **17.00** Teleexpress **17.15** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (3984) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3407) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (154) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (3/105) – teleturniej **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.25** Sport **20.30** Leśniczówka (74) **21.00 Sekret niewierności – thriller, Kanada (2016); reż.: David Winning; wyk.: Sarah Butler, Marcus Rosner, Peter Benson (dozwolone od lat 16)** **22.35** Na własne oczy: Everest nadludzkie wyzwanie – film dokumentalny, Hiszpania (2017) **23.40** Bez tożsamości (20) – serial, Hiszpania (2016) (dozwolone od lat 16) **0.35** Weterani. Wyrwani śmierci – reportaż **1.00** wojsko-polskie.pl **1.30** Kompania X 2 (15) **2.25 Doktor No – film sensacyjny, Wielka Brytania (1962); reż.: Terence Young; wyk.: Sean Connery, Ursula Andress, Joseph Wiseman** **4.20** Notacje: Jadwiga Lesiecka. Sztuka i smutek **4.35** Zakończenie dnia

TVP2

5.15 Koło fortuny (128) **6.00** M jak miłość (1410) **6.55** Pożyteczni.pl – magazyn **7.20** Na sygnale (191): Rozstanie **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda Flesz **11.10** Pytanie na śniadanie extra (259) **11.25** Rodzinka.pl 4 (86): Dziewczyna Kuby **11.55** Barwy szczęścia (1975) – serial obyczajowy TVP **12.30** Koło fortuny (129) – teleturniej **13.15** Cena miłości (112) – serial, Turcja (2011) **14.10** Dla niesłyszących: M jak miłość (1410 – serial TVP **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (6): Więzy rodzinne – serial, Niemcy (2008) **16.00** Koło fortuny (387) – teleturniej **16.35** Familiada (2399) – teleturniej **17.10** Łzy Cennet (88) – serial obyczajowy, Turcja (2017) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.35** Rodzinka.pl 12 (234): Słona zupa – serial komediowy TVP **19.05** Na sygnale (21) – serial fabularyzowany TVP **19.35** Barwy szczęścia (1975) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (1976) **20.55** Na dobre i na złe (726): Mój przyjaciel, mój wróg – serial TVP **21.55** Na sygnale (214): Polowanie na małpy – serial fabularyzowany TVP **22.35 Kino relaks: Bez pamięci – komedia, USA (2001)** **0.10** Defekt (9/9) – serial sensacyjny TVP **1.10** Świat bez tajemnic: Hollywoodzkie sekrety Michaela Jacksona – film dokumentalny, Wielka Brytania (2011) **2.10** Codzienna 2 m. 3 (34) **2.45** Codzienna 2 m. 3 (35) **3.20** Film fabularny **5.05** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Czas honoru: Powstanie (2): Godzina „W" **7.00** Wdzięczni Bogu **7.25** Baw się słowami 5 **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia **12.35** Wiadomości **12.50** Magazyn z Wysp (48) **13.10** Barwy szczęścia (1904) **13.45** Doręczyciel (4/14): Ważna przesyłka **14.40** Film dokumentalny **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (134) **16.25** Astronarium (54): Planety karłowate **16.55** Baw się słowami 5 **17.20** Krótka historia **17.30** Teleexpress **17.55** Chuligan Literacki – magazyn o książkach **18.25** Zaolzie **18.40** Krótki film o Warszawie „Warszawa na Wzgórzach" – reportaż **18.55** Barwy szczęścia (1904) **19.25** Wilnoteka **19.45** Dobranocka: Porwanie Baltazara Gąbki (4): Spotkanie ze Smokiem Mlekopijem **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda **20.35** Sport **20.45** Londyńczycy (5/13) TVP **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.15** Dokument **0.15** Focus on Poland **0.30** Korona królów (134) **1.00** Wilnoteka **1.20** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Zaklinacze koni 6 (1) **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** pogoda **7.53** Tematy dnia **8.05** Jedź bezpiecznie **8.16** Magazyn medyczny **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.48** Gorący temat – rozmowa **9.05** Henryk Wars – pieśniarz Warszawy **10.10** Antenowe remanenty **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Antenowe remanenty **11.15** Powrót do Mirandy (19) **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Ziołowa apteka **13.00** Kryminalna „siódemka" – magazyn **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda – magazyn **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Pod Tatrami **15.05** Zaklinacze koni 6 (1) – serial, Kanada (2007) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" – magazyn **16.45** Dziennik regionów – tematy dnia **17.00** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn **17.31** Kronika – zapowiedź **17.33** Raport pogodowy **17.37** Pogoda **17.39** Muzealne opowieści **17.42** Magazyn Aktywni 60+ **17.55** To ty **18.05** Kalejdoskop regionalny **18.15** Karnet #NastawSieNaKulture **18.25** Pogoda **18.30** Kronika – program informacyjny **18.50** Raport pogodowy **18.52** Pogoda **18.55** Tematy dnia – rozmowa **19.07** Niecodziennik **19.21** Jedź bezpiecznie – cykl reportaży **19.31** Kwartet – magazyn regionów Czwórki Wyszehradzkiej **19.53** Pogoda **20.00** Bliżej nieba – magazyn **20.30** Ukryte skarby – cykl reportaży **21.03** Kronika – program informacyjny **21.14** Raport pogodowy **21.16** Pogoda **21.19** Gorący temat – rozmowa **21.35** Twój wybór – program publicystyczny **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" – magazyn **23.00** Alarm! – magazyn **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier **23.45** Powrót do Mirandy (19) **1.05** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn **1.40** Henryk Wars – pieśniarz Warszawy **2.35** Antenowe remanenty

POLSAT

4.55 Disco Gramy **5.40** Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **9.00** Malanowski i partnerzy (786, 787) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy– serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich (358, 251) – serial komediowy Polska **20.40 New York Taxi – komedia USA/Francja (2004)** **22.40** Ślad – serial kryminalny **23.40 Nic nie widziałem, nic nie słyszałem – komedia USA (1989)** **1.55 Inna kobieta – komedia USA (2014)** **4.10** Kabaretowa Ekstraklasa

tvn

7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny Polska **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ (314, 315) – serial paradokumentalny Polska **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **19.00** TVN Fakty, sport, pogoda **19.49** Raport smogowy – poznaj kolory powitrza **19.50** Uwaga! – magazyn reporterów **20.10** Doradca smaku – magazyn kulinarny Polska **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30 Forest Gump – komediodramat USA (1994)** **0.35 Noc oczyszczenia – thriller USA/Francja (2013)** **2.10** Uprowadzona – serial sensacyjny **3.10** Uwaga! – program publicystyczny

TVN 7

6.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **7.15** Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska **8.15** Przyjaciele (17, 18) – serial obyczajowy **9.15** Gotowe na wszystko (23-ost.) – serial obyczajowy USA **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.55** Szpital – serial fabularno-dokumentalny **15.55** Gotowe na wszystko 2 (1) – serial obyczajowy USA **16.55** Przyjaciele (19, 20) – serial obyczajowy **17.55** Brzydula (139, 140) – serial obyczajowy **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00 Dwanaście małp – film s.f. USA (1995)** **22.45 Ognista miłość – komedia USA (2012)** **2.30** Moc magii

TV 4

7.05 Turbo Fast (18, 19) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia 6 **11.25** Benny Hill – program rozrywkowy Wlk. Brytania **12.00** Buffy, postrach wampirów – serial przygodowy **13.00** Detektywi w akcji – serial fabularny Polska **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Maria z przedmieścia – telenowela **17.00** Światło twoich oczu – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00 Radiowóz – komedia USA (2015)** **22.50 8. mila – dramat obyczajowy USA/Niemcy (2002)** **1.05** Trampolina – program rozrywkowy **2.05** Plityka na ostro

PULS

6.00 Kontrakt na miłość 2 **7.00** Zbuntowany anioł – telenowela **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy **9.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny USA **10.00** Nash Bridges – serial sensacyjny **11.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) – serial sensacyjny **13.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny USA **14.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **15.00** 112 – na każde wezwanie (18, 19) – serial sensacyjny **16.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) – serial sensacyjny Niemcy **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 (82, 83) – serial obyczajowy Polska **20.00 Naznaczony – horror USA/Kanada (2010)** **22.05 „1408" – thriller USA (2007)** **0.05** Code Black: Stan krytyczny – serial obyczajowy **1.00** Zobacz to!

Prawnik radzi

NIE CHCE WODOMIERZA

W naszej wspólnocie jest jeden lokal nieopomiarowany, a właściciel zadeklarował, że nikt w nim nie mieszka. Sąsiedzi donoszą, że ktoś jednak w nim przebywa i korzysta z wody.

★★★

Jeżeli lokal nie jest opomiarowany, to wystarczy wprowadzenie do regulaminu rozliczeń wody zasady mówiącej, iż taki lokal jest obciążany różnicą między wskazaniami wodomierza głównego, a sumą wskazań wszystkich wodomierzy zainstalowanych w pozostałych lokalach. Nie jest to może sposób najbardziej sprawiedliwy, ale w opisanej sytuacji skuteczny. **(sp)**

MIĘDZYPOKOLENIOWA WIGILIA W CHAŁUPKACH

Klub Karino Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta już po raz kolejny zorganizował osiedlową Wigilię Międzypokoleniową, która cieszyła się dużym powodzeniem. Brali w niej udział mieszkańcy osiedla Chałupki, młodzież i dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 74, uczestnicy oraz pracownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej i mieszkańcy z okolicznych osiedli. Wśród zaproszonych gości byli radni Dzielnicy XVIII, dyrektor Ośrodka Kultury Kraków Nowa Huta Małgorzata Jezutek i kierownik WTZ Ewa Antas. Wigilię rozpoczęto uroczystym przemarszem, ze śpiewem kolęd, do figurki Matki Bożej, a następnie ksiądz proboszcz Andrzej Kott po krótkiej modlitwie poświęcił opłatki, którymi dzielono się podczas uroczystości. Nie zabrakło również atrakcji w postaci przejażdżki wozem zaprzężonym w konie, którym powoził Stanisław Ciesielski. Zgromadzeni mieszkańcy przeszli następnie również w korowodzie do Klubu Karino, gdzie zostali ugoszczeni barszczykiem z krokietem oraz ciastami. Natomiast dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 74 oraz osoby niepełnosprawne z Warsztatów Terapii Zajęciowej swoim występem kolędowym uświetniły Wigilię. Na koniec wszyscy uczestnicy imprezy śpiewali razem kolędy. **(mp) fot. autor**

Kraków

Z KOLĘDĄ PRZEZ WIEKI

w Klubie Jedność Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

5 STYCZNIA 2019 R.
GODZ. 16.00

ul. Drożyska 3c

W programie:
- występ dzieci z Klubu Jedność oraz uczniów Szkoły Podstawowej nr 142
- kolędowanie z zespołami z Branic, Chałupek, Kościelnik, Przylasku Rusieckiego, Ruszczy, Wolicy i Wróżenic

WSTĘP WOLNY!

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA KLUB JEDNOŚĆ
ul. Drożyska 3c
31-988 Kraków
tel. 12 681 00 70, 504 419 237
jednosc@krakownh.pl

WWW.KRAKOWNH.PL

CZWARTEK 10.01

TVP1

5.00 Telezakupy **5.35** Jaka to melodia? (3984) **6.15** Wieczna miłość (91) **7.05** Elif 2 (399) **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda poranna **8.15** Kwadrans polityczny **8.40** Ranczo 10 (121): Geny nie kłamią **9.35** Komisarz Alex 4 (43): Człowiek bez twarzy **10.35** Ojciec Mateusz (7): Pomyłka **11.25** Korona królów (154) **12.00** Wiadomości **12.15** Agrobiznes **12.35** Agropogoda **12.40** Bo ja wybieram zdrowie – magazyn **12.55** Natura w Jedynce: Planeta Ziemia. Sezon drugi. Obszary trawiaste – cykl dokumentalny, Wielka Brytania (2016) **14.00** Elif 2 (400) – serial, Turcja (2014) **15.00** Wiadomości **15.10** Pogoda **15.15** Alarm! – magazyn **15.35** Leśniczówka (74) **16.05** Wieczna miłość (92) – serial obyczajowy, Turcja (2015) **17.00** Teleexpress **17.15** Pogoda **17.25** Jaka to melodia? (3985) – teleturniej muzyczny **18.00** Klan (3408) – telenowela TVP **18.30** Korona królów (155) – telenowela historyczna TVP **18.55** Jeden z dziesięciu (4/105) – teleturniej **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda **20.10** Alarm! – magazyn **20.25** Sport **20.35** Ojciec Mateusz 16 (212): Wahadełko – serial kryminalny TVP **21.30** Sprawa dla reportera **22.20** Magazyn śledczy Anity Gargas (97) – magazyn **23.00** Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) **23.50** Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) **0.55** Tanie Dranie: Moroz i Kłopotowski komentują świat – talk-show **1.40** Bez tożsamości (20) – serial, Hiszpania (2016) (dozwolone od lat 16) **2.30** Sprawa dla reportera **3.25** Magazyn śledczy Anity Gargas (97) **3.55** Gintrowski – film dokumentalny, Polska (2015) **4.45** Zakończenie dnia

TVP2

5.15 Koło fortuny (130) **5.55** Na dobre i na złe (726): Mój przyjaciel, mój wróg – serial TVP **6.50** Operacja Zdrowie! (14) – magazyn medyczny **7.20** Na sygnale (192): Skalpel – serial fabularyzowany TVP **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.05** Pogoda Flesz **11.10** Pytanie na śniadanie extra (260) **11.25** Rodzinka.pl 4 (87): O szkole i kobietach – serial komediowy TVP **11.55** Barwy szczęścia (1976) – serial obyczajowy TVP **12.30** Koło fortuny (131) – teleturniej **13.15** Cena miłości (113) – serial, Turcja (2011) **14.05** Na dobre i na złe (726): Mój przyjaciel, mój wróg – serial TVP **15.10** Doktor z alpejskiej wioski – nowy rozdział (7): Mroczna przeszłość – serial, Niemcy (2008) **16.00** Koło fortuny (388) – teleturniej **16.35** Familiada (2400) – teleturniej **17.15** Łzy Cennet (89) – serial obyczajowy, Turcja (2017) **18.00** Panorama **18.25** Pogoda **18.30** Sport Telegram **18.35** Rodzinka.pl 12 (235): Małe przyjemności – serial komediowy TVP **19.05** Na sygnale (22) – serial fabularyzowany TVP **19.35** Barwy szczęścia (1976) – serial obyczajowy TVP **20.10** Barwy szczęścia (1977) **20.45** The Good Doctor 2 (22) – serial obyczajowy, USA (2017) **21.40 Wszystko zostaje w rodzinie – komedia, Kanada (2005); reż.: Niall Johnson; wyk.: Rowan Atkinson, Kristin Scott-Thomas, Patrick Swayze, Maggie Smith, Emilia Fox (dozwolone od lat 16)** **23.25** Na sygnale (214): Polowanie na małpy – serial fabularyzowany TVP **23.55 Bez pamięci – komedia, USA (2001)** **1.30** Rani (8): Markiza – serial kostiumowy, Francja (2015) **2.35** Art Noc: Koncert Noworoczny z Wiednia 2019 (2) **4.10** Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.10 Czas honoru: Powstanie (3): Hotel Victoria **7.05** Zaolzie **7.30** Zwierzaki Czytaki (32): Pszymgoda w Tatrach **7.45** Żubr Pompik: Tropy na śniegu (5) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.25** Rozmowa Polonii **11.40** Halo Polonia **12.25** Krótka historia **12.35** Wiadomości **12.50** Wilnoteka **13.10** Barwy szczęścia (1905) **13.45** M jak miłość (1399) **14.40** Londyńczycy (5/13) **15.30** Pod Tatrami **15.45** Wiadomości **15.55** Korona królów (135) **16.25** Spis treści – rozmowy z Andrzejem Doboszem **16.35** Wschód **16.55** Zwierzaki Czytaki (32): Pszymgoda w Tatrach **17.10** Żubr Pompik: Tropy na śniegu (5) **17.20** Krótka historia **17.30** Teleexpress **17.55** Racja stanu (136) **18.20** Barwy szczęścia (1905) **18.45** Dobranocka: Mały pingwin Pik-Pok **19.00** Msza święta w intencji Ofiar Katastrofy Smoleńskiej **20.15** Wiadomości **20.45** Pogoda **20.50** Sport **21.00** Uwikłani (7): Agnieszka – w spirali długu **21.45** Polonia 24 **22.05** Rozmowa Polonii **22.20** Halo Polonia **23.10** Polacy w Panamie **23.40** Magazyn śledczy Anity Gargas **0.15** Focus on Poland **0.30** Korona królów (135) **1.00** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.05 Zaklinacze koni 7 (1) **7.00** Telezakupy **7.30** Kronika dnia **7.45** Pogoda **7.48** Tematy dnia **8.00** Więcej kultury **8.15** Karnet #NastawSieNaKulture **8.30** Kronika dnia **8.45** Muzealne opowieści **8.47** Gorący temat **9.05** Macierzyństwo w świecie zwierząt. Dorastanie **10.10** Jedź bezpiecznie (729) **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Antenowe remanenty **11.15** Powrót do Mirandy (20) **12.30** Kronika dnia **12.45** Muzealne opowieści **12.47** Magazyn Aktywni 60+ **13.00** Kryminalna „siódemka" **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Agrobiznes **13.55** Agropogoda – magazyn **14.00** Telezakupy **14.30** Kronika dnia **14.48** Pod Tatrami **15.05** Zaklinacze koni 7 (1) **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier OPP **16.25** Pogoda **16.30** Kryminalna „siódemka" **16.45** Dziennik regionów **17.00** Astronarium **17.31** Kronika – zapowiedź **17.33** Raport pogodowy **17.37** Pogoda **17.39** Muzealne opowieści **17.41** Ślizg **17.53** Turystyczna jazda **18.00** Speed 2 **18.07** Pod Tatrami **18.17** Pogoda na narty **18.26** Pogoda **18.30** Kronika **18.50** Raport pogodowy **18.52** Pogoda **18.55** Tematy dnia **19.08** Karnet #NastawSieNaKulture **19.19** Parafia z sercem **19.45** To ty **19.56** Pogoda **20.00** Telenowyny **20.30** Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy **21.03** Kronika **21.19** Raport pogodowy **21.21** Pogoda **21.22** Gorący temat **21.35** Twój wybór **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Kryminalna „siódemka" **23.00** Alarm! – magazyn **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier OPP **23.45** Powrót do Mirandy (20) **1.05** Astronarium

POLSAT

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **9.00** Malanowski i partnerzy (788, 789) – serial fabularno-dokumentalny **10.00** Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny **11.00** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **12.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **13.00** Trudne sprawy – serial paradokumentalny **14.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **14.45** Dlaczego ja? – serial paradokumentalny **15.50** Wydarzenia, pogoda **16.15** Interwencja – magazyn reporterów **16.30** Na ratunek 112 – serial paradokumentalny **17.00** Gliniarze – serial paradokumentalny **18.00** Pierwsza miłość – serial obyczajowy **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska **20.10 Inna kobieta – komedia USA (2014)** **22.25** Ślad – serial kryminalny **23.30 I że cię nie opuszczę – melodramat USA/Brazylia/Francja/Australia/Wielka Brytania/Niemcy/Kanada (2012)** **1.35** Chirurdzy (129, 130) – serial obyczajowy **3.35** Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! **5.35** Mango **6.50** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **7.50** Doradca smaku **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **13.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **14.00** 19+ (316, 317) – serial paradokumentalny **15.00** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.00** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **18.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **19.00** TVN Fakty, sport, pogoda **19.49** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.50** Uwaga! **20.10** Doradca smaku **20.15** Na Wspólnej – serial obyczajowy **20.55** Milionerzy – teleturniej **21.30** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy **22.30 Był sobie chłopiec – komediodramat Niemcy/USA/Francja/Wielka Brytania (2002)** **0.30** MasterChef – program rozrywkowy **3.35** Moc magii

TVN 7

6.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **7.15** Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska **8.15** Przyjaciele (19, 20) – serial obyczajowy **9.15** Gotowe na wszystko 2 (1) – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny **14.55** Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska **15.55** Gotowe na wszystko 2 – serial obyczajowy Polska **16.55** Przyjaciele (21, 22) – serial obyczajowy **17.55** Brzydula (141, 142) – serial obyczajowy Polska **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **20.00 *Tam i z powrotem* – komediodramat USA (2015)** **22.05** Oszuści 2 – serial obyczajowy **23.00 Wróg publiczny – dramat sensacyjny USA (1998)** **1.45** Moc magii

TV 4

6.00 Buffy, postrach wampirów – serial przygodowy **7.05** Turbo Fast (24, 25) – serial animowany **8.00** Nasz nowy dom – reality show **9.00** Septagon – serial kryminalny **10.00** Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia 5 **11.30** Benny Hill – program rozrywkowy **12.00** Buffy, postrach wampirów – serial przygodowy **13.00** Detektywi w akcji – serial fabularny Polska **14.00** STOP Drogówka – magazyn policyjny Polska **15.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **16.00** Maria z przedmieścia – telenowela **17.00** Światło twoich oczu – telenowela **18.00** Septagon – serial kryminalny **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00 Champion 2 – dramat USA (2006)** **23.05** Tuż przed tragedią (4, 5) – serial dok. **1.05** Trampolina – pr. rozrywkowy **2.05** Polityka na ostro **3.00** Disco Polo Life

PULS

6.00 Niewolnica Victoria – serial obyczajowy **7.00** Zbuntowany anioł – telenowela **8.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 **9.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 – serial kryminalny **10.00** Nash Bridges – serial sensacyjny **11.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) – serial sensacyjny **13.00** JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 4 – serial kryminalny **14.00** Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy **15.00** 112 na każde wezwanie (19, 20) – serial sensacyjny **16.00** Kobra – oddział specjalny (8, 9) – serial sensacyjny **18.00** Lombard. Życie pod zastaw 2 (84, 85) – serial obyczajowy **20.00 Taxi 2 – komedia sensacyjna Francja (2000)** **21.45 Straszny film 3 – horror komediowy USA (2003)** **23.15 Żyleta – film s.f. USA (1996)** **1.15** Zobacz to!

FERIE ZIMOWE 2019 Z OŚRODKIEM KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA

Zwiedzanie wystaw, relaks w jaskini solnej, wyjścia do kina i teatru. Pełne wyzwań zdobywanie ścianek wspinaczkowych, beztroskie szaleństwa na kręgielni, w parku trampolin i kreatywne warsztaty multimedialne w Artetece. To zaledwie kilka spośród licznych propozycji, które znajdą się w programie zajęć i warsztatów, przygotowanych przez kluby Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta na Ferie 2019.

Każda dłuższa przerwa w nauce, witana z radością przez wszystkich uczniów, odgrywa istotną rolę w procesie kształcenia. Jest też niezbędna dla właściwego funkcjonowania organizmu. Odpoczynek zapobiega znużeniu i przemęczeniu zarówno umysłu jak i ciała, pozwala usystematyzować i utrwalić zdobyte umiejętności, poprawia zdolności koncentracji. Właściwy sposób relaksu dzieci w wieku szkolnym – pozbawiony monotonii dnia codziennego, aktywny i twórczy – nie tylko pozytywnie wpływa na osiągnięcia szkolne, ale kształtuje pozytywne nawyki wypoczywania, które w dorosłym życiu pozwolą lepiej radzić sobie z obowiązkami i towarzyszącym im wszechobecnym stresem, pozostając produktywnym, energicznym i twórczym.

Wiele czynników sprawia, że nie każdy uczeń ma możliwość spędzenia ferii poza miastem – uczestniczenia w obozach zimowych z rówieśnikami lub wyjazdu z rodziną. Nie oznacza to, że ferie w mieście muszą być nudne. Rodzicom dzieci pozostających w Krakowie z pomocą przychodzą miejskie instytucje kultury, takie jak Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta. Przygotowana przez doświadczonych instruktorów oferta pozwala w atrakcyjny i nieszablonowy sposób wypocząć w gronie rówieśników, inspirując do odkrywania i rozwijania uzdolnień, będąc przede wszystkim źródłem beztroskiej zabawy. Dla przykładu – w Klubie Dukat na uczestników czeka żywa lekcja przyrody, Klub Mirage szykuje wizytę w dziecięcym studio nagrań radiowych i warsztaty witrażu, a Klub Karino zabierze dzieci na słodkie warsztaty robienia cukierków. Nie zabraknie okazji do zaprezentowania własnych talentów i integracji pod okiem animatorów.

Ferie w przyszłym roku rozpoczynają się 14 stycznia. Warto już dziś pomyśleć o zapewnieniu dziecku uczestnictwa w zajęciach Ośrodka, bo miejsc wkrótce zabraknie. Szczegółowe informacje na **www.krakownh.pl**.

(f)

„PROMETEUSZ" ŚWIĄTECZNIE

Fundacja „Prometeusz" od lat działająca na rzecz dzieci pokrzywdzonych przez los zorganizowała spotkanie świąteczno-noworoczne w Sali Kryształowej Hotelu Europejskiego. Przybyło na nie liczne grono dobrodziejów od lat współpracujących z Fundacją. Najbardziej zasłużeni zostali uhonorowani adresami okolicznościowymi, medalami i odznaczeniami. Prezydent Fundacji Wiesław Ibek – Kawaler Orderu Uśmiechu i prof. Kazimierz Flaga, prezes zarządu Fundacji wręczyli medale „Serce za serce" oraz Złote Odznaki Prometeusza. Wśród wyróżnionych był Andrzej Buczkowski, radny Dzielnicy XVI Bieńczyce. Prezes ZG Związku Żołnierzy Wojska Polskiego gen. dyw. Franciszek Puchała uhonorował Przyjaciół Fundacji, od lat współpracującej z wojskiem, odznaczeniami tej organizacji. Wśród wyróżnionych Medalem Za Wybitne Zasługi dla ZŻWP był m.in. nasz kolega redakcyjny Sławomir Pietrzyk. Prezes ZG LOK Jerzy Saramucha uhonorował Przyjaciół Fundacji m.in. Krzyżami 100-lecia. Burmistrz Żywca Antoni Szlagor wręczył dwa Wielkie Medale za Zasługi dla tego miasta. Po części oficjalnej ks. Bogusław Filipiak, proboszcz zakopiańskiej parafii pobłogosławił opłatki, którymi zebrani się połamali, życząc sobie zdrowych świąt i szczęśliwego Nowego 2019 Roku. Organizatorzy dziękują wolontariuszom z Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 ze Złotej Jesieni oraz z Zespołu Szkół Ogólnokształcących ze Skały za pomoc w organizacji spotkania. **(mp) Fot. autor**

KRZYŻÓWKA 1

POZIOMO: 6. forma rządów monarchicznych, 9. pisak, mazak, gruby flamaster, 10. moc, tężyzna, 12. prosta gra karciana, 21, 13. holenderska waluta przed wprowadzeniem euro, 14. kanadyjski renifer, 18. bajkowy sezam, 19. kukła topiona w pierwszy dzień wiosny, 20. koralik, 22. przyrząd do oglądania gwiazd, 25. wolne tempo w muzyce, 29. długopłetwiec, waleń, 30. lasso, 31. pustynny koczownik, 32. roztopy wiosenne, 33. wylewne okazywanie emocji i uczuć.

PIONOWO: 1. przestrzenna tkanina artystyczna, 2. blond legenda kina lat 50-tych i 60-tych, 3. niegdyś uważany za afrodyzjak, 4. w jubilerstwie imituje diament, 5. nieboszczyk, truposz, 7. autor powieści „Timur i jego drużyna", 8. peloponeskie polis, 11. największe miasto Nowej Zelandii, 15. uliczny kasjer do wydawania pieniędzy, 16. strug, 17. nietoperz wielkouchy, 21. uroczyste objęcie władzy przez biskupa, 23. chłam, rupieć, 24. owoce z palmy, 26. jadalny małż morski, 27. amerykańskie gospodarstwo rolne, 28. pospolity chrząszcz z metalicznym połyskiem, 29. archipelag w północno-środkowej części Pacyfiku.

Rozwiązanie krzyżówki nr 51:

POZIOMO: 5. przeczucie, 8. grobla, 9. zyski, 12. karmel, 13. absurd, 14. pinia, 15. owsiki, 17. portal, 19. anagram, 20. Kaszmir, 23. szczyt, 25. Bagdad, 27. Kreol, 28. scheda, 30. Turcja, 31. nurek, 32. robaki, 33. Konopnicka.

PIONOWO: 1. wróbel, 2. Zelandia, 3. Szczecin, 4. scysja, 6. eliksir, 7. bramki, 10. normalizacja, 11. galwanizacja, 16. kursy, 18. olsza, 21. horoskopy, 22. browarnik, 24. zielnik, 26. garnki, 29. afront, 30. tabaka.

ARCHITEKTONICZNY PORTRET MIASTA I MUZYKA ZANIKAJĄCEGO ŚWIATA

NOWOHUCKA KRONIKA FILMOWA

Najnowsze wydanie Nowohuckiej Kroniki Filmowej rozpocznie relacja z uroczystej gali zakończenia projektu „Nowa Huta – architektoniczny portret miasta", która odbyła się w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida.

Projekt „Nowa Huta – architektoniczny portret miasta" to cykl działań animacyjno-edukacyjnych w postaci spacerów i zwiedzania portretujących architektoniczne dziedzictwo kulturowe Nowej Huty z drugiej połowy XX w. Projekt ten realizowany był przez Pracownię Dziedzictwa i Tożsamości Nowej Huty Ośrodka Kultury Norwida w Krakowie we współpracy z Fundacją Instytut Architektury. Od czerwca do grudnia 2018 r. ponad tysiąc osób podczas 20 wydarzeń zwiedzało Nową Hutę poznając jej dziedzictwo kulturowe związane z architekturą i urbanistyką. Prowadzący spacery i zwiedzanie prezentowali architekturę drugiej połowy XX w. na terenie Nowej Huty. Starano się spojrzeć na fenomen nowohuckiej architektury drugiej połowy XX w. w sposób możliwie kompleksowy, opisując kolejne etapy rozwoju Nowej Huty. Podsumowaniem projektu jest publikacja zbiorowa „Nowa Huta. Architektoniczny portret miasta drugiej połowy XX wieku" pod redakcją Jarosława Klasia.

Podczas finałowego spotkania podsumowane zostały działania zrealizowane w ramach projektu, odbyła się premiera publikacji „Nowa Huta. Architektoniczny portret miasta drugiej połowy XX wieku" oraz spotkanie z autorami tej pracy.

Następnie widzowie Kroniki zobaczą relację z koncertu „Muzyka zanikającego świata", który 9 grudnia 2018 r. odbył się w kościele parafii św. Maksymiliana M. Kolbe w Mistrzejowicach. Był to kolejny już koncert z cyklu Koncertów Mistrzejowickich. Dla publiczności wystąpili: Kamil Radzimowski śpiewający i grający na unikatowym instrumencie duduk, Mateusz Chmielewski grający na akordeonie oraz książę Adeb Chamonu grający na instrumentach perkusyjnych, takich jak darbuka, daf, cajan i tar. Organizatorami koncertu były: parafia św. Maksymiliana M. Kolbe w Mistrzejowicach, Klub Kuźnia Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida i Rada Dzielnicy XV Mistrzejowice.

W felietonie wywiadu udzielił książę Adeb Chamonu, Syryjczyk od 2008 roku mieszkający w Polsce. Muzyk opowie o tradycji muzycznej kraju, z którego pochodzi oraz o niezwykłej współpracy z polskimi muzykami. **(kr)**

● W minionym tygodniu w oddziale Nowa Huta przyjęto 347 zgłoszeń, sporządzono 9 notatek pod wniosek o ukaranie do sądu, ukarano mandatami 41 sprawców wykroczeń, pouczono 90 osób, odwieziono 23 osoby do MCPU.

NA STRAŻY MIASTA

● Operator monitoringu zaobserwował dwóch mężczyzn spożywających alkohol na os. Hutniczym. Na miejscu zastano wskazanych mężczyzn. Strażnicy ukarali ich mandatami.

● Dyżurny przyjął zgłoszenie, że przy skrzyżowaniu ul. Makuszyńskiego i ul. Kocmyrzowskiej, obok ogródków działkowych, leży w śniegu jakaś osoba. Nie wiadomo było w jakim jest stanie. We wskazanym miejscu strażnicy odnaleźli starszą kobietę w wieku ok. 70 lat, leżała, nie była w stanie poruszać się o własnych siłach, była zdezorientowana, niczego nie pamiętała. Funkcjonariusze wezwali zespół ratownictwa medycznego. Poszkodowana została zabrana do szpitala.

● Dyżurny przyjął zgłoszenie, że przed jednym z bloków na os. Kombatantów przebywają osoby spożywające alkohol. Wysłany na miejsce patrol zastał dwie kobiety i mężczyznę. Pili alkohol i zaśmiecili teren. Za popełnione wykroczenia zostali ukarani mandatami.

● Dyżurny przyjął zgłoszenie, że przed wejściem do klatki schodowej jednego z bloków na os. Bohaterów Września przebywają osoby pijące alkohol. Wysłany na miejsce patrol zastał dwóch mężczyzn. Za spożywanie alkoholu w miejscu zabronionym zostali ukarani mandatami. **(mp)**

Potrzebna GOTÓWKA

a bank nie chce udzielić Ci kredytu.

Zadzwoń do nas, oferujemy:

➤ POŻYCZKI POZABANKOWE na jasnych i prostych zasadach

➤ KREDYTY na spłatę zobowiązań

EuroFin, ul. św. Filipa 23/1 Kraków, 12 311 04 04

RRSO 13,2%. Szczegóły u doradcy

Z KRONIKI POLICYJNEJ

UROCZYSTE PRZEKAZANIE HYBRYDOWYCH RADIOWOZÓW

17 grudnia br. na placu Wszystkich Świętych w Krakowie prof. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa przekazał Komendzie Miejskiej Policji w Krakowie 21 radiowozów, w tym 20 o napędzie hybrydowym. Zakup samochodów był współfinansowany przez Urząd Miasta Krakowa. Kluczyki do nowoczesnych radiowozów odebrał insp. Rafał Leśniak, Komendant Miejski Policji w Krakowie. Hybrydowe Toyoty Auris pomogą funkcjonariuszom prewencji w patrolowaniu ulic miasta, a także będą wykorzystywane przez policjantów ruchu drogowego. Natomiast nieoznakowany furgon marki Ford zasilił flotę Wydziału Techniki Kryminalistycznej. Wartość samochodów sięgnęła kwoty prawie 2 milionów złotych (każdy samochód hybrydowy jest wart 95 tysiące złotych, a furgon dla techników kryminalistyki 50 tysięcy złotych). Połowę całkowitej kwoty zakupu radiowozów pokrył Urząd Miasta Krakowa, a druga połowa pochodzi z Programu Modernizacji Policji.

Samochody są nowoczesne i ekologiczne. Każdą z toyot napędza silnik hybrydowy o pojemności 1,8 litra i mocy 136 koni mechanicznych. Pojazdy charakteryzują się też niską emisją dwutlenku węgla. Przy niewielkich prędkościach auta napędza silnik elektryczny – cichy i przyjazny dla środowiska. To niezwykle ważne w Krakowie, który zmaga się z problemem dużego zanieczyszczenia powietrza.

– Dziękuję Panu Prezydentowi za zrozumienie naszych potrzeb. To kolejny rok, kiedy mam przyjemność przyjąć samochody zakupione dzięki finansowemu wsparciu samorządu. 21 samochodów, które będą przekazane dla policjantów do patrolowania miasta Krakowa to poprawa wizerunku Policji, ale przede wszystkim to skuteczność. Skuteczność tych policjantów, którzy mają nowy sprzęt i mogą dojechać na miejsce zdarzenia bardzo szybko – powiedział insp. Rafał Leśniak, komendant Miejski Policji w Krakowie.

Prof. Jacek Majchrowski, prezydent Miasta Krakowa, w swoim wystąpieniu podkreślił, że „do dbania o bezpieczeństwo tak wielkiego miasta potrzebna jest współpraca z policją i zapewnienie tejże odpowiedniego sprzętu. Dodał, iż „samorząd przywiązuje dużą wagę do tego, aby wspólnie z policją odpowiednio zabezpieczyć bezpieczeństwo miasta." Prezydent zwrócił także uwagę, że samochody są ciche, nowoczesne i przyjazne środowisku, co jest niezmiernie ważne w walce ze smogiem.

To nie ostatni zakup sprzętu dla krakowskiej policji współfinansowany z samorządowego budżetu. W najbliższych tygodniach komisariaty otrzymają 11 nowych samochodów zakupionych przez rady i zarządy dzielnic.

ZABILI W CZASIE ALKOHOLOWEJ LIBACJI

W nocy z 21 na 22 grudnia br. do dyżurnego Komisariatu Policji VII w Krakowie zadzwonił mężczyzna, zaniepokojony brakiem widocznych reakcji życiowych u 56-letniego współlokatora. Na miejsce niezwłocznie skierowano patrol mundurowych oraz załogę karetki pogotowia, której lekarz stwierdził zgon mężczyzny. Śledczy zlecili przeprowadzenie sekcji zwłok denata, a także wytypowali i przesłuchali osoby, które mogły mieć wiedzę na temat okoliczności jego śmierci. Jak się okazało, feralnej nocy 56-latek spożywał alkohol ze znajomymi. W trakcie libacji doszło do sprzeczki, w wyniku której dwóch współbiesiadników zaatakowało go, bijąc i kopiąc po całym ciele. Mężczyzna zmarł wskutek odniesionych obrażeń. Już następnego dnia kryminalni z „Siódemki" zatrzymali oprawców (w wieku 65 i 52 lat) i doprowadzili ich do Prokuratury Rejonowej Kraków-Nowa Huta, gdzie obaj usłyszeli zarzuty pobicia ze skutkiem śmiertelnym (art. 158 § 3 KK). 23 grudnia br. sąd zastosował wobec podejrzanych środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy. Grozi im do 10 lat pozbawienia wolności.

ZAPLĄTAŁA SIĘ W ZEZNANIACH

W czasie służby, policjanci spotykają się z różnymi, często irracjonalnymi zachowaniami osób, wobec których podejmują czynności. Z jedną z takich sytuacji mieli do czynienia 21 grudnia br. przed godz. 20.00 w jednym z bloków w Prokocimiu. Kryminalni z Komisariatu Policji VIII w Krakowie zapukali wówczas do drzwi mieszkania, w którym przebywał poszukiwany mężczyzna. Nikt nie otworzył, a głosy dobiegające wcześniej ze środka, umilkły. Brak reakcji domowników na wydawane przez policjantów polecenia, spowodowały uprzedzenie o konieczność siłowego wejścia. Gdy obecna w mieszkaniu kobieta, usłyszała o zamiarze mundurowych, zadzwoniła do Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego zgłaszając ... napad. Po chwili jednak zreflektowała się, że nie jest wiarygodna i otworzyła drzwi. Wówczas policjanci zatrzymali 40-letniego krakowianina, który był poszukiwany do odbycia kary 6 miesięcy pozbawienia wolności za znęcanie nad byłą partnerką. **(jdz)**

„OKOLICE NOWEJ HUTY"

Rok 70-lecia Nowej Huty, w dniu 3 stycznia o godz. 18.00 otwiera finisaż wystawy Adama Gryczyńskiego, która trwa w NCK od 3 grudnia ub. roku do 6 stycznia br. Trzeba się zatem pospieszyć, aby zobaczyć niepowtarzalne obrazy nowohuckich krajobrazów w obiektywie tego wybitnego fotografika. **(mp)**

TANIEJ Z „GŁOSEM"

Księgarnia **„ZŁOTY WIEK"** Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego" na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w bieżącym numerze.

Kupon jest ważny do 10 stycznia 2019 roku.

Imię i nazwisko: .....

Adres: .....

Księgarnia ZŁOTY WIEK poleca książkę Katarzyny Michalak pt. „Trzy życzenia" (wyd. Znak). Nie napiszesz nowego początku, ale możesz wyczarować nowe zakończenie. Kiedy Natalia trafia do starego dworu gdzieś na Mazurach, po raz pierwszy od długiego czasu czuje, że znalazła swoje miejsce. Samotna, pełna kompleksów dziewczyna nie może uwierzyć, że zaczynają się spełniać jej trzy największe życzenia.

Głos Młodej Huty

4.01.2019 e-mail: gmh@o2.pl Nr 1 (642)

KOLĘDOWALI MALI – MAŁEMU...

Na tradycyjnych Jasełkach w Samorządowym Przedszkolu nr 104, na os. Hutniczym, spotkali się rodzice przedszkolaków, pracownicy i przyjaciele przedszkola. Dzieci na tę wyjątkową uroczystość przygotowały przedstawienie, w którym wystąpiły wszystkie przedszkolaki.

Zaangażowanie i trema małych artystów udzieliły się wszystkim obecnym! Rodzice i goście, wśród których nie zabrakło przedstawicieli władz samorządowych i dyrektorów zaprzyjaźnionych placówek z ogromnym wzruszeniem oglądali to, co działo się na scenie. Dla dzieciaków z młodszych grup na całej, niezwykle licznej publiczności, ważne były tylko dwie osoby – Mama i Tata. Wypatrywanie ich było najważniejszym elementem występu. Gdy udało się odnaleźć rodzica następowało radosne machanie i okrzyki Mamo, Tato! Potem już szło „z górki". Gorzej gdy nie udało się namierzyć rodzica – wtedy wprawione panie próbowały pocieszyć artystę. Całość przedstawienia była precyzyjnie przygotowana, dzieci stanęły na wysokości zadania co widownia doceniła nagradzając ich gromkimi brawami. Złożone na zakończenie Jasełek przez dyrektor przedszkola Celinę Piwowarczyk życzenia, oraz udzielone przez obecnego na uroczystości księdza błogosławieństwo poprzedziły wspólne łamanie się opłatkiem. Wszyscy dzieci, rodzice, pracownicy przedszkola i zaproszeni goście skorzystali z okazji, by przy życzeniach wyrazić wzajemną wdzięczność i sympatię. Kolejny raz społeczność przedszkolna „od Małego Księcia" pokazała, że jest jedną wielką rodziną.

W dniu 13 grudnia młodzież i kadra 6-5 Hufca Pracy w Krakowie wraz z zaproszonymi gośćmi spotkali się na corocznej wigilii, która odbyła się w Centrum Kultury i Rekreacji Seniorów. Spotkanie było jednocześnie zakończeniem i podsumowaniem projektu „Każdy kęs ma swój sens".

SPOTKANIE WIGILIJNE W 6-5 HUFCU PRACY

Komendant Bożena Rążewska w trakcie składania życzeń świątecznych.

Wśród zaproszonych gości byli: Zastępca Wojewódzkiego Komendanta OHP Bożena Rążewska, duszpasterz OHP Rafał Bobek, dyrektorzy szkół współpracujących z hufcem, wychowawcy i pedagodzy z tych szkół, kierownicy Miejskich Dziennych Domów Pomocy Irena Wieloch i Beata Kapera, Agnieszka Łoś redaktorka „GŁOSU" – tygodnika nowohuckiego, pracodawcy. Szczególnymi gośćmi były siostry Agnieszka i Leokadia ze Zgromadzenia Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim. Uroczystość zgromadziła także liczną grupę młodzieży, wśród nich laureatów wielu konkursów i wolontariuszy. Komendant Hufca Pracy Agnieszka Jędrzejek posiłkując się prezentacją multimedialną podsumowała działalność hufca w mijającym roku oraz podziękowała wszystkim za pomoc i współpracę. W świąteczny nastrój zebranych wprowadziły uczestniczki śpiewając pastorałki. Po nich ksiądz Rafał poświęceniem opłatków i modlitwą rozpoczął tę najbardziej wzruszającą część wigilii, czyli dzielenie się opłatkiem i składanie życzeń. Uroczystość zakończyła się posiłkiem i wspólnym kolędowaniem.

Agnieszka Jędrzejek
Fot. Joanna Cienkosz

BY W ŚWIĘTA KAŻDY BYŁ SZCZĘŚLIWY

Nauczycielki ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 98 na os. Na Stoku otoczyły opieką osoby potrzebujące.

Święta to piękny czas, w którym powinniśmy w szczególny sposób zadbać o ludzi chorych, samotnych, nieszczęśliwych, biednych i bezdomnych. Co roku w okresie świątecznym odbywają się różnego rodzaju akcje charytatywne mające na celu udzielenie pomocy tym, którzy najbardziej jej potrzebują.

Inicjatywą w tej kwestii wykazały się nauczycielki ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 98 na os. Na Stoku – Andżela Wcisło-Chojnacka i Justyna Kopeć. Jedzeniem przygotowanym przez uczniów z okazji szkolnej Wigilii podzieliły się z osobami ze Schroniska i Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn znajdującego się na ulicy Kornela Makuszyńskiego.

Ich zaangażowanie i troska zostały przyjęte z ogromną radością i wdzięcznością. Dzięki nim te Święta dla ludzi bezdomnych stały się wyjątkowe i niezapomniane. Pamiętajmy, że czasami drobny gest wystarczy, by życie drugiego człowieka nabrało sensu i stało się piękniejsze.

Ala Bazan

Tekst powstał w ramach warsztatów „Młodzi mają Głos – edycja II" realizowanych przez Stowarzyszenie Moja Nowa Huta przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

NAJPIERW C-1, DZIŚ – TEATRALNE

Teatralne to osiedle ostatnie przed ulicą Kocmyrzowską, która była granicą rozwoju urbanistycznego Nowej Huty do końca lat pięćdziesiątych. Pierwsze nowohuckie osiedla zaczęły powstawać wzdłuż funkcjonujących dróg: w stronę Pleszowa i Kocmyrzowa. Budowę domów w dzisiejszych osiedlach Krakowiaków, Górali, Teatralnym rozpoczęto w połowie 1950 roku.

Początek, a potem rozbudowa dzielnicy związane były z ekspansją największego zakładu, który dał mieszkania i nowe życie jego pracownikom. Jakie? – pokazuje wystawa Magdaleny Smagi „Osiedleni Teatralne" w nowohuckim oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w Alei Róż.

OSIEDLE SĄSIEDZKIE

Plany osiedli nowohuckich przygotowywali planiści z Miastoprojektu. Były oparte na założeniach „jednostki sąsiedzkiej", stworzonej przez Clarencea Artura Perr'yego w 1923 r. Nowa Huta składa się z jednostek – osiedli. W osiedlu Teatralnym jest podobnie. „Teatralne" – roboczo było zwane C-1, było jedną z takich „sąsiedzkich" jednostek. Osiedle składało się z trzech kolonii architektonicznych.

Historia rodzinna Danuty Grządziel podobna jest do historii innych nowohuckich rodzin. Opowiada ją w wywiadzie dla autorki wystawy: „Mój tato pochodził ze Skomielnej Białej koło Rabki, natomiast mama pochodziła z Tropia. To taka niewielka miejscowość nad Dunajcem. Tato przyjechał do Huty wcześniej, a mama trochę później i tu się poznali. Tato pracował od początku w Przedsiębiorstwie Budownictwa Mieszkaniowego. Bardzo dużo ludzi, właśnie z osiedla Teatralnego i okolicznych bloków pracowało w tym przedsiębiorstwie.

Wszyscy, przyjeżdżający do Nowej Huty najpierw mieszkali w hotelach, potem dostawali tu mieszkania. Ja się urodziłam w Hucie. Na początku, przez dwa lata mieszkaliśmy w barakach nad zalewem. W 1956 roku dopiero tato dostał mieszkanie na osiedlu Teatralnym i od tej pory mieszkaliśmy właśnie tu. W barakach warunki były paskudne. Mama opowiadała, że w zimie zamarzały ziemniaki. W mieszkaniu mieliśmy jeszcze piec na węgiel, do tego mój tato bardzo bał się wojny, wiec zgromadził ogromne zapasy węgla w piwnicy, w 1981 roku ten węgiel jeszcze był...

Mieliśmy duże mieszkanie – aż 52 m. kw. Duży pokój to był naprawdę duży, chyba ze 20 metrów kw. A i ten drugi pokój też nie był mały, bo to było mieszkanie narożne. Mieszkania w środku klatki schodowej są z kolei małe i pokoje są tam naprawdę malutkie. W naszym mieszkaniu kuchnia była widna, do tego łazienka – wszystko było tylko, jak na tamte czasy, nie było bogato urządzone". Zaczynało się normalne życie. D. Grządziel należała do pierwszych roczników dzieci, które uczęszczały do wybudowanej w osiedlu Szkoły Podstawowej nr 87, noszącej im. Janka Krasickiego.

Maria Bartoszek, absolwentka XI (już miejscowego, w os. Teatralnym) LO opowiada o innym aspekcie mieszkania w Nowej Hucie: często lokatorzy musieli dzielić się mieszkaniem, ale też chętnie przyjmowali do siebie kuzynów ze wsi, pomagając w ten sposób w awansie społecznym: studiującym w Krakowie młodym kuzynom, czy podejmującym pracę w mieście, co często potem było przyczółkiem do zamieszkania w Krakowie. „W os. Teatralnym mieszkałam od 1956 roku. Rodzice pochodzili ze wsi o nazwie Kępie w powiecie miechowickim. To było w roku 1952, mieszkanie dostali właśnie tutaj, na os. Teatralnym, w bloku na drugim piętrze. To były dwa pokoje z kuchnią – do podziału. Moi rodzice dostali jeden pokój, a drugi zajęła współlokatorka. Kuchnię mieliśmy oczywiście wspólną. Po paru latach wyprowadziła się, no i wtedy całe mieszkanie dostaliśmy my. Było bardzo duże – 50 m. kw. Dwa ładne pokoje z dużą jasną kuchnią. W małym pokoju były wbudowane szafy wnękowe. Jedyną wadą tego mieszkania był brak parkietu. Na innych osiedlach parkiety były – u nas nie.

Tata pracował w KBM-ie, który był w miejscu gdzie dzisiaj Tomex. Był ślusarzem – wspomina w rozmowie z Magdaleną Smagą pani Maria.

W latach 90. KBM został zlikwidowany, a plac zaadaptowano na targowisko. Ojciec pani Marii przeszedł na emeryturę w 1994 roku. Mama początkowo była w domu, do pracy poszła dopiero jak nas odchowała, żeby dorobić sobie troszkę.– U nas zawsze koś mieszkał, często przyjeżdżali krewni ze wsi. Nasz kuzyn Rysiek, który studiował na AGH, też u nas mieszkał. Potem przyjechała moja kuzynka, która mieszkała co najmniej 5 lat. Pracowała w Vistuli i mieszkałyśmy razem – wspomina M. Bartoszek.

W GUMIAKACH DO TEATRU

W styczniu 1951 roku mieszkało w Nowej Hucie już ponad 5 tys. osób. 25 marca 1951 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Dzielnicowej Rady Narodowej, kolegialnego organu dzielnicowego, o znacznie większych i samodzielnych uprawnieniach. Przewodniczącym tej pierwszej rady wybrano Juliana Aniołę. Życie kulturalne wyglądało wówczas bardzo skromnie. Skupiało się wokół zakładowych wycieczek w okolice Krakowa, do kin i teatrów w Krakowie, do muzeów, sporadycznie do operetki. Zakładowy Dom Kultury HiL rozpoczął swą działalność w 1955 roku.

Wreszcie, przyspieszony polityczną dyskusją o życiu nowohuckich robotników wywołaną głośnym wierszem Adama Ważyka „Poemat dla dorosłych" opublikowanym w sierpniu 1955 roku, a w os. Teatralnym działalność rozpoczyna Teatr Ludowy. Pierwsza premiera „Krakowiaków i Górali" odbyła się 4 grudnia 1955 roku. Maria Tomanik w wywiadzie dla Magdaleny Smagi: „W Nowej Hucie klasa robotnicza mieszkała w hotelach robotniczych. Jak wybudowano Teatr Ludowy to wmawiano jej, że do teatru w garniturach chodzą tylko burżuje. Mój ojciec opowiadał, że lud chodził do teatru w tym, w czym stał. Ludzie w ogóle nie zmieniali odzieży. Uczyłyśmy więc dzieci, że teatr to jest miejsce szczególne i z szacunku do aktorów, artystów powinniśmy ubrać się elegancko i zachowywać stosownie. Gdy Jerzy Fedorowicz dyrektorował w Teatrze Ludowym, to urządzaliśmy tam różne szkolne imprezy. Między innymi bardzo uroczyste ślubowania pierwszych klas gimnazjalnych".

ROMEO I JULIA W STYLU SUBKULTUROWYM

Potem, w latach dziewięćdziesiątych w Tatrze Ludowym, też wydarzyła się nietypowa premiera.

Jerzy Fedorowicz: „Wszystkie awantury przed teatrem, a zwłaszcza wybijanie szyb w autokarach przypisywane było skinheadom. Spotkałem się więc z nimi na pogrzebie Andrzeja Zauchy i powiedziałem im żeby przyszli do teatru, bo chcę z nimi o tym porozmawiać. Skinheadzi przyszli na próbę sztuki o świętym Franciszku. Obiecałem im że przygotuję dla nich specjalny projekt, a oni obiecali, że nie będą „dymić" przy teatrze. Mogło dojść do rozróby, bo od strony Arki przyszła grupa osób, które chciały rozprawić się ze skinheadami. Była to grupa różnych subkultur. Wtedy wyszedłem do nich i powiedziałem, że jeśli dojdzie do bójki to wezwę policję: ja zostanę wyrzucony, a teatru nie będzie – zostaną tylko krzaki i pokrzywy, a przecież to wszystko dla ich dzieci. I rozeszli się. Postanowiłem zaprosić do teatru i skinheadów i punków. Przedstawiłem im propozycję że wystawimy okrojony dramat Romeo i Julię w wersji bardzo okrojonej, gdzie skinheadzi zagrają Capulettich, a punki Montecchich.(...)

Były też role dla innych subkultur muzycznych. To narzuciło życie. Robiliśmy konkurs do roli Julii w przygotowywanym przez Krzysztofa Orzechowskiego przedstawieniu dla Teatru Ludowego. Dziewczyna, która wygrała to bardzo znana dziś aktorka Dominika Bednarczyk".

Próby do przedstawienia były obserwowane przez telewizje świata. Premiera budziła duże zainteresowanie. Potem posypały się liczne zaproszenia zagraniczne. Pojechaliśmy do Berlina. Rozpoczęliśmy dwuletnie turnée po Niemczech.

„ŚWIT" KINOMANÓW

W rok po Teatrze Ludowym w 1956 roku kinomanom oddano w os. Teatralnym Kino „Świt". Ewa Skoczylas-Tkacz: „To były czasy kiedy Huta tętniła życiem. W każdym niemal miejscu przy Świcie, przy Światowidzie były sceny, na których występowały zespoły muzyczne. My, jako malutkie dzieci, wtedy chodziliśmy i podpatrywaliśmy to wszystko. Kina, one wtedy tętniły życiem, bo ludzie wtedy bardzo często chodzili o kina. Może repertuar był trochę uboższy i nie było możliwości oglądania takiej ilości filmów jak teraz, ale chodzenie do kina było bardzo fajne, modne i zawsze to było duże wydarzenie. Ja chodziłam do Świtu, do Światowida zresztą też. Pamiętam jak byłam nastolatką to siostra brała mnie na Konfrontacje. Kupowało się specjalny karnet ważny dwa tygodnie i oglądało filmy które później przez cały rok leciały w kinach. To było bardzo fajne, przede wszystkim duże, wydarzenie dla mnie. Właśnie wtedy na Konfrontacjach oglądałam „Sprawę Kramerów". Ostatni film, który oglądałam w kinie Świt to było „Ogniem i mieczem". Później kino podupadło. Serce mnie bolało jak szłam i patrzyłam na to co się tu działo jak wyciągano ze środka całą widownię...

★★★

Drugi etap rozbudowy Nowej Huty rozpoczęto pod koniec lat pięćdziesiątych (1959 do 1966). Wcześniej „Biprostal opracował założenia rozbudowy huty stali do zdolności produkcyjnej 3,3–3,5 mln ton. Pod koniec lat pięćdziesiątych Nowa Huta – miasto hutników i ich rodzin, ograniczone ulicami Kocmyrzowską, Bieńczycką, Bulwarową, z jednej strony, Rewolucji Kubańskiej i Planu 6-letniego, pękało w szwach.

Trzeci etap rozbudowy największego krakowskiego zakładu nastąpił w latach 1967–1976.

Rozbudowa kombinatu musiała pociągnąć za sobą rozwój miasta. Ogłoszono konkurs na zagospodarowanie nowych terenów – dzielnica miała poszerzać się na bieńczyckie pola. W 1961 Nowa Huta przekroczyła ulicę Kocmyrzowską.

Trzecią dekadę Nowa Huta witała osiedlami mistrzejowickimi...

★★★

Więcej o osiedlu Teatralnym, jego historii i mieszkańcach znajdziecie na wystawie „Osiedleni Teatralne", którą można oglądać w Alei Róż do lutego przyszłego roku i w katalogu wystawy.

Krystyna Lenczowska
Repr. fot. autorka

Rysunek elewacji bloku w os. Teatralnym – wzdłuż dzisiejszej ul. Andersa. Tworzą go segmenty, z usługami i sklepami w parterze, połączone przewiązką. Detalów projektowej elewacji nie udało się zrealizować do końca.

Przed Teatrem Ludowym (projekt Janusza i Marty Ingardenów oraz Edmunda Dąbrowskiego. Lata sześćdziesiąte. Wewnątrz – 400 miejsc dla widzów, klimatyzacja i ściany obite specjalną tkaniną.

Wnętrze głównej Sali kina „Świt" zaprojektował wspaniały projektant nowohuckich reprezentacyjnych wnętrz – Marian Sigmunt. On też zaprojektował wystrój budynków dyrekcji huty stali.

Stragany z owocami pod kinem Świt. Lata sześćdziesiąte. Fot. Józef Lewicki, ze zbiorów MHK.

RZEŹBY W PRZESTRZENI NOWEJ HUTY (2)

Obecnie w Nowej Hucie znajduje się ponad 20 rzeźb. W przeszłości było ich więcej, jednak nie wszystkie dotrwały do naszych czasów. Wiedzę o nich możemy czerpać ze zdjęć archiwalnych.

W ten sposób, dzięki fotografiom Henryka Hermanowicza z lat 60., dowiadujemy się o rzeźbie przedstawiającej narciarza, która znajdowała się w Parku Ratuszowym. Ze względu na sposób jej prezentowania – na postumencie złożonym z płyt chodnikowych – możemy się domyślać, że była to ekspozycja tymczasowa. W tej samej lokalizacji pokazywano rzeźby *Człowiek z ptakiem* oraz *Totem*.

Z archiwalnych fotografii znamy także pracę przedstawiającą matkę z dwójką dzieci, która kiedyś znajdowała się w parku Wiśniowy Sad i została stamtąd usunięta w latach 70. W jej sąsiedztwie usytuowane były także betonowy osiołek ozdobiony mozaiką oraz żyrafa, przykład rzeźby w metalu. W publikacjach poświęconych Nowej Hucie natrafiamy na jeszcze jedną rzeźbę – przedstawienie łabędzia – która także znajdowała się w pobliżu Wiśniowego Sadu. Prawdopodobnie większość tych realizacji wykonała Waleria Bukowiecka. Przy żłobku na os. Centrum A zlokalizowana była natomiast także rzeźba przedstawiająca najprawdopodobniej kota w butach. Ciekawym elementem dekoracyjnym, który pełnił także funkcję wychowawczą, były kosze przedstawiające niedźwiadki trzymające plaster miodu. To prawdopodobnie ich dotyczy wzmianka w wydawnictwie, które ukazało się z okazji 20-lecia działalności Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik": „Nawet zwykły kosz na śmieci może stanowić element plastyczny i doskonale komponować się z otoczeniem. Także ścisła współpraca ze środowiskiem twórczym przynosi obopólne korzyści". Jeden z tych koszy, umiejscowiony niedaleko żłobka na osiedlu Zielonym, zachował się do naszych czasów.

W cyklu szczegółowo omawianych jest 17 realizacji, niezwiązanych z upamiętnieniem postaci i wydarzeń historycznych. Są one zlokalizowane we współczesnych pięciu dzielnicach Krakowa (według podziału obowiązującego do 1991 roku wchodziły one w skład Nowej Huty), na osiedlach: Bohaterów Września, Przy Arce, Górali, Na Skarpie, Piastów, Tysiąclecia, Wandy, Willowym, Wysokim, Zgody, w parkach: Planty Bieńczyckie, Wiśniowy Sad, na skwerze znajdującym się obok Zalewu Nowohuckiego oraz przed Nowohuckim Centrum Kultury. Jeśli oryginalny tytuł pracy nie jest znany, w nawiasach kwadratowych podano zwyczajową nazwę nadaną przez mieszkańców. Ze względu na sposób obrazowania omawiane rzeźby podzielono na dwie grupy: prace abstrakcyjne i figuratywne. W obrębie kompozycji abstrakcyjnych wyróżniono dwie kolejne podgrupy: prace wykonane w metalu oraz w kamieniu.

W cyklu nie zostały ujęte cztery rzeźby znajdujące się na wewnętrznym dziedzińcu Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego oraz betonowy smok znajdujący się przy ulicy Kornela Makuszyńskiego. Ze względu na wysoką wartość artystyczną warto przybliżyć charakter realizacji znajdujących się na terenie szpitala, powstałych prawdopodobnie w latach 60.–70. Ich autorami są najprawdopodobniej różni artyści. Pierwsza praca została wykonana w kamieniu i jest schematycznym przedstawieniem ciała ludzkiego ukazanego od klatki piersiowej do kolan. Uwagę przykuwa wydrążona wnęka w okolicach brzucha. Widać wystający fragment drutu, który prawdopodobnie jest pozostałością po dodatkowym elemencie lub też częścią zbrojenia. Druga realizacja to kobiecy akt. Nie jest to realistyczne przedstawienie. Jednak miękkość i ograniczoność kompozycji jednoznacznie kojarzy się z ciałem. Trzecia rzeźba ukazuje łucznika. Podobnie jak w poprzednich dwóch, również w tej pracy widoczna jest syntetyczność formy, która jednak nie wpływa na rozpoznanie tematu przedstawienia. Kompozycja przywodzi na myśl osiągnięcia Henry'ego Moore'a. Dodatkowo pewne podobieństwa widoczne w akcie oraz przedstawieniu łucznika mogą sugerować, że są to dzieła jednego autora. Zupełnie odmienny charakter ma czwarta rzeźba – abstrakcyjna kompozycja wykonana z gliny pokrytej szkliwem ceramicznym.

PRACE FIGURATYWNE

W swojej książce Anna Maria Leśniewska przytacza słowa profesora Andrzeja Turowskiego, który opisuje sytuację sztuki figuratywnej w rzeczywistości postsocrealistycznej: „Mechaniczne połączenie idei społecznych z realizmem w polityce kulturalnej lat stalinowskich doprowadziło do tego, że wszelkie formy narracji artystycznej, a w konsekwencji figuracji, zostały skompromitowane ideologiczną rolą, jaką im przyszło pełnić w tamtym czasie. Jednoznaczna w postalinowskiej sztuce dominacja nowoczesności jako przesłania teoretyczno-artystycznego i związana z nią praktyka abstrakcji była, między innymi, reakcją na dogmatyzm socrealistycznej kultury. Stąd też odradzająca się neoawangarda, powracając do punktu wyjścia pierwszej awangardy, na nowo w obrębie »czystej formy« określiła granice wolności praktyki i teorii artystycznej". Jednak warto zwrócić uwagę, iż mimo niechęci środowiska artystycznego do sztuki przedstawiającej figuracja nadal była obecna w polskiej twórczości wizualnej, czego przykładem są prace takich rzeźbiarzy jak Adolf Ryszka, Alina Szapocznikow, Wanda Ślędzińska, Jacek Waltoś.

Także w przestrzeni Nowej Huty odnajdujemy rzeźby figuratywne, wykonane między innymi przez Magdalenę Jaroszyńską i Wiesława Bielaka. Obok dzieł twórców profesjonalnych możemy także odnaleźć realizacje wykonane przez mieszkańców zaangażowanych społecznie (*Delfin* z osiedla Górali) oraz artystów amatorów (*Putto* z osiedla Zgody). W tej części opracowania zupełnie inny charakter mają *Muchomory* Maurycego Gomulickiego, które w tym zestawieniu są najnowszą realizacją, wykonaną już w XXI wieku, ale kontynuującą ideę wprowadzania sztuki współczesnej w przestrzeń Nowej Huty.

RZEŹBY ABSTRAKCYJNE

Po socrealizmie, którego kres nastąpił w 1956 roku, przedstawienia abstrakcyjne, zwłaszcza oparte na biologiczności, stały się bardzo popularne w sztuce polskiej. Władze PRL-u kłopotały raczej tematy polityczne, które mogliby poruszać twórcy, niż zbyt nowoczesne formy wypowiedzi artystycznej. Gorączkowe nadrabianie zaległości względem osiągnięć sztuki zachodnioeuropejskiej tak podsumował dla „Przeglądu Artystycznego" krytyk sztuki Aleksander Wojciechowski: „W warunkach normalnego rozwoju sztuki, bez nagłych zahamowań i nagłych skoków. Artyści mają czas. Nam spieszyło się. Musieliśmy dogonić kraje bardziej zaawansowane w rozwoju plastyki. Przyswajając sobie, czasami nawet bez głębszego namysłu, zdobycze ostatnich lat. Nadrabiać zaległości". Warto zauważyć, że już w 1959 roku władze partyjne, zaniepokojone zbyt dużą liczbą dzieł abstrakcyjnych na wystawach, wydały zarządzenie, na którego mocy na wystawach nie można było pokazywać więcej niż 15 procent prac abstrakcyjnych. Trzy spośród rzeźb wybranych do omówienia w niniejszym tekście są przykładem abstrakcji organicznej. Czwarta to kompozycja abstrakcyjna inspirowana osiągnięciami kubizmu.

RZEŹBY ABSTRAKCYJNE W METALU

Metalowe blachy, druty i pręty oraz spawanie, czyli materiały i technika charakterystyczne dla działalności przemysłowej, a nie artystycznej, wkroczyły do sztuki w pierwszej połowie XX wieku. Zwłaszcza dwaj artyści – Pau Gargallo i Julio González, uważani za prekursorów tak zwanego nurtu spawaczy – mają na tym polu wielkie osiągnięcia. Kontynuatorem wytyczonej przez nich drogi był David Smith, który doświadczenie pracy w zakładzie przemysłowym wykorzystał w sztuce. Początkowo tworzył przedstawienia figuralne, z czasem wyparte przez abstrakcję geometryczną (seria *Cubi*, lata 60.). Inni artyści z tego nurtu to: Seymour Lipton, Theodore Roszak oraz Herbert Ferber, w których twórczości, zdominowanej przez przedstawienia figuralne, widać nawiązania do ekspresjonizmu i surrealizmu.

W Polsce grupę artystów, którzy eksperymentowali z metalem w drugiej połowie XX wieku, tworzyły takie postaci jak: Jerzy Jarnuszkiewicz, Władysław Dariusz Frycz, Antoni Hajdecki, Anna Kamińska-Łapińska oraz Henryk Wróblewski. Równocześnie w latach 60. Ministerstwo Kultury i Sztuki zdecydowało o zintensyfikowaniu działań, które miały na celu wychowanie nowych odbiorców kultury w warstwie robotniczej. Jednym z narzędzi w tym procesie był mecenat zakładów przemysłowych, które wspólnie z artystami miały upowszechniać sztukę współczesną poprzez organizację wydarzeń (sympozjów, biennale) czy zakup dzieł sztuki do zakładów pracy. Jednym z bardziej spektakularnych wydarzeń stało się Biennale Form Przestrzennych w Elblągu (1965–1973). Jego inicjatorem był Gerard Kwiatkowski. Udało mu się przekonać do tego pomysłu władze, którym zależało na upowszechnieniu na Ziemiach Odzyskanych polskiej sztuki współczesnej. Mimo propagandowego tła artystom biorącym udział w tym projekcie zależało przede wszystkim na możliwości stworzenia dzieła, a nie na kwestiach ideologicznych. W ramach współpracy Zakłady Mechaniczne „Zamech" zapewniały twórcom materiały, jak również pomoc techniczną (pomagający im robotnicy pracowali w czynie społecznym) oraz miejsce do pracy. Do artystów należało zaś wykonanie rzeźb i przekazanie ich miastu. Rezultatem tej kooperacji były kompozycje przestrzenne, które na stałe wpisały się w krajobraz elbląski. Wśród uczestników biennale znaleźli się między innymi: Magdalena Abakanowicz, Jan Berdyszak, Marian Bogusz, Włodzimierz Borowski, Zbigniew Dłubak, Stanisław Dróżdż, Wanda Gołkowska, Zbigniew Gostomski, Oskar Hansen, Jerzy Jarnuszkiewicz, Edward Krasiński, Jerzy Lengiewicz, Adam Marczyński, Henryk Morel, Kajetan Sosnowski, Henryk Stażewski, Jan Ziemski.

Wzlot.

Zdobyta przestrzeń.

Wydarzeniem, które nawiązywało do elbląskiej inicjatywy, było Biennale Rzeźby w Metalu w Warszawie. Miało ono tylko jedną edycję, która odbyła się w 1968 roku. Zainicjowali ją członkowie Zarządu Okręgu Warszawskiego ZPAP, Dzielnicowej Rady Narodowej i Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych. Także w tym wypadku kładziono nacisk na współpracę artystów z robotnikami. Warszawskie zakłady przemysłowe dostarczały materiały oraz oferowały pomoc przy wykonaniu prac, z których część do dzisiaj znajduje się w przestrzeni stolicy.

W Nowej Hucie obecnie znajduje się pięć rzeźb abstrakcyjnych wykonanych z metalu. Autorami trzech są: Antoni Hajdecki, Marian Kruczek oraz Stanisław Małek. Niestety nie znamy twórców dwóch pozostałych. Materiały do wykonania większości z nich najprawdopodobniej zostały dostarczone przez Hutę im. Lenina, której załoga w czynie społecznym na pewno pomogła w pracy nad realizacją Stanisława Małka (1977). Współpraca między artystami a pracownikami huty była w tym okresie powszechną praktyką, przećwiczoną już w latach 60. (na przykład w trakcie biennale w Elblągu).

RZEŹBY W PRZESTRZENI INNYCH POLSKICH MIAST

Działalność nowohuckiej spółdzielni mieszkaniowej w zakresie upowszechniania sztuki współczesnej wśród mieszkańców nie jest odosobnionym przypadkiem. W innych polskich miastach możemy odnaleźć rezultaty podobnych inicjatyw.

W Tychach, na osiedlu F1, na zlecenie Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej w 1968 roku powstała realizacja (wodotrysk) według projektu Franciszka Wyleżucha. Jednak największe zasługi we wprowadzaniu rzeźb w przestrzeń miejską miała Spółdzielnia Mieszkaniowa „Oskard". W połowie lat 70. nawiązała ona współpracę z Wydziałem Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, z której ramienia pieczę artystyczną nad tą inicjatywą sprawowali Antoni Hajdecki oraz Stefan Borzęcki. Jednym z etapów kooperacji była wystawa projektów rzeźb, która odbyła się w Spółdzielczym Domu Kultury „Tęcza" w 1975 roku. Część projektów została zatwierdzona do realizacji. Dzięki temu w przestrzeni osiedla D3 pojawiły się prace autorstwa Stefana Borzęckiego, Antoniego Hajdeckiego, Jerzego Nowakowskiego, Józefa Sękowskiego. Warto podkreślić, iż rzeźby te, kompozycje abstrakcyjne ze sztucznego kamienia, zostały zaprojektowane specjalnie dla miejscowego układu urbanistycznego.

Tę udaną współpracę kontynuowano w kolejnych latach. Jej efektem były dwa place zabaw. Na pierwszym z nich stanęły cztery rzeźby inspirowane przedstawieniami zwierząt, autorami dwóch z nich są Jerzy Nowakowski oraz Józef Sękowski. Drugi plac zabaw został wzbogacony o obiekty rzeźbiarskie mające funkcje przyrządów do zabaw. Zaprojektowali je Wojciech Firek oraz Andrzej Getter. W kolejnych latach w przestrzeni tyskiego osiedla pojawiły się realizacje Stefana Borzęckiego (*Kosmolot II* [1979]), Jerzego Nowakowskiego, Józefa Sękowskiego oraz Antoniego Porczaka.

Większość z artystów, którzy brali udział w tyskim projekcie, współpracowała także z innymi podmiotami – z Wytwórnią Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie oraz z Urzędem Miasta w Krośnie. W pierwszym z tych miast stanęły rzeźby Antoniego Hajdeckiego *Wyzwolenie przestrzeni* oraz Stefana Borzęckiego *Kosmolot* (1976). Dla Krosna natomiast Borzęcki zrealizował *Kosmonadę II* (1979), a Jerzy Nowakowski *Zdobywcom przestrzeni* (1978).

W drugiej połowie lat 70. także Lublin stał się miejscem narodzin ciekawych projektów artystycznych w przestrzeni publicznej. W 1976 roku odbyły się tam, z inicjatywy Mariana Bogusza, Lubelskie Spotkania Plastyczne, a ich rezultatem są rzeźby oraz mozaiki, które zostały usytuowane na osiedlach zarządzanych przez Lubelską Spółdzielnię Mieszkaniową. Na osiedlu Piastowskim znajdują się prace nawiązujące do czasów piastowskich. Ich autorami są między innymi: Barbara Zbrożyna, Jadwiga Janus, Michał Leszczyński. Natomiast na osiedlu Sienkiewicza stanęła praca Jana Ziemskiego.

Na łódzkim Polesiu (osiedle Karolew-Retkinia Wschód) możemy zaś odnaleźć rzeźbiarskie przedstawienie tematu macierzyństwa. Autorem pracy jest Michał Gałkiewicz. Wykonał on też rzeźbę przedstawiającą bociany lub żurawie, usytuowaną przy zbiegu ulicy Waltera-Jankego i alei Wyszyńskiego. Obie realizacje są pod opieką Spółdzielni Mieszkaniowej „Zagrodniki". Powstały na zlecenie miasta oraz dzielnicy w latach 70.

W Kielcach, na osiedlu Zagórska Północ, znajduje się praca *Macierzyństwo* Stefana Maja. W tej samej części miasta możemy natknąć się na rzeźbę Anny Jung-Wojciechowskiej, ukazującą ciężarną kobietę. Te dwie realizacje nie zamykają jednak listy prac w przestrzeni Kielc. Inne rzeźby to między innymi: postać kobiety autorstwa Grażyny Roman, znaki Zodiaku zdobiące fontannę wykonane przez Zygmunta Kaczora i Stefana Maja oraz przedstawienie dłoni wyrzeźbione przez Ryszarda Wojciechowskiego.

Podane przykłady nie wyczerpują zjawiska rzeźb i instalacji w przestrzeni polskich miast. Są jednak dowodem mecenatu spółdzielni mieszkaniowych i władz miejskich, które dążyły do włączania sztuki współczesnej w lokalny krajobraz. Rzeźby w Nowej Hucie należy zatem traktować nie jako odosobniony przypadek, ale jako wynik prężnie działającej polityki kulturalnej czasów PRL-u.

MONIKA KOZIOŁ

***

Tekst powstał w ramach projektu „Szlak plenerowych rzeźb i instalacji nowohuckich". Organizatorzy: Towarzystwo Ratowania Kultury w Nowej Hucie, Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida. Projekt współfinansowany ze środków Miasta Krakowa. Wydarzenie zostało objęte patronatem Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018. Tekst: Monika Kozioł. Zdjęcia: Krzysztof Piła. Rysunki: Joanna Strylska-Gałażyn. Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 3.0 Polska.

JEST POTRZEBNA

Cieszyć się można i z... toalety. Rzuca się w oczy, przy Parku Ratuszowym więc odnotowujemy, że się pojawiła. Na pewno potrzebna! Pamiętać trzeba tylko, by w każdych okolicznościach mieć ze sobą bilon! (I)

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej"
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.
WWW.PUK.KRAKOW.PL
DYŻUR CAŁODOBOWY
RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA
tel. 12/411-45-02, 12/411-45-04
• ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
• ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
• cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
• cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11
Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW
BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

CORDIA B. KWIECIŃSKA
www.cordia.com.pl
os. Na Skarpie 24 os. Urocze 5
czynne 8.00–15.30
12 644-87-75, 512-179-466
504-180-180
KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO

REKORDIA www.rekordia.krakow.pl
ul. Karola Darwina 1g (w budynku Zarządu cmentarza w Grębałowie)
POGRZEBOWE USŁUGI
KOMPLEKSOWO BEZGOTÓWKOWO
☎ 12-645-47-24, 508-163-001 (CAŁĄ DOBĘ)
CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z MIESZKAŃ DO CHŁODNI (W RAMACH ZUS)

LISTY DO REDAKCJI • LISTY DO REDAKCJI

SĄ MIEJSCA WYMAGAJĄCE ZADBANIA

Panie Redaktorze!

W numerze 48. „Głosu. Tygodnik Nowohucki" przeczytałem wiele dobrego na temat Spółdzielni Mieszkaniowej „Czyżyny". Zgadzam się z treścią tego artykułu tym bardziej, że pracowałem w tej spółdzielni kilka lat i rzeczywiście o stylu jej pracy i sposobie zarządzania można powiedzieć wiele dobrego. Już sam fakt, że prezes pozostaje prezesem przez ponad 20 lat, gdy w innych spółdzielniach zmieniają się jak rękawiczki, też o czymś świadczy. Złym przykładem może być „moja" Spółdzielnia „Budostal", która jest bardzo małą spółdzielnią, ale z wieloma problemami i fatalnym zarządzaniem.

Ale opisując życie naszej dzielnicy, warto zająć się też ciemną stroną Nowej Huty. Tą wstydliwą, od lat skrywaną, zaniedbaną, niedoinwestowaną. Mam na przykład na myśli okolice zalewu nowohuckiego przy ul. Bulwarowej, a zwłaszcza teren za ulicą Wojciechowskiego. Według mnie to tereny opanowane przez tzw. „element". Brud, smród, chaszcze, dzikie wysypiska śmieci, rozpadające się budynki, zaniedbane, zarośnięte brzegi Dłubni i Młynówki, a sama Dłubnia i Młynówka to ścieki, którymi płyną setki butelek, puszek, folii, zbutwiałych konarów... Pokazać się w tamtej okolicy wieczorem (o nocy nie wspomnę) to wielka odwaga.

Na dowód załączam zdjęcia.

Pozdrawiam
Jacek Barłowski

Z wielką przykrością zawiadamiamy, że 31 grudnia 2018 r., po wieloletniej, ciężkiej chorobie zmarł

Tadeusz Legutko

Tadeusz Legutko urodził się 24.02.1955, zmarł 31.12.2018 w Krakowie). Ukończył Technikum Mechaniczne w Krakowie w 1976 r. W latach 1976–1978 był pracownikiem Polfy Kraków, a następnie w maju 1978 roku rozpoczął pracę w Hucie im. Lenina w Zakładzie Materiałów Ogniotrwałych (ZMO), gdzie pracował do października 1988 roku, po czym pracował w spółce „Dekar Południe", prowadząc prace także na terenie, już wówczas Huty Sendzimira. Od 1993 roku rozpoczął własną działalność gospodarczą, prowadząc prace usług remontowo-budowlanych.

Do „Solidarności" należał od grudnia 1980 roku.

W marcu 1980 roku był delegatem Zakładu Materiałów Ogniotrwałych na Konferencję Wyborczą NSZZ „Solidarność" Huty im. Lenina, podczas której wybrano demokratyczne władze Związku. Uczestniczył w strajku grudniowym, po wprowadzeniu stanu wojennego 13- 15/16 grudnia 1981 roku. Zaangażował się w działalność konspiracyjną, organizował między innymi struktury Społecznego Funduszu Pomocy Pracowniczej (SFPP) w swoim zakładzie, pozyskiwał członków, zbierał składki, wypłacał świadczenia związkowe. Uczestniczył także w działalności Duszpasterstwa Hutników, gdzie angażował się w organizowanie akcji mikołajowych dla dzieci hutników oraz pomoc charytatywną dla potrzebujących. Od 1983 roku był członkiem Tajnej Komisji Robotniczej Hutników.

Po 1989 roku był organizatorem struktur „Solidarności" w spółce „Dekar", gdzie wówczas pracował, i został jej pierwszym przewodniczącym.

Przyjaciele i koledzy z „Solidarności"

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SŁUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 **(także N. Huta).**
Toksykologia 12 411 99-99.
Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
Policja 997.
Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
Straż Miejska 986.
Pogotowie gazowe 992.
Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
Wodociągi 12 648-28-61.
Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. **ADREM awarie poza budynkiem** 12 644-12-10.
Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNA I ZDROWIE

▼ **CENTRUM MEDYCZNE RAJTAR MEDICA**.
www.rajtar-medica.pl, telefon 500 31 31 33.
Os. Na Lotnisku 1/U9 Kraków – lokal na 1 piętrze.
Ginekologia Położnictwo – Endokrynologia – Kardiologia.
USG 3D/4D, EKG, Holter, echo serca.

▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE**: leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00. www.bjb.net.pl.

▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH**. Wzmocnienie metalem. 608-205-981.

▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26, 12 640-50-90 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00–16.00 oraz środa i piątek 9.00–12.00.

▼ **MASAŻ LECZNICZY**, rehabilitacja – dorośli, dzieci. Wizyty domowe. 12 414-11-97.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY**.
Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.

▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów**, os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.

▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) **i OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.

▼ **SALON FRYZJERSKI** „Dorota" (damski, męski, dzieci).
Pl. Targowy „Piast", paw. 26, 27.
Tel. 12 681-33-77.

▼ **ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-ŚLUSARSKI.** Naprawa zegarków mechanicznych i elektronicznych, naprawa zegarów ściennych. Ostrzenie noży, nożyczek, pił, łańcuchów. Dorabianie kluczy mieszkaniowych i samochodowych z immobilizerem. Plac targowy Bieńczyce, paw. 23. Tel. 510-949-066.

▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,** przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.

▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram.
FHU „Elmar", plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.

▼ **ANTEN MONTAŻ**, naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI**. Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA"**, usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76. 648-01-89.

▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe – pełny zakres – ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2. Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górska**, al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkolagorska-cerrotorre.pl.
Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTO KOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B**.
Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnych samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.autokomputer.krakinfo.pl.

▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPLASZ". MYCIE RĘCZNE.** Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.

▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWIACIARNIE

▼ **KWIACIARNIA „KALINA"**, os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.

▼ **KWIACIARNIA „CUPIDO"**, pl. Targowy Bieńczyce 6, tel. 641-46-35.
Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wiązanki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE. Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta.** Bieńczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.
(12)640-00-42, 609-586-881.

● **CYKLINOWANIA**.
Tel. 694-371-506.

● **CYKLINOWANIA**.
Tel. 502-069-155.

● **CZYSZCZENIE** dywanów, bezpłatny dojazd.
Tel. (12)649-92-39.

● **KOREPETYCJE** – polski. Matura, liceum, gimnazjum. Doświadczona nauczycielka. 668-973-239.

● **ZADŁUŻONE** mieszkania, domy – kupię. Tel. 505-056-856.

● **MYCIE** okien.
Tel. 513-587-700.

● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.
Tel. 511-075-470.

● **SZKLARZ**, oprawa obrazów, montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.
Tel. 509-540-615, (12)644-27-07.

● **TAPICER**. Tel. 784-605-062.

● **WYRÓB** kołder, Handlowe 8.
Tel. 503-655-671

● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!
(12)640-00-42, 511-942-158.

Chcesz zarabiać większe pieniądze?
Podejmij pracę jako opiekunka seniorów w Niemczech.
Zapewniamy bezpłatne kursy języka niemieckiego!
Zgłoś się już dziś!
Kraków, ul. Basztowa 3. Tel. 506 289 107.

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ
36 ARÓW
(możliwość dokupienia dalszych 10 arów), w miejscowości Majkowice przy drodze z Bochni do Uścia Solnego
SPRZEDAM
Tel. 14 66 56 557.

KOREPETYCJE MATEMATYKA
(od szkoły podstawowej do matury)
Kontakt: tel. 507-869-805

lombard 40 .pl
Pożyczki pod zastaw wszystkiego
SKUP
ZŁOTA, BIŻUTERII, ZEGARKÓW, TELEFONÓW I WIELU INNYCH. SKUPUJEMY WSZYSTKO CO MA WARTOŚĆ.
M1 Al. Pokoju 67
509-164-757, 12-682-58-85
GALERIA BRONOWICE
ul. Stawowa 61 724-448-044
GALERIA KRAKOWSKA
poziom -1 501-325-444
CH CZYŻYNY 12-297-30-48
PH ZAKOPIANKA
ul. Zakopiańska 62 503 993 203
KAUFLAND
Bratysławska 4 797-37-3614
7 dni w tygodniu od 9-21

Z

Zdrowie i uroda

PIELĘGNACJA SKÓRY NOWORODKA W SEZONIE ZIMOWYM

Radzi położna Marzena Langner-Pawliczek, ambasadorka kampanii i konkursu „Położna na medal"

Pielęgnowanie skóry dziecka w sezonie jesienno-zimowym nie ogranicza się tylko do momentu wyjścia na spacer. Trzeba uwzględnić również fakt, że w mieszkaniu zaczynają panować nieco inne warunki, choćby ze względu na ogrzewanie pomieszczeń. Na kondycję skóry każdego z nas, a szczególnie dziecka, wpływają czynniki atmosferyczne, jak i te w pomieszczeniach zamkniętych. Marzena Langner – Pawliczek, położna i ambasadorka kampanii społeczno-edukacyjnej „Położna na medal", przedstawia najważniejsze zagadnienia związane z pielęgnacją skóry noworodka w okresie jesienno-zimowym.

Różnice temperatur – wysoka w mieszkaniu, a niska na zewnątrz. Suche, mało wilgotne powietrze w pomieszczeniach, wynikające z funkcjonowania grzejników. Wiatr i mróz na dworze. To wszystko może spowodować problemy, z którymi będzie się borykać skóra dziecka.

Przez pierwsze miesiące życia dziecka skóra jest bardzo delikatna. U noworodka i niemowlaka ma ona tendencje do nadmiernego przesuszania się. Słabo wykształcona jeszcze na tym etapie życia warstwa lipidowa nie chroni jej dostatecznie przed wysuszeniem, zaś warstwa rogowa naskórka jest zbyt cienka, by dobrze chronić przed wiatrem i innymi podrażnieniami.

Właściwie pielęgnowana skóra dziecka, zwłaszcza ta, która wcześniej nie sprawiała problemów pielęgnacyjnych, nie powinna niczym szczególnym nas zaskoczyć.

Jeśli mamy wrażenie, że codzienna aktywność niemowlaka ogranicza się do leżenia, spania i jedzenia, utrzymanie jego ciała w czystości jest bardzo ważne.

Długie kąpiele w zbyt gorącej wodzie wzmagają efekt przesuszenia skóry, dlatego czas kąpieli warto ograniczyć do 5-10 min, w wodzie o temperaturze 36-37 stopni. Można wlać do kąpieli kilka kropel oliwki albo emolientu, które uzupełnią niedobór lipidów. Po kąpieli ciało dziecka należy starannie osuszyć miękkim ręcznikiem z dokładnym uwzględnieniem każdej fałdki.

W przypadku, gdy w pomieszczeniu temperatura jest niższa niż 27 stopni, zaleca się „kąpiel na sucho". Myjemy dokładnie wszystkie części ciała dziecka na przewijaku lub innym do tego przygotowanym miejscu bez zanurzenia w wanience. Proszę pamiętać o odwróceniu dziecka na brzuszek i wymyciu pleców i pośladków.

Po kąpieli malucha smarujemy cieniutką warstwą kremu lub emulsji do skóry przesuszonej. Tym sposobem uszczelnimy warstwę lipidową i ograniczymy utratę wody ze skóry (można zastosować 2-3 razy dziennie). W codziennej pielęgnacji okołopieluszkowej skóry na pewno sprawdzi się maść alantandermoline z witaminą F. Należy jednak pamiętać, aby z ilością kosmetyków u dziecka przebywającego w domu nie przesadzać.

Jeśli mimo nawilżania powietrza w domu jest sucho, można śluzówki noska zwilżyć rekomendowaną dla maluchów wodą termalną. Płyn rozpuści zaschniętą wydzielinę, wtedy mniej kłopotliwe będzie czyszczenie noska, a jeśli maluch ma sapkę lub katar, ułatwi oddychanie. Wodą termalną można zwilżyć także usta dziecka. Jeśli użyjemy do tej pielęgnacji cienkiej warstwy kremu należy uważać, aby nie dostał się do buzi, co w przypadku wody termalnej nie jest problemem.

JAK PRZYGOTOWAĆ NOWORODKA DO ZIMOWEGO SPACERU

Na zimowy spacer można wyjść gdy temperatura nie przekracza –10 stopni, a gdy mocno wieje, –5 stopni. Mimo uczucia zimna nie należy rezygnować ze spacerów. Nie powinny one być dłuższe niż 15–30 minut, aby uniknąć kłopotów ze skórą dziecka. Przed wyjściem należy dobrze przygotować malucha na spacer.

Buzię i dłonie smarujemy tłustym kremem ochronnym, przeznaczonym dla dzieci w odpowiednim wieku. Zwróćmy uwagę, aby krem chronił przed wiatrem i mrozem. W słoneczne zimowe dni warto zastosować krem z filtrem przeciwsłonecznym, ze względu na małą ilość melatoniny w skórze dziecka. Efekt zaczerwienienia policzków i spierzchniętych warg niemowlaków to działanie niskiej temperatury otoczenia. Drobne mikroodmrożenia mogą powstać na skutek skraplającej się pary wodnej z wydychanego przez malucha powietrza, dlatego nie należy nakrywać noska i buzi szalikiem. Bolesne kryształki mogą ranić czubek noska i śluzówkę ust. Sytuacja zwykle wraca do normy po powrocie do domu.

Wychodząc z maluchem na spacer należy pamiętać o odpowiednim ubraniu swojej pociechy. Rozsądne jest ubieranie na „cebulkę". Ten system zapobiega przegrzaniu, a także nadmiernemu poceniu. Można założyć lub zdjąć warstwę ubranek w zależności od temperatury otoczenia. Ubranka powinny być wykonane z naturalnych materiałów, które pozwolą skórze na swobodne oddychanie. Nie powinny krępować ruchów malucha, powinny za to umożliwić swobodny dostęp do dziecka w sytuacjach „awaryjnych". Ubrania powinny także ograniczać do minimum powierzchnię ciała wystawioną na wychłodzenie w „tych" sytuacjach. Zawsze warto zabrać na spacer dodatkowy kocyk. W przypadku noworodków i niemowlaków na jesienno-zimowy spacer wygodny będzie wózek z budką. Będziesz miała pewność, że maluch jest dobrze osłonięty od wiatru.

W chłodne dni, gdy krew w skórze (szczególnie nosa, uszu i paluszków) krąży wolniej, może dojść do odmrożenia. Kiedy w czasie spaceru zauważysz mocno zaczerwienioną i obrzękniętą skórę, wracaj z dzieckiem do domu. Miejsca takie należy stopniowo rozgrzać, aby zbyt szybko nie rozszerzyć naczyń krwionośnych. Na zmienione miejsca przyłożyć należy ciepłe wodne kompresy, póki skóra się nie zaróżowi. Jeśli sobie nie radzisz z tym problemem, albo jesteś zestresowana, zwróć się o pomoc do fachowców.

Oczywiście, nie da się uniknąć wszystkich niekorzystnych dla skóry sytuacji. Zachowanie ostrożności i przestrzeganie kilku prostych zasad pozwoli na spokojne przeżycie zimowej aury.

CitoReh
Dietetyka
Dietetyka online:
porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl
Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne, analizy i pomiary komputerowe zawartości tłuszczu, masy mięśniowej i wody w organizmie.
Prosimy o telefoniczne lub mailowe uzgodnienie terminu wizyty!
Os. Złotej Jesieni 2, 31-826 Kraków (pok. 222, II piętro)
Tel. 12 641 65 14
lub 696 999 958
e-mail: dietetyka@citoreh.pl
http://www.citoreh.pl

PRACOWNIA RENTGENOWSKA
Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów i panoramiczne zębów
os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

Vident
lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak
os. Boh. Września 1
STOMATOLOGIA
PEŁNY ZAKRES USŁUG
tel. 12/641-48-08
PROTETYKA
KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY
tel. 12/645-93-33

UCIĄŻLIWE SĄSIEDZTWO MOŻE NARUSZAĆ DOBRA OSOBISTE, ALE...

Kiedy można mówić, że sposób funkcjonowania obiektu użyteczności publicznej narusza dobra osobiste właścicieli nieruchomości sąsiedniej? Jakie są przesłanki stwierdzenia, że w istocie dochodzi do naruszenia dóbr osobistych? Odpowiedzi na te pytania udzielił Sąd Apelacyjny w Krakowie, który w wyroku z 20 kwietnia 2017 r. (sygn. akt: I ACa 1419/16) zajmował się sprawą uciążliwych, zdaniem sąsiadów, boisk sportowych.

W omawianej sprawie powodowie, dwoje emerytów, współwłaścicieli nieruchomości bezpośrednio sąsiadującej z zespołem ogólnopolskich boisk sportowych, domagało się zasądzenia od gminy zadośćuczynienia w kwocie po 110 000 zł dla każdego z nich. Powodowie stale zamieszkują w domu znajdującym się na sąsiadującej nieruchomości. Twierdzili, że w związku z wadliwym funkcjonowaniem boiska dochodzi do naruszenia ich dóbr osobistych w postaci: prawa do spokoju, wypoczynku, prawa do prywatności, naruszenia miru domowego, utraty poczucia bezpieczeństwa oraz do uszczerbku na zdrowiu fizycznym i psychicznym.

BRAK ZASAD KORZYSTANIA Z BOISK

Małżeństwo upatrywało odpowiedzialności gminy za ten stan rzeczy z uwagi na: ● brak odpowiednich zabezpieczeń przed spadaniem piłek do gry na ich nieruchomość, ● braku zabezpieczeń boiska przed jego nieuprawnionym używaniem, ● braku nadzoru nad osobami korzystającymi z boiska, ● dochodzący z terenu boiska hałas, z uwagi na brak ekranów dźwiękochłonnych lub innych urządzeń ochrony akustycznej, ● napływające z terenu boisk światło, z uwagi na zamontowane mocne oświetlenie, ● nieustalenie odpowiedniego czasu działania boisk, ● niezabezpieczenie przed nieuprawnionym włączaniem oświetlenia przez użytkowników.

Gmina domagała się oddalenia powództwa, wskazując, że boisko zrealizowane zostało zgodnie z prawem administracyjnym, na podstawie odpowiedniego pozwolenia na budowę i uzyskało pozwolenie na użytkowanie. Powodowie brali udział w postępowaniu o pozwolenie na budowę w charakterze strony i nie sprzeciwiali się budowie. Ponadto, zaprzeczono, aby korzystanie z boisk odbywało się w dniach i porach do tego nieprzeznaczonych oraz aby hałas uniemożliwiał powodom normalne korzystanie z nieruchomości.

USTALENIA W ZAKRESIE STANU FAKTYCZNEGO

Ustalając stan faktyczny, stwierdzono, że w ramach zespołu obiektów sportowych funkcjonują boiska: piłkarskie oraz wielofunkcyjne – do koszykówki i siatkówki. Kompleks sportowy od nieruchomości powodów oddzielony jest czterometrowym ogrodzeniem. Inwestycja została zrealizowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sportu za odpowiednim dofinansowaniem, a więc została zweryfikowana i zatwierdzona pod kątem specyfikacji technicznej i lokalizacji. Wcześniej przez wiele lat na problematycznym terenie funkcjonowało boisko szkolne. Sąd ustalił, że wbrew twierdzeniom powodów boiska posiadają zabezpieczenia, które mają zmniejszyć jego uciążliwość dla mieszkańców nieruchomości sąsiednich. Poza wspomnianym ogrodzeniem za bramkami znajdują się piłkochwyty, które po wcześniejszej interwencji powodów, podwyższono aż do sześciu metrów. Interwencje powodów doprowadziły też do nasadzenia roślin iglastych wzdłuż ogrodzenia oraz częściowego osłonięcia boisk przez ekrany dźwiękoszczelne, które osłaniają boiska wielofunkcyjne, ale tylko częściowo boisko do piłki nożnej. Problem hałasu został zatem rozwiązany częściowo, ale zamontowane ekrany nie są przezroczyste i przesłaniają powodom światło dzienne.

SPOSÓB FUNKCJONOWANIA KOMPLEKSU

W zakresie sposobu funkcjonowania kompleksu sportowego ustalono, że gmina w okresie od czerwca do listopada zatrudnia animatora w godzinach od 16 do 21 oraz w niektóre soboty. Dla boisk uchwalono też regulamin, który określał, że boiska funkcjonują od godziny 8 do 22, a po interwencji powodów godziny otwarcia obiektu skrócono do 21. Wraz z zamknięciem boiska wyłączane jest oświetlenie, jednak często w okresie letnim, mimo formalnego zamknięcia, uczestnicy gier pozostają na terenie boiska również po godzinie 22. Co więcej, wieczorem na terenie boiska przebywają osoby spożywające alkohol. Początkowo boisko było zamykane na noc, jednak zaprzestano tej praktyki wraz ze zniszczeniem kłódek i bram przez osoby, które chciały się dostać na teren kompleksu. Osoby przebywające na ogólnodostępnym boisku przeklinały, krzyczały – a kiedy powodowie zwracali im uwagę – spotykały ich wyzwiska i groźby.

Ważne! Jeżeli w sprawie o ochronę dóbr osobistych domagamy się zapłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia, to konieczny do wykazania jest dodatkowy element – wina osoby, która narusza lub zagraża naszym dobrom osobistym.

Zdarzało się, że boisko było oświetlone przez całą noc, co zmusiło powodów do zakupu żaluzji. Notorycznie też na teren ogrodu dostawały się piłki. Powód, odnotowując swoje zwroty piłki, naliczył 37 takich przypadków. Powyższe nie uwzględnia jednak licznych sytuacji, w których bez zgody powodów użytkownicy boiska wchodzili na teren ogrodu i przeskakując niszczyli ogrodzenie oraz trawę i ogródek. Niekiedy prowadziło to do spięć z powodami i obrzucania wyzwiskami, kiedy ci nie chcieli oddać piłki. Prowadzone były w tych sprawach postępowania karne, które jednak umorzono.

INTERWENCJE PODEJMOWANE PRZEZ POWODÓW

Oprócz policji, poszukując ochrony, powodowie podejmowali próby interwencji u organów władzy i funkcjonariuszy publicznych, prosząc o pomoc: wójta, NIK, Marszałka Województwa, Wojewodę, dyrektora Szkoły Podstawowej (przy której funkcjonuje boisko) i dwóch posłów. Starania powodów o ograniczenie uciążliwości boiska opisała też lokalna prasa. Analizując stan zdrowotny, nie stwierdzono natomiast, aby powodów dotknęły jakiekolwiek szczególne problemy zdrowotne nietypowe dla ich wieku.

OCENA SĄDU OKRĘGOWEGO

Rozpoznający sprawę w pierwszej instancji sąd okręgowy stwierdził, że w istocie działania gminy, jako podmiotu odpowiedzialnego za prowadzone boisko, są niewystarczające. Dobra osobiste podlegają ochronie prawa cywilnego. Artykuł 23 Kodeksu cywilnego wskazuje przykłady takich dóbr, jak: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, jednak nie jest to katalog zamknięty. W sprawie o ochronę dóbr osobistych konieczne jest wykazanie istnienia dobra osobistego, które miałoby być dotknięte naruszeniem oraz udowodnione, że doszło do naruszenia tego dobra lub zagrożenia naruszeniem. Ponadto jeżeli w sprawie o ochronę dóbr osobistych domagamy się zapłaty odszkodowania lub zadośćuczynienia, to konieczny do wykazania jest dodatkowy element – wina osoby, która narusza lub zagraża naszym dobrom osobistym. Podobnie jak ma to miejsce przy ogólnych sprawach odszkodowawczych, konieczne do wykazania jest naruszenie dobra osobistego, powodującego ponadto szkodę lub krzywdę, wina naruszającego oraz związek przyczynowy między jego zachowaniem a szkodą (krzywdą).

Uwaga! Nie każda dolegliwość, jakiej doznaje człowiek, stanowi naruszenie jego dóbr osobistych. Istotne znaczenie ma tutaj też rodzaj konkretnego naruszonego dobra osobistego, forma naruszenia, stopień nasilenia i czas jego trwania, w tym nasilenie i czas negatywnych odczuć pokrzywdzonego oraz rodzaj, stopień winy sprawcy i cel, jaki chciał osiągnąć.

Sąd okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie zaszły wszystkie powyższe przesłanki pozwalające na przypisanie odpowiedzialności gminie. W ocenie sądu I instancji gmina dopuściła się niedbalstwa, gdyż nie wzięła pod uwagę interesów mieszkańców sąsiadujących z boiskiem. Powinna była przewidzieć zakłócenia, jakie może stwarzać boisko. Istotne, że w przypadku naruszenia dobra osobistego funkcjonuje domniemanie bezprawności działania, o ile nie zachodzi okoliczność wyłączająca taką bezprawność. Taką okolicznością, którą zobowiązana jest wykazać osoba naruszająca, jest działanie w ramach porządku prawnego (dozwolone przez przepisy), wykonywanie własnego prawa w jego granicach, udzielona zgoda pokrzywdzonego, działanie w obronie uzasadnionego interesu. W ocenie sądu gmina nie udowodniła żadnej z przesłanek pozwalających przyjąć brak bezprawności. Brak protestu powodów w trakcie budowy boisk oraz realizacja kompleksu sportowego w interesie lokalnej społeczności nie stanowią o braku bezprawności. Legalne funkcjonowanie inwestycji nie wyklucza bowiem możliwości wyrządzenia przez nią szkody. Gmina jest odpowiedzialna za funkcjonowanie boiska, przez co odpowiada za naruszenie dóbr osobistych powodów, którzy mimo dodatkowych zabezpieczeń zainstalowanych w wyniku ich interwencji nadal doznawali zakłóceń i dokuczał im: hałas, jasne intensywne oświetlenie, spadające piłki, interakcje z użytkownikami boiska. Za zachowania użytkowników odpowiada bowiem gmina jako właściciel terenu. Sąd wskazał, że furtka nie jest zamykana na noc, boisko nie jest należycie zabezpieczone, a hałas mimo prób ograniczenia uniemożliwia normalne korzystanie z nieruchomości powodów.

WYSOKOŚĆ ORZECZONEGO ZADOŚĆUCZYNIENIA

Określając wysokość zadośćuczynienia sąd okręgowy przypomniał, że ustala się je z uwzględnieniem rozmiaru krzywdy, której nie można opierać tylko na subiektywnych odczuciach powoda, ale uwzględnić przy tym należy rozsądne granice ochrony dóbr osobistych z zastosowaniem tzw. przeciętnej miary wrażliwości na ewentualne naruszenia. Nie każda dolegliwość, jakiej doznaje człowiek, stanowi naruszenie jego dóbr osobistych. Istotne znaczenie ma tutaj też rodzaj konkretnego naruszonego dobra osobistego, forma naruszenia, stopień nasilenia i czas jego trwania, w tym nasilenie i czas negatywnych odczuć pokrzywdzonego oraz rodzaj, stopień winy sprawcy i cel, jaki chciał osiągnąć. W niniejszej sprawie stan naruszeń trwał około siedmiu lat. Powodowało to zdenerwowanie, stres, poczucie krzywdy, niemożność normalnego korzystania z części swojej nieruchomości. Sąd stwierdził, że to wszystko przemawiało za przyjęciem, iż w istocie doszło do naruszenia dóbr osobistych w postaci poczucia bezpieczeństwa, miru domowego, prawa do wypoczynku i prywatności. Sąd nie stwierdził natomiast, aby naruszenia miały wpływ na stan zdrowia powodów. Dodatkowo, liczne nieskuteczne próby interwencji w ocenie sądu doprowadziły powodów do utraty zaufania do władz publicznych i zajmowały im czas prywatny. W tym stanie rzeczy sąd ocenił rozmiar krzywdy, a co za tym idzie wartość zadośćuczynienia, na 60 tys. zł dla każdego z powodów. Żądanie ponad tę kwotę sąd uznał za zbyt wygórowane.

OCENA SĄDU APELACYJNEGO

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się jednak gmina i zaskarżając go, wskazała w szczególności na uchybienia w zakresie oceny materiału dowodowego, który przemawiał za brakiem bezprawności pewnych naruszeń oraz brakiem odpowiedzialności gminy za pozostałe. Sąd apelacyjny w znacznej części zgodził się z argumentacją gminy i dokonał zmiany wyroku, zasądzając na rzecz powodów jedynie po 5000 zł.

Sąd apelacyjny wskazał, że rozwój cywilizacyjny wiąże się z takimi dolegliwościami jak hałas czy oświetlenie nieruchomości sąsiednich. W tego typu sprawach należy wyważyć interesy stron, tj. lokalnej społeczności potrzebującej nowych ośrodków sportu i wypoczynku oraz indywidualną potrzebę funkcjonowania w środowisku z minimum uciążliwości. Te przeciwstawne interesy należy w miarę możliwości zabezpieczyć i zrównoważyć, podejmując starania w celu zredukowania dolegliwości nowej zabudowy do możliwego minimum.

Uwaga! Istotne, że w przypadku naruszenia dobra osobistego funkcjonuje domniemanie bezprawności działania, o ile nie zachodzi okoliczność wyłączająca taką bezprawność.

W tym kontekście sąd II instancji wskazał, że błędem jest twierdzenie, iż wszystkie działania gminy związane z boiskiem mają charakter bezprawny. Co więcej, sąd okręgowy nie miał podstaw do przyjęcia, że samo funkcjonowanie boiska jako takie jest bezprawne. Skoro powodowie odpowiedzialności gminy upatrywali w wadliwym funkcjonowaniu boiska, co miało polegać na braku zabezpieczeń przed spadaniem piłek na nieruchomości sąsiednie, przed nieuprawnionym używaniem w porach nocnych, brakiem nadzoru nad użytkownikami, immisjach akustycznych i świetlnych, to należało sprawdzić, czy faktycznie one występują i mają charakter bezprawny. Wskazano, że gmina podjęła szereg działań mających na celu zmniejszenie immisji kierowanych na nieruchomość powodów: podwyższono ogrodzenia, zamontowano piłkochwyty, ekrany akustyczne, nasadzono rośliny, wprowadzono regulamin funkcjonowania boiska oraz zatrudniono animatora.

Skoro według ustaleń sądu okręgowego na boisku znajduje się szereg zabezpieczeń przed wskazanymi w pozwie uciążliwościami, to do powodów należało wykazanie, że zabezpieczenia te są jednak nieodpowiednie i wskazanie, jakie powinno się zamiast nich zastosować. Tego jednak powodowie nie uczynili. Skoro takie zabezpieczenia zrealizowano, a powodowie nie wykazali, żeby były one nieodpowiednie, to w ocenie sądu apelacyjnego nie sposób było przypisać gminie złej woli czy niedbalstwa. Jeżeli ustalono, że ekrany akustyczne częściowo pochłaniają hałas, nie sposób przyjąć, że immisje akustyczne kierowane w stronę nieruchomości powodów są uciążliwe ponad przeciętną miarę. W zakresie nadzoru również nie sposób przypisać gminie odpowiedzialności, ponieważ zatrudnia animatora sprawującego opiekę nad boiskiem, które funkcjonuje zgodnie z regulaminem. Powodowie, pomimo zarzutu braku nadzoru i nieprawidłowości, powinni wskazać, jakich zmian oczekują od aktualnie funkcjonującego systemu nadzoru oraz dlaczego stosowany na boiskach regulamin ustalający zasady jego funkcjonowania miał nieodpowiedni charakter.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA KORZYSTANIE Z BOISKA NIEZGODNIE Z REGULAMINEM

Sąd apelacyjny wskazał również, że gmina nie ponosi odpowiedzialności za naruszenia dóbr osobistych, których dopuszczają się użytkownicy boiska wchodzący bez zgody na teren nieruchomości powodów. Nie jest bowiem ich sprawcą. Mir domowy powodów naruszają osoby przeskakujące przez ogrodzenie nieruchomości sąsiedniej, które zostały zidentyfikowane, ale gmina nie ma wpływu na ich zachowanie poza terenem boiska. Gmina odpowiada za działania użytkowników boiska, jeżeli dopuszczaliby się czynności stanowiących naruszenie na terenie, za który gmina odpowiada i to tylko w ramach własnych zaniedbań. Wchodzenie na teren powodów i zakłócanie ich spokoju nie mieści się w ramach uprawnienia do korzystania z boiska.

Sąd stwierdził, że to wszystko przemawiało za przyjęciem, iż w istocie doszło do naruszenia dóbr osobistych w postaci poczucia bezpieczeństwa, miru domowego, prawa do wypoczynku i prywatności. Sąd nie stwierdził natomiast, aby naruszenia miały wpływ na stan zdrowia powodów.

W odniesieniu do immisji hałasu i oświetlenia, które miało zakłócać spokój i prawa powodów do wypoczynku, sąd apelacyjny doszedł do przekonania, iż jednak nie były one bezprawne. Funkcjonowanie boiska według przyjętego regulaminu nie stanowi o bezprawności powyższych naruszeń. Właściciel nieruchomości powinien powstrzymywać się od działań, które zakłócają korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Na gminnej nieruchomości od lat funkcjonowało boisko – najpierw szkolne, później ogólnodostępne. Wykorzystanie jej do celów sportowych dalej jest zgodne z jej społeczno-gospodarczym przeznaczeniem i nie narusza miejscowego planu zagospodarowania. Boisko spełnia też wszystkie wymogi techniczne tego typu obiektów. Zorganizowanie i funkcjonowanie boiska nie ma zatem przymiotu bezprawności, a tym samym odpowiedzialność gminy za uciążliwości tym wywołane zostaje wyłączona. Sąd jednak dopatrzył się bezprawności w zakresie, w jakim gmina zaniechała egzekwowania postanowień regulaminu boiska przez użytkowników. Nie wykazała jakiegokolwiek zainteresowania, aby użytkownicy przestrzegali regulaminu i nie korzystali z boiska po godzinie 21, nie spożywali tam alkoholu. Sam regulamin jest w tym zakresie niewystarczający.

Z materiału dowodowego wynikało, że gmina ma świadomość, iż na terenie boiska dochodzi do nocnych ekscesów, ale nie podjęła jakichkolwiek działań, aby temu przeciwdziałać. Nie wystąpiła nawet o dodatkowe patrole policji w godzinach wieczornych. Dopuściła się zatem niedbalstwa i ponosi odpowiedzialność za naruszenia dóbr osobistych, które są skutkiem nielegalnego funkcjonowania boiska w godzinach nocnych. Ponieważ bezprawności dopatrzono się w tym tylko jednym elemencie, sąd ocenił, że zadośćuczynieniem proporcjonalnym do doznanej przez powodów krzywdy będzie kwota 5000 zł dla każdego z powodów.

Oprac. MARCIN PIETRZYK

F.H.U. "ELMAR" s.c.
rowery
ROWERY
SPRZEDAŻ • SERWIS • KOMIS
CZĘŚCI I AKCESORIA ROWEROWE
31-625 Kraków, os. Piastów 60 A, paw. 3, Plac Targowy "PIAST"
tel. 12 647 13 88 www.elmar.interial.pl elmar@interial.pl
kom. 502 730 087 www.elmar-rowery.pl sklep@elmar-rowery.pl

Zaufaj gwiazdom, zwłaszcza tym, które Ci sprzyjają

HOROSKOP

BARAN (21 III–20 IV). Ciekawie rozpoczynasz ten rok, z przyjaciółmi, nie tylko do wspólnej zabawy. Zamierzasz swoje plany zawodowe realizować w większym gronie, nie w pojedynkę. To odważne posunięcie będzie nowym doświadczeniem.

BYK (21 IV–20 V). Najwięcej czasu poświęcasz swoim bliskim i tak będzie w dalszym ciągu, bo nie ma dla Ciebie ważniejszej sprawy jak godziwe, szczęśliwe życie w rodzinie. Wszystkie inne wydarzenia są drugoplanowe.

BLIŹNIĘTA (21 V–21 VI). W najbliższym czasie będą miały miejsce ważne wydarzenia, związane z pracą, nauką. Jeśli potraktujesz to poważnie, masz szansę by naprawić błędy i ocieplić kontakty z przełożonymi, od których opinii bardzo wiele zależy.

RAK (22 VI–22 VII). Niezmiennie uważasz, że więcej uwagi należy poświęcić swojemu zdrowiu. Twoje plany zawodowe wymagają mocnych nerwów i warto wcześniej zadbać o nienaganne zdrowie, by podołać wyzwaniom.

LEW (23 VII–22 VIII). Bardzo dużą wagę przywiązujesz do dobrych koleżeńskich kontaktów i dlatego w swoich najbliższych planach zamierzasz odnowić i ocieplić swoje znajomości z sąsiadami i kolegami w najbliższym środowisku zawodowym.

PANNA (23 VIII–22 IX). Dobrze zapowiadają się najbliższe tygodnie i miesiące. Przede wszystkim po okresie błogiego świętowania, znowu wpadniesz w rytm pracy, a więc w system terminów i obowiązków, z którymi doskonale sobie radzisz.

WAGA (23 IX–22 X). Masz ciepłe wspomnienia, jeszcze z pięknych świątecznych dni. Spotkania w kręgu rodzinnym, wspólne świętowanie, wszystko to jest dla Ciebie ważne. Ten przyjazny nastrój będziesz podtrzymywać.

SKORPION (23 X–21 XI). Ostro zabierzesz się do pracy. Pomysłów Ci nie brakuje by podreperować nieco nadszarpnięty domowy budżet. Teraz zresztą wyjątkowo los Ci sprzyja i pojawi się niejedna ciekawa oferta.

STRZELEC (22 XI–21 XII). Najbliższe tygodnie wypełnione zostaną spotkaniami, interesami. Na szczęście w tym zapracowanym okresie znajdziesz także czas na choćby krótki urlop i bliskie kontakty z rodziną.

KOZIOROŻEC (22 XII–19 I). Tak wiele osób dobrze Ci życzy, że aż robi się cieplej, niezależnie od pory roku i kapryśnej pogody. A więc spokojnie i sympatycznie zapowiadają się najbliższe dni i tygodnie.

WODNIK (20 I–18 II). Wygląda na to, że co nieco zabalujesz w zimowe wieczory. W każdym razie okazji będzie wiele. Jeśli tylko wyrobisz się z rosnącymi obowiązkami zawodowymi, będą warunki na przednią zabawę.

RYBY (19 II–20 III). Masz problemy rodzinne, ale nie przesadzaj z utyskiwaniem, wszak to nie koniec świata. Każdego może dopaść jakaś niemiła niespodzianka, ale głowa do góry, wszak wszystko przemija, jak w piosence – po deszczu jest słońce...

SAMANTA

Dwóch chłopców spędza noc przed wigilią u dziadków. Przed pójściem spać, klękają przed łóżkami i modlą się, a jeden z nich ile sił w płucach woła głośno:

– Modlę się o nowy rowerek, modlę się o nowe żołnierzyki, modlę się o nowy odtwarzacz dvd... Starszy brat pochylił się i szturchnął go mówiąc:

– Dlaczego tak krzyczysz? Pan Bóg nie jest głuchy.

Na to chłopiec:

– Nie, ale babcia już niedosłyszy...

★★★

Przedszkolak pyta kolegę:

– Co dostałeś na gwiazdkę?

– Trąbkę.

– Mówiłeś, że dostaniesz lepsze prezenty!

– To doskonały prezent! Dzięki niej zarabiam codziennie pięć złotych!

– W jaki sposób?

– Tata mi daje, żebym przestał trąbić!

★★★

Mąż po przestudiowaniu wyciągu z karty mówi do żony:

– Pora przystopować te bezsensowne wydatki!

– Ależ kochanie, ja wcale nie wydaję więcej, niż ty zarabiasz – tylko troszkę szybciej.

★★★

Pacjent nerwowo czeka na opinię w gabinecie słynnego ortopedy.

– A u kogo pan wcześniej był, zanim trafił pan do mnie? – pyta lekarz.

– U kręgarza.

– U kręgarza?! – wyśmiał go lekarz – To strata czasu! No i niech pan powie, jakiej bezużytecznej rady panu udzielił?

– Poradził, żebym przyszedł do pana.

ROLADKI WOŁOWE

Składniki: 4 podłużne płaty mięsa wołowego z udźca, 2 ogórki kiszone, cebula, 4 łyżeczki musztardy, 2 grube plastry wędzonego boczku, smalec lub olej, sól, pieprz.

Mięso rozbijamy tłuczkiem. Ogórek, cebulę i boczek kroimy w cienkie słupki. Płaty mięsa smarujemy z jednej strony musztardą, układamy na nich ogórek, cebulę i boczek, posypujemy solą i pieprzem. Zawijamy dłuższe brzegi mięsa ponad nadzieniem, zwijamy w rolady i obwiązujemy białą bawełnianą nicią. W brytfannie rozgrzewamy tłuszcz i obsmażamy na nim rolady. Przykrywamy brytfannę, wstawiamy do piekarnika nagrzanego do 220 st. C. Pieczemy do miękkości, podlewając od czasu do czasu wodą.

Sentencja tygodnia

Uprzejme spojrzenie i uśmiech znaczą często więcej, niż udana rozmowa.

kard. Stefan Wyszyński

§ *Akta sprawy...*

Wystrzał niekoniecznie sylwestrowy

To, że stan polskich dróg nie jest dobry, wiedzą kierowcy. Z kolei o tym, że wielu posiadaczy aut oszczędza na wszystkim, przekonuje przypadek pana Jerzego G. który postanowił zmienić opony zimowe w swoim oplu. Niestety, nie posiadając nadmiaru gotówki, a mając w planach kilka dłuższych wyjazdów, postanowił kupić używane „zimówki", które sprzedający zachwalał jako klasowe „gumy" o bardzo niewielkim zużyciu. Rzeczywiście bieżnik wyglądał doskonale – problem w tym, że to nie zawsze tylko on decyduje o formie opony.

Auto 55-letniego mieszkańca Nowej Huty miało już swoje lata. Było jednak zadbane i regularnie serwisowane. W październiku bezproblemowo zaliczyło przegląd rejestracyjny, ale diagnosta sprawdzając zbiornik na gaz, zwrócił tylko uwagę na czekające w bagażniku na wymianę mocno zużyte opony zimowe, w których bieżnik niewiele przekraczał 2 mm. Co prawda mieściło się to w normie, ale jak stwierdził, w czasie zimowych warunków i przy większej niż miejska prędkości, nie gwarantują one żadnego bezpieczeństwa. Właściciel opla przyjął to do wiadomości, jednak sprawdzając ceny nowych, nawet tych tzw. budżetowych opon zimowych stwierdził, że go na nie najnormalniej w świecie nie stać. I zamiast wydania ponad 1200 zł, zaplanował połowę tej kwoty. Jadąc do jednego z zakładów wulkanizacyjnych, postanowił rozeznać temat. Pracownik wiedząc o możliwościach finansowych pana Jerzego, zaproponował mu inne rozwiązanie. Czyli pozostawienie dwóch lepszych opon zimowych na tylnej osi i zakup dwóch lepszych na napędzający przód. W ten sposób zapłacił tylko 400 zł za używane „pirellki", a więc produkt z wyższej półki. Przynajmniej w takim mniemaniu opuścił mechanika.

Zima w tym roku mocno się opóźniła, więc auto pana G. nie sprawiało żadnych problemów. Dopiero na początku grudnia, gdy musiał pojechać służbowo na Śląsk, jadąc drogą od strony Rybnika zaskoczył go nie tylko mróz, ale i spore opady śniegu. Oczywiście kierowca zwolnił, ale uznał po chwili, że jego astra doskonale się prowadzi i starał się jechać z bezpieczną prędkością. Nagle na prostym odcinku drogi, gdy auto jechało niewiele ponad 80 km na godzinę, zobaczył jak pojazd kieruje się na prawo. Mimo prób hamowania i kontrowania kierownicą, opel zjechał na pobocze, a następnie trafił do rowu. Kierujący doznał złamania palców dłoni i naruszenia kręgosłupa. W sumie jego stan był całkiem dobry, patrząc na to co zostało z jego opla.

Pracownik pomocy drogowej, która znalazła się na miejscu, od razu stwierdził, że pojazd nadaje się tylko do kasacji. Policjanci sprawdzili dokumenty oraz stan przedniego zawieszenia i doszli wstępnie do wniosku, że zdarzenie było wynikiem niekoniecznie poślizgu, ale „wystrzału" przedniej, prawej opony.

Potem, potwierdzili to także rzeczoznawcy firmy ubezpieczeniowej do której pan G. wystąpił o odszkodowanie z tytułu polisy od nieszczęśliwych wypadków. Jak ujawniła dokładna ekspertyza, opona już w momencie zakupu była prawdopodobnie uszkodzona i pochodziła z samochodu, który uległ poważnemu wypadkowi, w trakcie którego została naruszona jej konstrukcja wewnętrzna. Czyli zerwane wzmocnień ze stalowych drutów i poszycia.

Pan G. ma teraz spory problem, bowiem nie ma rachunku z zakładu wulkanizacyjnego, gdzie kupił tanie opony. A „fachowcy" rzecz jasna nie biorą za to, co sprzedali, jakiejkolwiek odpowiedzialności. A ubezpieczyciel odmawia odszkodowania. Jak zostanie rozstrzygnięta sprawa – zadecyduje pewnie sąd. Wniosek jest jeden – co tanie – to w ostatecznym rozrachunku bywa bardzo drogie! ***(mar)***

www.hotelboruta.pl
www.facebook.com/hotelboruta

Tel: 18-201-35-89
email:boruta@hotelboruta.pl